

16.5.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

10 – 2018

Kokousaika: 16.5.2018 klo 18.00 – 23.10

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

10 – 2018

Mötestid: 16.5.2018 kl 18.00 – 23.10

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

16.5.2018

Pormestari Vapaavuori	8
100 §.....	9
Esityslistan asia nro 3	9
KAUPUNGINHALLITUKSEN JÄSENEEN VALINTA.....	9
Valtuutettu Rautava	9
Valtuutettu Bogomoloff	9
Valtuutettu Mohamed.....	9
Valtuutettu Arhinmäki.....	10
Valtuutettu Saxberg (vastauspuheenvuoro).....	10
Valtuutettu Rautava	10
Valtuutettu Said Ahmed	10
102 §.....	11
Esityslistan asia nro 5	11
ASUMISEN JA SIIHEN LIITTYVÄN MAANKÄYTÖN TOTEUTUSOHJELMAN (AM- OHJELMA) SEURANTARAPORTTI 2018	11
Apulaispormestari Sinnemäki	11
Valtuutettu Modig.....	14
Valtuutettu Rautava	16
Valtuutettu Arhinmäki.....	17
Valtuutettu Rantanen	18
Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Halla-aho (vastauspuheenvuoro).....	20
Ledamoten Månsson	20
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Kaarin Taipale	21
Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Pajunen	23
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Heinäluoma	24
Valtuutettu Malin	25
Valtuutettu Holopainen	26
Valtuutettu Sazonov.....	27
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	29

16.5.2018

Ledamoten Wallgren (replik).....	29
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Lovén.....	30
Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Honkasalo.....	32
Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Peltokorpi.....	33
Apulaispormestari Sinnemäki	34
Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Stranius	36
Valtuutettu Laaksonen	37
Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Vepsä	39
Valtuutettu Nygård	39
Valtuutettu Alametsä.....	40
Valtuutettu Ohisalo	41
104 §.....	42
Esityslistan asia nro 7	42
RUOHOLAHDEN TANSSIN TALON ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12492).....	42
Valtuutettu Vanhanen	42
Valtuutettu Arhinmäki.....	42
Apulaispormestari Sinnemäki	43
105 §.....	43
Esityslistan asia nro 8	43
KULOSAAREN OSTOSKESKUKSEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12452, SVINHUFVUDINTIE 1).....	43
Valtuutettu Malin	43
Valtuutettu Korkkula.....	44
Ledamoten Biaudet.....	44
Valtuutettu Kivekäs	45
Valtuutettu Hakola (vastauspuheenvuoro).....	46
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	47
Ledamoten Biaudet (replik).....	47
Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	48

16.5.2018

Valtuutettu Bogomoloff	48
Valtuutettu Nygård	49
Valtuutettu Lovén	49
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	50
Valtuutettu Soininvaara	50
106 §	51
Esityslistan asia nro 9	51
SINISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE LENININPUISTON NIMEÄMISEKSI UUDELLEEN	51
Valtuutettu Niinistö	51
Valtuutettu Muttilainen	51
Valtuutettu Halla-aho	52
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Meri	54
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Jalovaara	55
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	55
Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Nygård	56
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Kaleva	56
Valtuutettu Terho	57
Ledamoten Månsson	57
Valtuutettu Halla-aho	58
Valtuutettu Ebeling	58
Valtuutettu Vuorjoki	59
Valtuutettu Rydman	60
Valtuutettu Asko-Seljavaara	61
Valtuutettu Eero Heinäluoma	61
Valtuutettu Kaleva	61
Valtuutettu Muttilainen	62
Valtuutettu Halla-aho	62
Valtuutettu Arhinmäki	63
Ledamoten Donner	64
Valtuutettu Niskanen	65
Valtuutettu Kaleva	65
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)	67

16.5.2018

107 §.....	67
Esityslistan asia nro 10	67
PIRAATTIPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE OLYMPIARANNAN PUISTOSSA SIJAITSEVIEN TILOJEN VAPAUTTAMISEKSI TAPAHTUMAKÄYTTÖÖN..	67
Valtuutettu Pennanen	67
Valtuutettu Aro.....	69
Ledamoten Månsson	69
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	70
Valtuutettu Parpala	70
Valtuutettu Urho.....	70
Valtuutettu Pennanen	71
Apulaispormestari Sinnemäki	71
108 §.....	72
Esityslistan asia nro 11	72
VALTUUTETTU THOMAS WALLGRENIN ALOITE VEROPARATIISITALOUDEN TORJUMISESTA.....	72
Ledamoten Wallgren.....	72
Pormestari Vapaavuori	73
Ledamoten Wallgren (replik).....	74
Valtuutettu Puska.....	74
Valtuutettu Parpala	75
Valtuutettu Honkasalo.....	76
Valtuutettu Holopainen	77
Valtuutettu Stranius	77
Pormestari Vapaavuori	77
Ledamoten Wallgren.....	78
Valtuutettu Nygård	79
109 §.....	80
Esityslistan asia nro 12	80
VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE SUKUPUOLITIE TOISEN BUDJETOINNIN ALOITTAMISESTA.....	80
Valtuutettu Honkasalo.....	80
Valtuutettu Aro	81
Valtuutettu Alametsä.....	83
Valtuutettu Malin	84
Ledamoten Biaudet.....	84
Valtuutettu Parpala	86

16.5.2018

Valtuutettu Koulumies.....	86
Valtuutettu Honkasalo.....	87
Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)	87
Valtuutettu Raatikainen.....	88
Ledamoten Biaudet (replik).....	88
Valtuutettu Arhinmäki.....	88
Valtuutettu Vartiainen	89
Ledamoten Wallgren.....	90
Kansliapäällikkö Sarvilinna	90
110 §.....	91
Esityslistan asia nro 13	91
VALTUUTETTU ELINA MOISION ALOITE LASTEN MÄÄRÄN ENNAKOINTIMALLIN KORJAAMISESTA.....	91
Valtuutettu Moisio	91
Valtuutettu Malin	92
Valtuutettu Nygård	92
Valtuutettu Parpala	93
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro).....	93
Ledamoten Månsson	93
Valtuutettu Urho.....	94
Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	95
Valtuutettu Holopainen	95
Valtuutettu Peltokorpi.....	96
Valtuutettu Malin	96
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	96
111 §.....	97
Esityslistan asia nro 14	97
VALTUUTETTU KAUKO KOSKISEN ALOITE TATTARISUON TEOLLISUUSALUEEN YRITTÄJIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN VARMISTAMISEKSI	97
Valtuutettu Koskinen.....	97
Valtuutettu Muttilainen	97
Valtuutettu Laaksonen (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Lovén.....	98
Valtuutettu Venemies.....	98
112 §.....	99
Esityslistan asia nro 15	99

16.5.2018

VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE SELVITYKSESTÄ LISÄVAIHTOEHDOSTA KASVIHUONEPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEEN	99
Valtuutettu Harjanne	99
Valtuutettu Pennanen	100
Valtuutettu Oskala	102
Valtuutettu Asko-Seljavaara	103
Valtuutettu Parpala	103
113 §.....	104
Esityslistan asia nro 16	104
VALTUUTETTU PIA KOPRAN ALOITE ASUKAS- JA YHDISTYSTILOJEN SAAMISEKSI TAPULIKAUPUNKIIN	104
Valtuutettu Kopra	104
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Kopra (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	105
Valtuutettu Honkasalo.....	106
Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Muttilainen	106
Valtuutettu Peltokorpi.....	107
Apulaispormestari Vesikansa	108
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	109
Valtuutettu Alametsä.....	109
Valtuutettu Laaksonen	109

16.5.2018

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja. Ärade ordförande. Bästa fullmäktige. Hyvät valtuutetut.

Kaupungin verkko niin sanotusti kaatui, joka tarkoittaa sitä, että kaupungin tietojärjestelmät eivät toimineet eilisillasta noin kello 20:stä lähtien, jonka Vantaalla moni huomasi. Yhteydet palautuivat asteittain vasta tänään kello 12.30 alkaen. Ongelmat johtuivat Elisan kuitukaapelin muutostyöstä, joka liittyi metron muutostöihin. Tästä aiheutui monentasoisia ongelmia kaupungin palveluihin. Merkittävä on keskeisistä puhelinpalveluista sote-sektorilla ei toiminut. Kaupungin puhelinvaihte saatiin toimimaan varajärjestelmällä. Metron infojärjestelmä ei toiminut, ja liikenteessä oli viivästyksiä. Lipunmyyntiautomaatit eivät toimineet. Kotihoidossa ei ollut käytettävissä ajantasaisia käyntitietoja, eikä terveysasemilla päästy ajanvarauksiin tai ylipäänsä potilastietojärjestelmiin. Kotihoidon ongelmien vuoksi potilaita ei myöskään pystytty kotiuttamaan sairaaloista. Vaikeavammaisten ja vanhusten kuljetusten välityksellä matkapalvelusta ei toiminut. Päivystysluonteiset asiat pystyttiin hoitamaan. Tilanteen vakavuudesta kertoo, että HUS nosti aamulla omaa valmiustasoaan mahdollisen ruuhkautumisen varalta.

Kaikesta tästä huomaamme, että maailman toimivin kaupunki ei tänään toiminut parhaalla mahdollisella tavalla. Tilanne johti siihenkin, että varauduimme aiemmin tänään yhdessä valtuuston puheenjohtajan kanssa tarvittaessa pitämään tämän kaupunginvaltuuston kokouksen viime kädessä kynä ja paperi -menetelmällä, mutta tilanne onneksi korjautui ajoissa ja ilmoitetun aikataulun mukaisesti. Tietoliikenneongelmien jatkuminen pidempään olisi nopeasti johtanut vakaviin ongelmiin.

Tässä vaiheessa tiedämme sen, että pelkästä kaapeliviasta ei ollut kysymys. Tietoliikenneyhteyden kohdennus ei toiminut siten kuin sen olisi tullut toimia. Elisa antaa kaupungille asiasta oman selvityksensä, minkä lisäksi kaupunki tekee myös oman selvityksen. Kyse oli kaupungista riippumattomasta viasta, mutta merkki siitä, kuinka haavoittuvainen yhteiskunta on ja kuinka vahinko yhden kuitukaapelin kanssa voi halvaannuttaa useita keskeisiä järjestelmiä.

Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki ja maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki maailmassa. Olen tänään käynnistänyt prosessin, jossa tämä tapahtumasarja arvioidaan kaikista mahdollisista tulokulmista. Esimerkiksi kuinka kykenemme varautumaan tietoverkkojen haavoittuvuuteen, miten kaupungin kriisijohdantamista tulee kehittää ja parantaa, miten kaupungin palvelujen toimi-

16.5.2018

mattomuudesta viestitetään riittävän selkeästi, ovatko varajärjestelmämme ajan tasalla, miten teemme yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien kanssa siten, että voimme varmistaa, että yksittäinen kaapelivika tai muu vahinko ei pysäytä kaupungin palveluita, miten kaupungin työntekijöille tiedotetaan tilanteesta.

100 §

Esityslistan asia nro 3

KAUPUNGINHALLITUKSEN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän, että kaupunginhallituksen jäseneksi valitaan Daniel Sazonov ja hänen varajäsenekseen Otto Meri.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoitukseni ei ole suinkaan tehdä vastaehdotusta tässä asiassa, mutta kun on käynyt ilmi, että viime viikon tekemiseni ovat aiheuttaneet mielipahaa ja loukkaantumista, niin esitän anteeksipyyntöni niille, jotka kokevat, että se on tarpeen ja tarvittaessa teille kaikille. Se oli minulta typerä liike, mutta sanon, että se ei ollut ensimmäinen, mutta toivon, että se oli viimeinen.

Valtuutettu Mohamed

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen yksi niistä ihmisistä, jotka Harryn sanoista loukkaantuivat, ja myös pyysin viime viikolla anteeksipyyntöä. Nyt kun se on virallisesti tässä meidän kaikkien edessä pyydetty, omasta puolestani ja niiden ihmisten,

16.5.2018

keitä edustan, annan anteeksi ja toivon, että tämänkaltaista ulostuloa ei enää ikinä meiltä valtuutetuilta tulisi. Kiitos siitä. Arvostan ja kunnioitan, että tulet tänään meidän eteemme ja nimenomaan pyydät anteeksi.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Puheenvuoroni liittyy tähän itse asiaan. Eli kun tässä kaupunginhallituksesta jää pois naisolettama, ja nyt sinne valitaan miesolettama tilalle, niin ihan vain kun tämä nimi ei ollut tiedossa kaupunginhallitusvaiheessa, haluan varmistaa, että tämä on mietitty ja katsottu niin, että tämä myös siinä vaiheessa kun kaupunginhallitus, kun sillä on vain 2 vuoden periodi, jatkaa toimintaansa, niin siinä on silloin sovittu tiettyjä, että esimerkiksi joillain paikkoja, jotka eivät ole sukupuoleen sidottuina, niin tämä sen kanssa toimii. Haluan varmistaa vain nyt, kun ei ollut kaupunginhallituksessa nimeä, ja nyt kävi ilmi, että tässä on sukupuoli vaihtunut.

Valtuutettu Saxberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on meillä kokoomuksessa yksimielinen ryhmäpäätös, ja olemme päättäneet pitää kiinni mieskiintiöistä, sillä tutkimusten mukaan naiset ovat koulutetumpia ja sopivampia johtotehtäviin.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten itse totesitte äsken, on etukäteen selvitetty, että tämä paikka voi olla joko naiselle taikka miehelle.

Valtuutettu Said Ahmed

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuustotoverit ja kaupunkilaiset.

16.5.2018

Haluamme rakentaa avoimen ja kansainvälisen Helsingin, jossa kaikilla ihmisillä on mahdollisuus asua eri puolilla kaupunkia varallisuudesta ja taustasta riippumatta. Sellaista Helsinkiä, jossa ihmisten tuloista ei mene suurin osa asumiseen. Helsinkiä, jossa saa kasvaa ja olla puistoissa ja julkisilla paikoilla ilman järkevän tuntuista syytä todellakin ja ilman pelkoa. Sellaista Helsinkiä, joka on maailman toimivin kaupunki kaikille. Valtuuston ylin johto mielestäni ei edusta vain kokoomusta tai omaa puoluettaan vaan meitä kaikkia, kuten tässä on jo sanottu. Siksi on suhtauduttava vakavasti siihen, että valtuustomme varapuheenjohtaja ihmisten ihonvärin perusteella levittää somessa pelkoa ja vihapuhetta, eikä toistaiseksi pidä vielääkään sitä rasismina, vaikka tämä on selkeää rasismia, joka perustuu ihmisen ihonväriin. Tällainen puhe normaali ? on kyllä vihapuhetta ja rasismia kaikkia vähemmistöjä kohtaan. Tässä vaadin jälleen kerran, että valtuuston varapuheenjohtaja sekä kokoomuksen ryhmänjohtaja pyytävät anteeksi julkisesti ja tuomitsevat heidän ? se oli rasismia. Eikä sillä lailla, että jos te olette kokeneet, että tämä oli loukkaavaa.

Kiitos.

102 §

Esityslistan asia nro 5

ASUMISEN JA SIIHEN LIITTYVÄN MAANKÄYTÖN TOTEUTUSOHJELMAN (AM-OHJELMA)
SEURANTARAPORTTI 2018

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Asumisen ja maakäytön ohjelman seurantaraportti antaa meille tietoa menneestä mutta itse asiassa kaavoituksen tai tonttivarannon kautta näkymää myös tulevaan. Riittävä asuntotuotanto – se, että tarvitseville riittäisi tässä kaupungissa asunto – on tietenkin yksi meidän keskeisimmistä tavoitteistamme. Tavoite, joka ei ole helppo mutta jonka eteen olemme kyllä systemaattisesti tehneet jo pitkään työtä, ja työ jatkuu.

16.5.2018

Ihan alkuun lyhyesti keskeiset numerot. Viime vuonna valmistui 4 890 asuntoa. Se ei vastaa sitä, mitä olemme tavoitelleet. Toisaalta se on selvästi yli esimerkiksi 5 vuoden keskiarvon ja yksi tämän vuosituhan-
nen korkeimmista luvuista, eli ei riittävän hyvä mutta ei aivan huono-
kaan. Ehkä näissä 3 lukemassa huomio kiinnittyy erityisesti siihen, että myönnettyjä rakennuslupia oli yli 8 000 asunnolle, ja se on poikkeuksel-
lisen paljon. Minulla on muutama kuva myöhemmin, jotka ehkä kuvina näyttävät sen vielä selkeämmin, kuinka rakennuslupien osalta viime vuosi oli erittäin ennätyksellinen. Toteamuksena, että tämä valtuusto-
kauden jälkipuoliskolla me olemme nostaneet tavoitteemme 7 000 uuteen asuntoon, ja erityisesti vuoden 2019 osalta tuo tavoite on hyvin haastava, vaikka monet tunnusluvut näyttävätkin, että olemme menossa korkeamman asuntotuotannon vuosiin.

Muutama sana toimintaympäristön muutoksista. Tämähän on asia, josta olemme keskustelleet täällä usein ja paljon, eli seutumme ja kaupunkimme kasvaa voimakkaasti. Tässä kuvassa näkyy myös se kontrasti, mikä tällä hetkellä on suhteessa muuhun Suomeen. Helsingin seutu ja erityisesti pääkaupunkiseutu kasvavat reippaasti yli 15 000 asukkaalla vuodessa, ja muu Suomi itse asiassa on tilanteessa, jossa jo joidenkin vuosien ajan väestö on vähentynyt. Toimintaympäristöstä koskien sitä, miltä asuntomarkkinoilla näyttää. Jos katsotaan omistus-
asuntojen hintoja vuodesta 2010 eteenpäin, selkeää on se, että Helsingissä eri puolilla kaupunkia erilaisilla alueilla hinnat ovat nousussa. Tästä kuvasta näkyy hyvin se, että kantakaupungissa ja kantakaupungin tuntumassa erityisesti on paljon enemmän kysyntää kuin tarjontaa, mutta hinnat ovat itse asiassa kasvaneet kaikilla kaupungin alueilla. Myös niillä syrjäisemmillä. Vuokrien osalta nousu on ollut itse asiassa vieläkin voimakkaampaa, mutta 2010-luvusta voi todeta sen, että vuokrien osalta nousupaineet ovat olleet erityisen kovia kaupungin ulommil-
la alueilla. Kantakaupungissa vuokrien nousu on jo tasaantunut, koska yksinkertaisesti vuokrat ovat selvästi niin korkealla tasolla, että hirveästi korkeampia vuokria ei enää makseta.

Sitten Helsingin seudun MAL-tavoitteista. Siitä, mitä olemme seudulla sopineet valtion kanssa asuntotuotannosta. Tämän olen tainnut todeta tälle salille jossain vaiheessa jo aikaisemmin tätä talvea, että viime vuosi, vuosi 2017, oli historiallinen vuosi siinä mielessä, että Helsingin seudun valmistuneet asunnot toteuttivat sen valtion kanssa sovitun tavoitteen. Tavoite oli viime vuodelle 14 500 asuntoa Helsingin seudulla, ja tämä tavoite ylitettiin joillain sadoilla asunnoilla. Myös tulevat vuodet koko seudun osalta näyttävät siltä, että asuntotuotantotavoitteisiin suhteessa seudun ja valtion välillä tullaan pääsemään. Tästä kuvasta näkyy myös se, että tavoitehan tällä MAL-sopimuskaudella on nouseva,

16.5.2018

eli se nousee jonkin verran joka vuosi, mutta silti näyttää siltä, että seudun tasolla näihin tavoitteisiin tullaan pääsemään.

Sitten Helsingin osalta tässä näkyy koko 2000-luvun kuva siitä, kuinka paljon on aloitettu asuntorakentamista, valmistunut asuntoja ja myönnetty rakennuslupia. Tästä kuvasta nyt erityisesti näkyy se, että viime vuosi rakennuslupien osalta oli hyvinkin erityinen, ja tästä kuvasta näkyy myös se, että vuosittaista vaihtelua on, mutta myös valmistuneiden asuntojen osalta keskiarvot ovat menossa siihen suuntaan, että meillä valmistuu enemmän asuntoja. Erityisesti enemmän kuin tuossa 2000-luvun alkupuolella. Kaupungin oman tuotannon osalta olemme eläneet useita vuosia, joissa tavoitteet eivät oman tuotannon osalta toteutuneet läheskään niin hyvin kuin koko tuotannon osalta. Tästä kuvasta ehkä erityisesti näkyy se, että sekä viime vuosi että vuosi 2016 kaupungin oman tuotannon osalta aloitettujen asuntojen osalta näyttää jo aika hyvältä. Ollaan lähellä sitä tavoitetta, jonka valtuusto on asettanut, mutta tästä kyllä kestää sitten vielä joitakin vuosia, että valmistuneet asunnot kaupungin oman tuotannon osalta nousevat sille tasolle, joka on täällä salissa asetettu.

Me olemme asumisen ja maankäytön ohjelmassa asettaneet tavoitteet hallintamuodoista, että meille syntyisi kaikenlaista asumista. Niin säädeltyä vuokra-asumista kuin erityisryhmille, vaikkapa vaikeavammaisille, tai sitten opiskelija-asuntoja ja toisaalta tietenkin sitten myös ihan sitä säätelemätöntä tuotantoa. Näistä kuvista näkyy se, että emme ole hirveän kaukana valtuuston asettamista tavoitteista tämän hallintamuotojakauman osalta. Viime vuonna itse asiassa säädeltyä ARA-vuokraa alkoi jonkin verran enemmän kuin meillä on asunto-ohjelmassa tavoitteena. Toisaalta sitten valmistuneiden osalta oltiin hieman alle sen tavoitteen. Mutta kokonaisuudessaan näyttää siltä, että jakaumat säädellyn vuokra-asuntotuotannon, välimallin ja omistusasuntotuotannon välillä ikään kuin ovat toteutumassa kuitenkin jota kuinkin oikein.

Muutama sana siitä, että minne kaikkialle kaupungissa rakennetaan, tai ehkä ennen kaikkea tämä kuva kuvaa sitä hyvin. Itse tässä kuvassa on omasta mielestäni mielenkiintoista se, että vaikka tästä nousee selvästi esiin se, että projektialueilla niin Jätkäsaarella, Kruunuvuorenrannassa kuin Kalasatamassa rakentamisen volyymi on erittäin korkea. Mutta tästä näkee myös hyvin sen, että täydennysrakentamista ja rakentamista kaupungin eri osa-alueilla, lähiöissä, esikaupungeissa tapahtuu myös, ja tämä on mielestäni hyvä asia, jota myös sitten kaavoituksessa kannattaa jatkaa tämän tavoitteen vaalimista. Tonttivarannon osalta voi todeta sen, että tällä hetkellä asuntotuotantoon varattuja tontteja on yli 22 000 asunnolle, eli tontin varauksien osalta tilanteemme on kohtuulli-

16.5.2018

nen, mutta kun tavoitteet nousevat, se saisi olla vieläkin astetta parempi.

Kaavoituksen osalta niin kauan kuin itse muistan yli 15:n, lähemmäs ehkä 20 vuoden ajalta, kun on keskusteltu suomalaisesta asuntopolitiikasta, asuntopulasta ja rakentamisesta, ja erityisesti tätä keskustelua on tietenkin käyty Helsingin osalta ja pääkaupunkiseudun osalta, on puhuttu siitä, että pullonkaula asuntotuotannossa on asumiseen tarkoitettun asemakaavoituksen määrä. Me alamme nyt ehkä olla tilanteessa, jossa pullonkaulat alkavat löytyä myös jo jostain muualta. Tästä kuvasta näkee hyvin sen, että kaavoituksen osalta olemme ikään kuin siirtyneet selvästi askeleen korkeammalle tasolle. Se näkyy tuossa liukuvassa keskiarvossa ja näkyy siinä, että kuinka kaavoja on lainvoimaistunut ja niitä lautakunnassa käsitelty. Eli pullonkaulat tällä hetkellä siten ovat ehkä tonttien rakentamiskelpoisuudessa, kaupunkien kyvyssä investoida, ehkä tällä hetkellä sitten jossain määrin jopa rakennusalan kapasiteetissa.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Tässä sitten vielä loppuun näkymää siitä, minne kaikkialle tulevina vuosina tullaan rakentamaan, missä kaupunki tulee muuttumaan, minne tulee syntymään uusia asuntoja. Näkyy tässä eri puolille kaupunkia Oulunkylästä Arabianrantaan ja myös sitten näille projektialueille.

Kiitoksia.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille hyvästä esittelystä. AM-ohjelma on yksi tärkeimpiä dokumentteja, mitä me tässä valtuustossa teemme. Se on osoittautunut erittäin hyväksi työkaluksi asettaa yhteisiä tavoitteita sille, että tämä kaupunki rakentuu tasapainoiseksi. Vasemmistoliiton näemyksen mukaan muun muassa asuntotuotantojakauma on yksi erittäin tärkeä työkalu, jolla varmistetaan se, että me rakennamme kaupunkia, jossa alueet eivät eriydy toisistaan ja siten rakennamme tasapainoista kaupunkia. Koska tästäkin käy ilmi, että asumisen hinta edelleen jatkaa nousuaan, vaikka positiivinen taite on kyllä ehkä vuokrien kohdalta jo tapahtunut, niin kyllä me näemme, että olisi paikallaan harkita, pitäisikö ARAn osuutta tässä tuotantoprosentti jakaumassa vielä nostaa. Vaikka me jäämme tässä tavoitteesta, meidän pitää kyllä huomata, että tämä on historiallisen korkea, mihin me nyt pääsemme. Jos arvio on se, että

16.5.2018

noin 8 500 rakennuslupaa johtaisi meidät tavoitteeseen tai varmistaisi sen, niin kyllä me silloin olemme oikealla tiellä.

Mutta minun mielestäni tässä on huomiolle pantavaa se, että kun hirvein usein sanotaan, että kun me kaavoitamme liian hitaasti ja tämä kaavoitus on tämä pullonkaula. Meillä on todella hyvä kaavavaranto. Meillä on hyvä tonttivaranto. Eli se ei ehkä ole se pullonkaula. Se pullonkaula on ennemminkin niissä luovutuksissa, kun me luovutamme tontteja. Siinä me emme ole päässeet ihan tavoitteeseen, ja siinä meidän pitää löytää uusia keinoja. Miettiä jo siinä kaavoitusvaiheessa sitä kaavataloutta, miten se oikeasti lähtee toteutumaan ja miettiä sitä, onko meillä joskus liian yksityiskohtaisia määräyksiä, jotka voivat sitten vaikeuttaa sitä prosessia. Lupajaoston puheenjohtajana nyt vuoden toimineena on yhden käden sormilla laskettavissa ne rakennusluvut, joissa me emme joudu tekemään poikkeuksia. Ehkä meillä olisi paikallaan katsoa, onko kaikki tarkoituksenmukaista.

Apulaispormestari nosti esiin MAL-sopimuksen, joka on erittäin tärkeä. Me emme voi Helsinginä yksin kantaa koko pääkaupunkiseudun painetta ja yksin tehdä ratkaisuja, ja sen takia MAL-sopimus on erittäin olennainen, jotta koko alue yhdessä kantaa tätä vastuuta. Siinä toivon myös, että kaupungin puolelta pidetään aina valtion suuntaan esillä sitä, että myös käynnistysavustukset ovat erittäin olennainen keino, jolla pystytään vielä kohdentamaan ihan tiettyihin asumisryhmiin.

Mutta otin puheenvuoron oikeastaan nostaakseni esiin 40 vuoden korkotukimallin uudistuksen, joka nyt on hyväksytty eduskunnassa. 40 vuoden korkotuellaan me rakennamme kaikki Hekan asunnot eli kaupungin vuokralat. Tätä 40 vuoden korkotukea uudistettiin nyt tarkoituksena tehdä siitä entistä houkuttelevampi, jotta se johtaisi siihen, että kohtuuhintaisia asuntoja syntyy enemmän. Kaikki valiokunnan kuulemat asiantuntijat, sekä julkiset että yksityiset toimijat, olivat yhtä mieltä siitä, että tämä ei lisää houkuttelevuutta, ei tule johtamaan siihen, että syntyy enemmän kohtuuhintaista tuotantoa. Tässä nähtiin ehkä enemmän jopa riskejä kuin hyötyjä.

Yksi riski, mikä nousi aivan selvästi esiin, on se, että tällä hetkellähän me voimme ARA-asunnoissamme nykyisin mukaan varautua korjauksiin siten, että riippuen rakennusvuodesta me voimme kerätä 1–2 euroa vuokrassa vastiketta, jolla sitten vuosien saatossa syntyy siihen taustaryhmään pääomaa, jolla perusparannus voidaan toteuttaa. Nyt tässä uudessa versiossa tämä varautuminen kielletään, mutta kyllä tämä korkotuki muuttuu houkuttelevaksi monella muulla tapaa. Siitä tulee etupainotteisempi, ja se korkotuen aika pitenee, eli kyllä yhtiöllä, joka harrastaa hyvää kiinteistönpitoa, hyvää taloudenpitoa, on mahdollisuus-

16.5.2018

det varautua näihin perusparannuksiin. Mutta jos ei se sitä tee, ollaan tilanteessa, että kun perusparannus iskee päälle, se joudutaan kokonaan kattamaan lainalla. Tämä vois johtaa siihen, että vuokrat nousevat nopeasti, yllättävän nopeasti. Sen takia olen tehnyt ponnin. Saa-ko tähän tehdä ponsia, puheenjohtaja? Hyvä. Olen tehnyt ponnin, jossa toivon, että me voisimme tähän kiinnittää huomiota oman kantamme osalta, jos puheenjohtaja sallii. Tämä on ihan juuri ohi.

Merkitessään AM-ohjelman seurantaraportin tiedoksi valtuusto samalla edellyttää, että selvitetään mahdollisuus seurata ja varmistaa, että kaupungin omassa ARA-kannassa varaudutaan perusparannuksiin siten, että tasapainoinen vuokrakehitys varmistetaan.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka me nyt tässä tarkastelemme historiaa, seurantaraporttia, on syytä myös samaan aikaan katsoa tulevaisuuteen, koska nyt meillä on käsillä todella ajankohtainen asia, joka koskee tätä purkavaa uudisrakentamista. Me olemme täällä valtuutettu Osmo Soininvaaran kanssa olleet alusta alkaen mukana, kun tämä homma on käynnistynyt. Tämä hän on lähtenyt Helsingistä, Mellunmäestä yhdestä asuinkorttelista liikkeelle koko systeemi, ja nyt on sitten oikeusministeriössä ollut työryhmä, jossa on valmistauduttu nimenomaan asunto-osakeyhtiölain muutokseen. Siellä keskeisenä se pykälä, jossa mainitaan, että tarvitaan yksimielisyys, jos halutaan talo purkaa. Nyt se esitys on siellä, että se olisi neljä viidesosan määränemmistö. Jos neljä viidestä osakkaista hyväksyy purkamisen, silloin se voidaan toteuttaa.

Tämä on todella merkittävä asia Helsingissä. Toivon, että meidän kaupungissamme kaikilla tahoilla pistetään tähän patuja niin että tämä pysytään toteuttamaan, koska tässä on kysymys – en tiedä, siitä on aikoinaan arvioitu, suoria laskelmia ei ole tehty, mutta arvioita on tehty – useista kymmenistä tuhansista asukkaista. Missä nämä paikat ovat, minne me olemme arvioineet niitä? Ne ovat vielä metrosemien ja raskaan raideliikenteen eli rautatieasemien läheisyydessä pelkästään Helsingissä. Sitten jos otamme huomioon siihen, mitä se tarkoittaa myös Vantaalla ja Espoossa, niin me puhumme todella merkittävästä jutusta. Nyt kun vielä tiedetään, miten vaikeata meillä ovat esimerkiksi uudisrakentamiset ja tällaiset, niin tämä on ehkä kaikkein merkittävin uudistus

16.5.2018

tällä puolella, mitä on näköpiirissä nyt lähitulevaisuudessa. Toivon vielä kerran, että kaupunki tekee kaikkensa sen edistämiseksi, että tätä purkavaa uudisrakentamista toteutetaan.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Alkuun täytyy huomauttaa apulaiskaupunginjohtajaa ja kokoustekniikkaa siitä, että vaikka minulla on uudet rillit, niin kun heijastetaan tuonne toiselle oikeiston puolelle, vasemmiston puolelta jopa uusilla rilleillä, joissa on 125-prosenttinen näkökyky, ei pysty täysin lukemaan näitä tekstejä. Olisi kohtuullista, että välillä niitä tulisi myös vasemmiston puolelle.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

AM-ohjelma on tärkeimpiä ohjelmia, joita valtuusto neljävuotiskauden aikana hyväksyy. Nimittäin sen asuntojakauma on se, joka paljon ohjaa sitä, minkälaista asumista ja myös minkä hintaista asumista Helsinkiin rakentuu. Kun asunto-ohjelma täällä viimeksi hyväksyttiin, Vasemmistoliitto esitti sitä, että kohtuuhintaisen omakustanne-ARA-vuokra-asuntotuotannon määrää olisi kasvatettu ja vastaavasti sitten vapaarahoitteista olisi vähennetty, koska se on kuitenkin nollasummapeliä, niin kuin tiedämme. Ne apulaiskaupunginjohtajan kalvot, jotka nämä rillit päällä pystyin lukemaan, osoittivat, mikä täällä on se ongelma. On kysymys sitten omistusasumisesta tai vuokra-asumisesta, niin sekä asuntojen hinnat että vuokrat ovat jatkaneet koko ajan nousuaan ja huomattavasti kovempaa tahtia kuin inflaatio tai palkat nousevat. Joka tarkoittaa sitä, että meillä on entistä vähemmän kaikilla helsinkiläisillä, asui sitten vuokralla tai omistuksessa, käyttöön varoja. Silloin on oleellista, ei pelkästään se, että rakennetaan niin paljon kuin mahdollista. Oleellista on myös se, mitä rakennetaan. Sen vuoksi meidän pitäisi pyrkiä siihen, että meillä olisi omistusasuntorakentamisessa entistä enemmän välimuodon asuntoja, joissa saataisiin kohtuuhintaista omistusasumista ja toisaalta omakustannevuokra-asuntoja. Ongelma, nyt kun on rakentamisessa nousukausi, on paljon rakennuksia liikkeellä, rakentajia ja varsinkin rakennusmateriaalien hinta on noussut, on se, että ei päästä näihin ARA-rajoihin. Mutta vaikka olen sitä mieltä että meidän pitää pitää kiinni siitä, että kaupunki rakentaa ARA-lainoilla 40 vuoden korkotuella, samaan aikaan voisi minusta miettiä sitä, että kaupunki, jos emme pääse kiinni näihin ARA-hintoihin suhdanteiden vuoksi, voisi tehdä omakustannerakentamista myös niin, että siihen ei oteta 40 vuoden korkotukilainoja.

16.5.2018

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

10 vuoden näistä lyhyistä korkotukiasunnoista en ole ollenkaan innostunut. Se on ojasta allikkoon. Nimittäin ne tontit, jotka näillä rakennetaan, tulevat hyvin nopeasti näistä omakustannehinnoista markkinahintaisiksi vuokrat. Me olemme nähneet, mitä tämä tarkoittaa, kun nyt on vapautunut näitä omakustanne-ARA-korkotukivuokra-asuntoja Helsingissä ja muualla maassa erityisesti 2 suurelta toimijalta, VVO:lta ja Satoilta. Molemmat ovat nostaneet merkittävästi vuokria välittömästi kun se on mahdollista. Kysymys on ihmisten taloudesta ja toimeentulosta, mutta kysymys on myös kansantaloudesta ja valtion tuloista. Nimittäin me maksamme arviolta 2 000 miljoonaa euroa asumistukea joka vuosi. Sitä pitää maksaa, jotta ihmiset tulevat toimeen, mutta mihin se asumistuki valuu? Se valuu muun muassa ruotsalaisille pääomasijoittajille. Meidän verovarojamme. Sen vuoksi tulevaisuudessa asuntopolitiikassa pitää pitää huolta siitä, että meillä on riittävästi kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, ja se on se iso haaste tulevalle AM-ohjelmalle. Me olemme valmiita tekemään sen puolesta töitä. Kohtuuhintaisen omistusasumisen. Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen. Sitä helsinkiläiset kaipaavat.

Valtuutettu Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Eilinen ihastuttava yksimielisyys, joka valtuustossamme vallitsi, on ehkä nyt tässä kohtaa hiukan poissa. Meillä perussuomalaisilla on pohdittu tätä asumisen dilemmaa huomattavan paljon. Meillä kaupunki kasvaa tällä hetkellä aika hulvattomasti, ja se, miten se kasvaa, niin meillä on yli 6 000 tuosta 8 000:sta maahanmuuttoa. Siellä sellaiset kieliryhmät kuin arabia ja somali, ja sitten taas esimerkiksi viron kieliryhmä on laskussa. Se, mitä me pohdimme tässä, on se, että kun se alkaa olla aika suuri se määrä tästä niin kutsutusta muuttovoitosta maahanmuuttoa, millä me sitten ehkäisemme tätä segregatiota, josta paljon puhutaan. Toisaalta puhutaan siitä, mutta samaan aikaan ei puhuta tästä asumisesta. Se on jotenkin mielestäni ristiriitaista, ja tätä on perussuomalaisissa keskusteltu. Miten koskaan voidaan päästä siihen kohtuuhintaiseen asumiseen, jos meillä pääkaupunkiseudulla kalleimmat neliöt, niin kysyntä on jatkuvasti suurempaa kuin tarjonta? Oli itse asiassa ilo kuulla tässä, että Vasemmistoliiton Arhinmäkikin on huolissaan näistä asumistukeen menevistä euroista. Ne ovat nimittäin valtavat.

Meidän mielestämme on hyvä pohtia sitä, vaikka se tuntuu ehkä kurjalta salin vasemmalla puolella, miten kaupunki kasvaa. Kasvaako se niin,

16.5.2018

että se on kestävä? Koska nyt ei voida lähteä pelkästään siitä, että se kasvaa ehkä sellaisilla ryhmillä, joilla on vaikeuksia suoriutua omasta vuokrastaan. Meidän täytyy huolehtia myös siitä, että täällä on niitä ihmisiä, jotka ensisijaisesti pitävät huolta itse siitä vuokramaksusta.

Kiitos.

Valtuutettu Modig (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen kantoi huolta siitä, että millä keinoilla me pysytymme torjumaan segregatiota. Meillä onneksi on keinoja. Esimerkiksi Arhinmäki nosti esiin tässä sen, että asumistuki on tavallaan se väärä keino tasapainottaa sitä, että ihmisellä eivät riitä rahat asumiseen. Koska tällä hetkellä me laitamme asumistukeen 2 miljardia vuodessa, kun tuotantotukeen eli siis tähän ARA-tuotantoon menee noin 10 miljoonaa. Eli tämä on ylipäättänsä iso tasapainomuutos. Meidän pitäisi tuottaa enemmän niitä kohtuuhintaisia säänneltyjä asuntoja, jolloin sitä hintaa saataisiin alas. Se on se iso kuva, mutta mitä me Helsinginä voimme tehdä? Yksi hyvä keino on positiivisen diskriminaation rahamme, jota meidän tulisi lisätä. Ja muutenkin ihan rohkeasti resursoida niitä kouluja, joissa on paljon oppilaita, joille suomi ei ole äidinkieli, ei välttämättä edes toinen kieli. Resursoida niihin kouluihin niin, että niillä on kykyä vastata siihen oppilaiden ja ihmisten tarpeeseen. Totta kai samalla tavalla ? terveyskeskuksiin ja niihin alueisiin, joissa on erityistä tarvetta.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Tässä halusin vastata valtuutettu Rantaselle, kun hän otti esiin, että meidän pitää pohtia, minkälaista Helsinkiä me kasvatamme. Se, että puhutaanko mitä kieltä äidinkielenä tai muuta, ei liity siihen mielestäni millään lailla. Ainut on tietysti se, että me tarvitsemme erikielisiä palveluita enemmän ja enemmän. Mutta tosiasia on se, että Helsingin kaupunki on lupautunut olemaan Suomen paras ja on jo Suomen suurin työnantaja. Meidän Helsingin kaupungin työntekijöillä, suurimmalla osalla on kuitenkin niin pieni palkka. Kirjastoissamme ja päivähoitossa ja monissa muissa paikoissa toimivat niin pienellä palkalla ihmiset, että he eivät pärjää ilman asumistukea, elleimme me tee jotakin sille, että täällä on varaa ihmisillä elää ja asua.

16.5.2018

Kiitos.

Valtuutettu Halla-aho (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Lovénille. Tietenkään tänne muuttavien ihmisten äidinkielellä sinänsä ei ole merkitystä, enkä usko, että valtuutettu Rantanen sitä tarkoitti. Mutta tosiasia on se, että tiettyjen maahanmuuttajaryhmien integraatio, siis mielekkäillä mittareilla kuten työmarkkinoille osallistumisella, on epäonnistunut aika surkeasti vuosien yrityksistä huolimatta. Suomi on näillä mittareilla länsimaiden yksi surkeimmista kotouttajista. Asia on myös niin, että mitä enemmän kohtuuhintaisia asuntomarkkinoita kuormitetaan ihmisillä, jotka eivät pysty maksamaan itse omaa vuokraansa, sitä vähemmän Helsingissä on varaa asua sellaisilla työssä käyvillä tai potentiaalisesti työssä käyvillä mutta pienituloisilla ihmisillä, jotka eivät ole tällaisten tukien piirissä.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Äskeiseen voisi sanoa, että hyvä, jos perussuomalaisetkin kantavat huolta siitä, että maahanmuuttajat kotoutetaan. Tähän asti on kuultu lähinnä toisenlaisia eli poistoon liittyviä vaatimuksia siltä taholta, mutta hyvä näin.

Pyysin puheenvuoron sen johdosta, että nyt kun näitä rakennuslupia on myönnetty ennätysmäärä, vissiin yli 8 000, niin tähän ei vielä takaa sitä, että milloin nämä kaikki toteutuvat. Olen vissiin muistaakseni aikaisemmin jo maininnut omista havainnoistani pienessäkin Tapanilassa, jossa on parin kolmen vuoden aikana nyt rakennettu kymmeniä uusia asuntoja, sekä vuokra-asuntoja että omistusasuntoja ja välimuotoja, ja meillä Tapanilassa on selvä yimby-ilmio eli yes in our backyard. Kaikki ovat tervetulleita, ja hyvin on tämä täydennysrakentaminen onnistunut. Mutta minä olen ollut valtuustossa vuoden 2013 alusta lähtien, ja näistä kymmenistä rakennuksista, asunnoista yksi ainoa on sellainen, jonka asemakaavamuutos on tehty näinä vuosina. Kaikki muut ovat sitä vanhempia eli vuodelta 2012 tai sitä aikaisemmin. Eli aikamoisella viiveellä, 4:n, 5:n, 6:nkin vuoden viiveellä näitä rakennuksia pystytetään vasta nyt, vaikka luvat ovat olleet jo pitkään. Tässä voi olla tie-

16.5.2018

tysti varsinkin omakotitalojen osalta kysymys suhdanteesta ja vaikkamistä, mutta emme siis saa ajatella, että nyt kaikki on hyvin, kun on yli 8 000 lupaa myönnetty.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Sen verran vain kun puhutaan, että paljon rakennetaan Suomessa tällä hetkellä, mutta silloin 1950–1960-luvulla rakennettiin 60 000 asuntoa. Nyt tulee joku 40 000. Silloin tuli 1,5 kertaa enemmän kuin nyt.

Valtuutettu Kaarin Taipale

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia apulaispormestarille alustuksesta, esityksestä. Todella oli hyvä huomata tuosta aineistosta se, että nyt voisimme lopullisesti unohdtaa sen myytin siitä, että on tonttipula, koska se on ollut aika uuvuttavaa aina kuulla se ja aloittaa keskustelu asuntopulasta ja asuntojen hinnasta siitä, että on tonttipula. Se vain ei ole nyt fakta. Tietysti on hyvä nähdä se, että volyymit ovat tosi korkealla. Todella siis rakennusalan rajat alkavat paukkua, ja siinä tulee tietysti laatuongelmia helposti. Mutta ennen kaikkea tässä nyt tietysti on ollut se, että suhdanteet, korkokanta muun muassa, ovat tietysti suosineet nyt kovasti tätä kovan rahan tuotantoa, ja se on ollut investoreille todellakin rusinoiden poimimista pullasta. Samalla se on tietysti tarkoittanut sitä, että Helsinki on joutunut myymään maaperäänsä aika paljon, ja se ei ole ehkä pitkällä tähtäyksellä aina hirveän viisasta, koska kovan rahan asuntorakennuttajat ovat halunneet ne tontit omikseen.

Mutta todella jos puhutaan kaupunkipolitiikasta ja kaupunkien kansainvälisestä kilpailusta, on vaikea kuvitella tärkeämpää teemaa ja tärkeämpää aluetta kuin asuntopolitiikka. Silloin todella alueellinen segregatio, eriytyminen on yksi kaupunkikehityksen suurimpia riskejä. Nyt näyttää siltä, että juuri tämän kovan rahan asuntotuotannon buumin aikana on syntynyt laajoja yhtenäisiä kovan rahan asuntoalueita. Tässä aiheutuu sitten helposti se, että myös sitten se kohtuuhintainen, mitä rakennetaan, taas eriytyy omaksi alueekseen. Jos muistetaan se, että Ruoholahdessa aikoinaan tehtiin jopa samaan rakennukseen, puhumattakaan samasta korttelista, erilaisia hallintamuotoja. Voisi toivoa, että tämä ajattelutapa elvytettäisiin.

Todella jos vuokra-asumisen hinnan ero on siis karkeasti ottaen 10 euroa per neliö per kuukausi verrattuna kovan rahan ja ARA-vuokra-

16.5.2018

asuntoon, niin meillä ei ole mitään järkeä todellakaan pakottaa ihmisiä maksamaan ylihintaan taikka sitten todella, niin kuin tässä tuli mainituksi, antaa asumistukea, joka menee sinne investorien taskuun. Olen ehdottomasti tätä samaa mieltä, että 40 vuoden ARA-tuotannon osuutta täytyy jatkuvasti pitkäjänteisesti lisätä. Ja samalla, tämäkin on asia, josta on moneen kertaan ollut puhetta, pitäisi tontinluovutukseen kehittää keinoja, joilla rakentajat eivät voi pelkästään sitten valikoida niitä kovan rahan herkullisimpia tontteja, vaan jos haluaa Helsingissä rakentaa, silloin täytyy sitoutua rakentamaan myös monipuolista asuntotuotantoa. Muuten tämä kaupunki ei kehity tasapuolisesti sellaiseksi kaupungiksi kuin me toivomme.

Kiitoksia.

Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuo on hienoa kuunnella näitä puheenvuoroja, että nyt tätä tonttimaata onkin yllättäen vaikka miten paljon ja näin, ja se on nyt salin vasemmallakin laidalla huomattu. Olisin vain toivonut, että tämä olisi huomattu ennen kuin Malmi lentokenttä päätettiin tuhota.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Oli erittäin hyvä kuulla niin tasapainoista puhetta Taipaleelta. Sitä harvoin kuulee. Mutta sanoisin, että yksi asia on unohtunut sekä häneltä että muilta. Ei ole kysymys vain omistusasuntomuodoista, mutta toki siitä kuinka suuria asuntoja, eli pientasuntoja on liian vähän. Mutta olennaisin seikka, joka voitaisiin välittömästi toteuttaa, on liitännäisasuntojen rakentaminen suurten asuntojen tai lapsiperheiden asuntojen, rivitalojen ja omakotitalojen yhteyteen. Se tarkoittaa sitä, että se, joka investoi omaan kotiin tai omaan asuntoonsa, voi vuokrata sen liitännäisasunnon. Aluksi maksaa omia velkojaan. Murrosikäinen asuu siellä. Sitten hän ei tietenkään asu opiskelijana, mutta joku toinen opiskelija ja sitä paitsi vanhakin. Tämä kun ei mene kaaliin lainkaan. Sitä on ehdotettu, ja sitä paitsi se oli kielletty silloin kun Taipale oli rakennusvalvonnan johtaja. Siihen aikaan ei saanut rakentaa. Nyt periaatteessa saa, mutta kukaan ei rakenna.

16.5.2018

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Taipale käytti hyvän puheenvuoron. Ilkka Taipale. Molemmat varmasti puhuvat hyvä puheenvuoroja, mutta tässä tapauksessa nyt kommentoin valtuutettu Ilkka Taipaleen puheenvuoroa. Tämä on Ilkan ja minun lempipuheenaiheeni tämä sivuasuntojen rakentaminen, ja olemme tästä useaan otteeseen valtuustossa aiemminkin puhuneet. Ilkka sanoin, että kukaan ei rakenna. Olemme itse rakentaneet omaan omakotitaloomme juuri tällaisen yksiön, ja yhä enemmän meidän pitäisi miettiä kaavoissa sitä, että jos on pienikin tontti, niin siihen olisi mahdollista rakentaa se 2 asuntoa niin että siellä on se toinen pieni sivuasunto, jossa juuri näin, kuten valtuutettu Ilkka Taipale kuvasi, voisi opiskelija asua. Tai ne voivat myös toimia omaishoitajilla esimerkiksi sillä tavalla, että ikääntynyt lähiomainen tai vammainen, joka tarvitsee apua arkitoiminnoissa, saisi siinä asua lähellä, ja olisi kuitenkin se oma asunto, eikä niin, että asutaan toisen kanssa samassa asunnossa.

Valtuutettu Koskinen (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin vain sanoa, että yleensä kaavoissa on niin, että saa rakentaa enintään 2 asuntoa, jos haluaa, vaikka olisi omakotitalotonttikin. Ettei se kaava sitä estä.

Valtuutettu Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on hyvä homma, että sitä asuntotuotantotavoitetta on nostettu siihen 7 000:een. Samalla haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että tässä AM-ohjelmassa ja sen seurannassa kiinnitettäisiin enemmän huomiota myös tähän rakentamisen laatuun eikä pelkkään määrään, jotta pystytään rakentamaan elinkaareltaan pidempiä asuntoja ja asuinalueita. Nyt on tiedossa, että meillä on esimerkiksi työmaille haasteita saada ammattitaitoista työvoimaa, niin sitten nämä haasteet huomioiden olisi hyvä, jos pystyttäisiin kehittämään myös laadullisia mittareita tähän seurantaan.

Toinen pointti. Meillä 90 % uusista asunnoista tulee olemaan kerrostaloja. Tässä on aiemminkin viitattu siihen, mitä pitää seurata sitten, että meillä eivät muuntyyppisissä asunnoissa ja taloissa asuvat muuta Es-

16.5.2018

pooseen tai Vantaalle tai muualle. Sitä tosiaan toivon, että seurataan erityisesti. Sitten myös toivon, että näitä kaavoitusprosesseja edelleen nopeutettaisiin.

Viimeiseksi. Nyt Suomen Pankki esimerkiksi on nostanut tämän asukkaiden ja taloyhtiöiden velkaantumisen ja ilmaissut huolensa siihen, niin se on myös sellainen, mitä toivon, että kaupunki seuraa, että mikä tilanne on helsinkiläisten osalta, jotta sitten pystytään varautumaan siihen, että asuntomarkkinoilla tilanne muuttuu esimerkiksi korkotason noustessa jollain aikavälillä.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ensimmäistä vuotta nyt kaupunkiympäristölautakunnassa, ja kyllä minua vähän kauhistuttaa se, miten tiiviisti me rakennamme näitä kerrostaloja. Esimerkiksi Kalasatamassa talot ovat niin lähellä, että voi melkein kadun yli sanoa päivää vastapäisen talon asukkaille. Nyt on oikein hyvä, että kaupunkiympäristölautakunta lähtee tuonne Kanadaan tässä tällä viikolla katsomaan, miten ehkä saisimme pikkaisen viihdyttävämpää ja pikkaisen väljempää kerrostalorakentamista.

Valtuutettu Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Niin kuin tässä on tullut todettua, tässä meillä on käsittelyssä varmasti yksi kaupungin kehitykseen vahvimmin liittyvä dokumentti ja myös sellainen asiakirja, joka pitkälti ennustaa tätä kehitystä, joka tulevana vuosina Helsingissäkin nähdään. Eli siinä mielessä pystytään ehkä tämän seurannan perusteella katsomaan jossain määrin kristallipalloonkin. Kuten tässä apulaispormestarin hyvässä esittelyssä tuli esille, paljon on hyvää kehitystä, kuten tässä tonttipolitiikassa, mutta valitettavasti täytyy todeta, että sitten on myös tätä huonoon suuntaan menevää kehitystä.

Haluaisin nostaa tästä esille erityisesti 2 asiaa, joista ensimmäinen koskee tätä valtion harjoittamaa kaupunkipolitiikkaa ja ehkä sen huonoa tilaa tällä hetkellä, joka aika pienellä huomautuksella katetaan tässä dokumentissa. Siitä esimerkkinä esimerkiksi tämä ARA-asuntojen

16.5.2018

tulorajojen esitys, joka sittemmin kyllä poistettiin. Mutta tällainen erittäin hajanainen politiikanteko ei kuulu kaupunkipolitiikkaan, ja se entisestään sekoittaa tätä meidän työtämme täällä Helsingissä.

Sitten toinen paljon isompi asia liittyy tähän asumisen eriarvoisuuteen. Tässä täytyy todeta, että tämä vuokra-asuntojen vuokrien kehitys on todella huolestuttavaa. Siihen, että erityisesti näillä edullisimmilla alueilla nousu on ollut kaikkein voimakkainta, kyllä täytyy meidän kiinnittää suurempaa huomiota. Tämähän on tullut esimerkiksi Mari Vaattovaaran tutkimuksista esille, että meillä Helsingissä eriarvoisuus lisääntyy ja kasaantuu kaupungin sisällä erityisesti tietyille alueille.

Kannatan Modigin tekemää hyvää pontta.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on tosi hyvä uutinen, että nyt näitä rakennuslupia on myönnetty paljon ja että asuntotuotanto on hyvässä vedossa. Mutta tämä ARA-asuntojen tarve on erittäin suuri, ja kuten valtuutettu Modig jo sanoi, niiden osuutta tästä tuotantotavoitteesta tulisi ehdottomasti nostaa. Tässä on keskustelussa oltu huolissaan asumistuesta ja eri ryhmien vuokranmaksuista ja muusta, ja haluaisin tuonne perussuomalaisen ryhmälle sanoa, että Helsingissä yhä useampi asumistukea tai erityisesti toimeentulotukea saavista on itse asiassa juuri pienituloinen työssä käyvä ihminen. Eli vuokrataso on karannut pienipalkkaisten ihmisten ulottuvilta, ja näin ollen sitten vuokranmaksua kompensoidaan veronmaksajien rahoista monilla eri tukimuodoilla, myös toimeentulotuella. ARA-asuntojen lisääminen on ihan paras keino lisätä kohtuuhintaista asumista.

Nyt toinen asia, jonka haluan nostaa myös esiin näillä uusilla asuntotuotantoalueilla mutta erityisesti täydennysrakentamiseen liittyen. Palveluiden taso. Me tiedämme, että se on monella alueella jäänyt jälkeen täydennysrakentamisesta ja näistä käyttötarkoituksen muutoksista, mitä on tehty. Tähän kasvavaan palvelutarpeeseen ja tilatarpeeseen on varauduttava nyt kaupungissa ihan eri tavalla, kuin mitä tähän asti ollaan tehty. Meille esitettiin tuossa äsken hieno havainnollinen kuva siitä, mille alueelle näitä uusia asuntoja on tulossa, ja meidän täytyy nyt suunnitella täällä tarkkaan se, että näiltä alueilta löytyvät myös päiväkotit- ja koulupaikat, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ja toivottavasti myös ne sosiaali- ja terveystyöpalvelutkin.

16.5.2018

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki ja me olemme hyväksyneet strategiassa tällaisia tavoitteita kuin että "Helsinki on elävä ja kiehtovasti omaperäinen kaupunki" ja "kaupunki on omaleimaisten kaupunginosiensa summa", ja pormestari Vapaavuoren aloituspuheessa sanotaan jopa, että "Helsinki on hieno kaupunki, yksi maailman hienoimmista. Tulevaisuuden Helsinki on enemmän". Uskon, että tällä asuntopolitiikalla ja rakentamisessa ja niillä valinnoilla, minkälaista kaupunkia me teemme, on kyllä suuri vaikutus siihen, toteutuvatko nämä tavoitteet. Kannan pikkuisen huolta samantyyppisistä asioista kuin täällä esimerkiksi valtuutettu Pajunen mainitsi. Vaikka me teemme hyvää työtä toimialallamme ja meillä on hyviä suunnittelijoita, niin miten tämä sitten käytännössä toteutuu, kun me rakennamme. Jotkut arkkitehdit sanovat, että käytännössä nyt me teemme samoja rakennusvalintoja kuin 1980-luvulla on tehty. Samantyyppistä elementtirakentamista. Jos asuntojen elinkaari on lyhyt, asukkaat lopulta maksavat sen ja ne kalliit korjaukset, koska rakennuttajilla on yleensä se 10 vuoden vastuu. Jos rakennukset, asunnot suunnitellaan kestäväksi 50 vuotta, niin sitten se kustannus niistä korjauksista aiheutuu meidän asukkaillemme.

Etenkin juuri siihen pitäisi kiinnittää huomiota, että rakentamisemme tällaisessa kaupungissa, näillä upeilla merenranta-alueilla, jotka rakennetaan vain kerran, olisi sellaista, että me voimme olla siitä ylpeitä ja että me voimme tehdä sellaista kaupunkia, jossa asukkaat viihtyvät. Toivoisin, että puhuttaisiin enemmän näistä näkökohdista asuntojen määrän lisäksi, niin kuin onneksi täällä moni muukin on tuonut esiin. Voi olla, että se on sitten omaa tarkasteluaan, ja siihen meidän pitäisi kiinnittää todella enemmän huomiota.

Täällä tuotiin esiin, että nyt rakennetaan tiivistä, ja tein itse aloitteen aiemmin siitä, että meillä olisi enemmän katupuita. Ymmärsin, että toimialalla siihen suhtauduttiin ihan positiivisesti ja aloitevastaus tuli ja on käsitelty. Eli tämäntyyppisillä alueilla kuin nyt Kalasatama tarvittaisiin pikkaisen lisää tilaa. En tiedä, tarvitaanko edes tilaa, mutta tarvittaisiin vain lisää puita, jotka olisi kaavoitettu sinne. Sekin jo tekisin paljon.

Todellakin uskon, että me pystymme tekemään hyvää työtä tässä. Kaupunki on sitä tehnyt, mutta nyt meidän pitäisi haastaa kyllä ne rakennuttajat kanssa tekemään kiinnostavaa, kestävämpää elinkaarimielessä arkkitehtuuria, jotta nämä meidän uudet kaupunginosamme eivät olisi pelkästään OK, vaan ne olisivat todella hienoja. Ihan sen arvoisia,

16.5.2018

että niitä voisi tulla katsomaan jo itsessään. Ennen kaikkea sen kannalta, että ihmiset pystyvät elämään niissä hyvää elämää.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sazonov

...rakennetaan lisää, ja vain se voi laskea pitkällä aikavälillä asumisen hintaa, joka kieltämättä on iso kysymys. Mutta kun näitä puheenvuoroja täällä kuuntelee, kyllähän tässä järkyttyy siitä sävystä, millä tässä puhutaan ja millä tavalla ARA-tuotannon perään huudetaan, millä tavalla nähdään valtion tukema kaupungin tuottama asuntotuotanto vastauksena asumisen hinnan kysymyksiin tässä kaupungissa. Tässä selvästi on unohtunut se, että asuntomarkkina on markkina. Siksi sitä asuntomarkkinaksikin kutsutaan. Ja silloin vain tarjonta, tarjonta ja tarjonta voi ratkaista kestäväällä tavalla hinnan muodostuksen ja asettumisen sille tasolle, että tavallisella työssä käyvällä helsinkiläisellä on varaa asumisesta maksaa. Siksi kestäviä ratkaisuja ovat nimenomaan tonttitarjonnan lisääminen, kaavoittaminen, tonttien myyminen, uusien rakennushankkeiden liikkeelle saattaminen.

Täällä jopa todettiin, että on kauhistuttavaa, kun näin matalan korkotason aikaan erityisesti vapaan rahan asuntoja rakennetaan. Onhan se nyt kauhistuttavaa, että meillä yksityinen pääoma haluaa sijoittaa kasvavaan kaupunkiin, lisätä asuntotarjontaa ja sitä kautta vaikuttaa myönteisesti laskevasti asumisen hintaan. Tässä kyllä saadaan jo hieman kaikuja siihen keskusteluun, mitä tämän kaupungin asuntopolitiikan, päätöksenteon ja linjausten uudistuessa täytyy käydä, että mikä on se säännelty taso. Kuinka paljon vaaditaan ARA-tuotantoa. Kuinka paljon tehdään kaupungin omaa tuotantoa.

ARAanhan liittyy sellainenkin ongelma, kun tulorajat mainittiin, että joidenkin arvioiden mukaan noin 10 000 ARA-asuntoa tällä hetkellä Helsingissä asuttaa 2 ylimpään tulodesiiliin kuuluvat ihmiset. Pariin kymmeneen vauraimpaan helsinkiläisten prosenttiin kuuluvia ihmisiä asuttaa 10 000 sellaista asuntoa, jota me tuemme helsinkiläisten veronmaksajien rahoilla vuosittain. Täysin kestämaton tilanne, ja silti täällä vannotaan ARA-tuotannon autuuden nimeen.

Jos miettii sitten ratkaisuhakuisesti, mitä meidän pitäisi tehdä, niin? sen 5 kokonaisuuteen, jotka pohjaavat tähän edellä sanottuun. Ensinnäkin meidän pitää vahvasti ja kunnianhimoisesti tuoda lisää markkinaehtoisuutta helsinkiläiseen asuntopolitiikkaan. Jokainen sellainen asunto, joka voidaan tuottaa vapailla markkinoilla ei-säännellysti, pitää

16.5.2018

niin tehdä, ja vain erityisryhmäasumista on perusteltua tuottaa valtion tukemana asuntotuotantona. Siksi sinne meidän pitää lisätä tontteja, siksi sinne meidän pitää lisätä aloituksia. Se, mitä vähintään meidän pitää tehdä, meidän pitää tuoda hyvin näkyväksi se, millä tavalla kaupunki tukee tuettua asumistuotantoa esimerkiksi tonttipolitiikassaan, omassa omistamassaan asuntotuotannossaan, koska ? osaan ennakoida, että kun ne luvut tehdään näkyväksi, se kyllä avaa monia silmiä siinä, onko se järkevä investointi vai ei.

Mutta summa summarun, suunta on oikea. Lisää rakennetaan. Se on hyvä. Sitä me tarvitsemme. Mutta kestävästi asumisen hinnan kysymyksen ratkaisee vain markkinaehtoinen tarjonnan lisääminen.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kaikki me varmasti olemme samaa mieltä siitä, että Helsinkiin tarvitaan lisää asuntoja, mutta siihen näyttää yksimielisyys loppuvan. Nimittäin se, että Helsinki on nojannut tähänkin asti nimenmaan vapaaseen kovan rahan asuntotuotantoon, niin tämä asuntojen vuokrat, asuntojen hinnat osoittavat, että se ei toimi, päinvastoin kuin valtuutettu Sazonov yritti sanoa, väittää. Nyt kysymys on siitä, että menevät puurot ja vellit sekaisin. Puhutaan siitä, kuinka Helsinki tukee ja on tuettua asumista. Nämä ovat omakustannevuokra-asuntoja. Pitää paikkansa, niitä tuetaan siltä osin, että tonttivuokra on 20 % alhaisempi, mutta kaikilta muilta osin asukkaat maksavat vuokrissaan sekä pääomakustannukset että kaikki hoitokustannukset. Tämä Sazonovin olisi hyvä kuunnella eikä käydä muuta keskustelua. Nämä eivät ole tuettua asumista. Nämä ovat omakustanneasumista, ja olisi hyvä, että ihmisille jäisi enemmän käteen rahaa, eikä niin, että me joutuisimme verovaroista maksamaa asumistukea, joka valuu muun muassa ulkomaalaisille sijoittajille.

Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tulee nyt vähän kertausta. Eli ARA tarkoittaa sitä, että se on omakustannushintaan rakennettua, eli siitä ei kukaan pysty kovin kovia voittoja vetämään siitä rakennushommasta itsestään. Emme me tarvitse enää kovin paljon lisää sellaisia asuntoja, joiden vuokria asukkailla ei ole itse varaa maksaa, vaan joita sitten julkinen sektori siis toisella kädellä joutuisi tukemaan. Koska silloinhan julkinen sektori ei tue sitä

16.5.2018

asukasta, vaan se tukee sitä investoria. Eli kyllä tässä nyt ovat markkinat, niitä voidaan katsoa monesta suunnasta, mutta kyllä järkevämpää on tietenkin se, että ihmiset pystyvät itse maksamaan omat vuokransa.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan kuten jo äsken todettu, niin tätä on kyllä kokeiltu kovasti tätä markkinaehtoista asian ratkaisemista, ja se on johtanut nyt sitten tähän vuokratilanteeseen, mikä meillä on nyt. Minä myös kiinnitin kyllä huomiota siihen, että joillekin kyse on sijoittamisesta ja markkinoiden toiminnasta, mutta me puhumme myös ihmisten kodeista ja toimeentulosta tässä. Se, että ajatellaan, että tässä nyt vain markkinoiden toimintaa seurataan ja katsotaan, minne mennään, tarkoittaa jotain tosi konkreettista ihmisten asumisen, esimerkiksi sen kannalta, onko ihmisillä oikeasti varaa maksaa vuokraa, onko heillä kotia.

Sitten olisin myös nostanut sen esiin, että on mielenkiintoista, että jotenkin ajatellaan... Minulle tuli sellainen käsitys, että toivottaisiin lisää selvityksiä, byrokratiaa, tuloksetyksiä ja sitten myös sitä, että jos ei ole ARA-tuotantoa, lisää toimeentulotukea. Minusta on erikoista, että oikealta laidalta toivotaan lisää byrokratiaa ja paperisotaa.

Ledamoten Wallgren (replik)

Bästa fullmäktige. Bästa ordförande.

Valtuutettu Daniel Sazonov täyttää kuvittelevan, että asuntomarkkinat toimivat niin, että asumisen hinta määräytyy kysynnän ja tarjonnan mukaan vapaasti. Minua ilahduttaa se, että meillä on tällainen ideologisesti korkean profiilin valtuutettu. On tärkeää, että asiat nähdään näissä ideologisissa yhteyksissään. Mutta joku tolkku pitää olla. Kuten Sazonov itse totesi, tonttipolitiikka ja kaavoitus vaikuttavat asuntojen hintaan. Nämä ovat kuitenkin selvästi poliittisessa ohjauksessa eivätkä markkinoiden ohjauksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

16.5.2018

Tässä monet olennaiset asiat ovat tulleet jo edellisissä vastauspuheenvuoroissa. Olennaisimpana tämä, että kyse on omakustanteisesta asumisesta. Ei niinkään sellaisesta asumisesta, johon liittyisi vahvasti julkista tukea. Tähän liittyen tässä Sazonov kritisoi sitä, että myös ylimpiin tuloluokkiin kuuluvia ihmisiä voi asua vuokra-asunnoissa. Tässä minusta tullaan sellaiseen kysymykseen, että näemmekö me, että kaupunkimme toiminnan pitää olla köyhäinapua vai näemmekö me sen, että se voi olla peruspalvelua. Ratkaisemmeko me tätä kalliin asumisen ongelmaa sillä, että me rakennamme sellaisen järjestelmän, joka voi kohdistua myös pikkaisen laajempaan joukkoon ihmisiä kuin kurjimmassa tilanteessa oleviin, jonka tavoite on ratkaista tätä perusongelmaa sillä, että me tarjoamme omakustanteista asumista. Vai haluammeko me rajata palvelumme ja toimintamme vain köyhimpiin, jolloin me tuotamme sitten erilaisia segregaatio-ongelmia ja ongelmia siitä, että helposti sitten kaupungin tuen käyttäminen aletaan nähdä leimaavaksi.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Yksi asia, jonka olen oppinut KYMP-lautakunnassa, on se, että kaavarantomme on riittävä, ja siitä huolimatta asuntoja ei synny tarpeeksi. Yksi ratkaisu siihen voisi olla se, mistä Mari Vaattovaarakin on puhunut, että rakennettaisiin paremmat liikenneyhteydet esimerkiksi Porvooseen tai sitten tuonne länsisuuntaan, jolloin ihmiset voisivat asua vähän kauempana keskustasta. Esimerkiksi tuo rantarata pitäisi rakentaa ja itämetro. Sillä tavalla me saisimme jopa omakotitaloja ja pienempiäkin rakennuksia, missä ihmiset asuisivat, että kaikki eivät asu keskustassa.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Minä tuossa olen istunut kaupunkisuunnittelulautakunnassa ja nyt tuolla KYMP-lautakunnassa. Tonttivarannosta, mitä on puhuttu, pitää paikkansa. Sitä riittää. Kaavoitettu on yli tavoitteiden jo useita vuosia. Minua tässä on mietityttänyt sellainen asia, josta on puhuttu ja tehty töitäkin vähän sen eteen. Meillä on jonkin verran tullut uusia toimijoita. Nousukaudella rakennuskustannukset nousevat kyllä. Muutama iso firma saa lähes kaikki urakat täällä. Meidän pitäisi tehdä pienempiä urakkakilpailuja, että uudet toimijat voivat tulla Helsinkiin näille markki-

16.5.2018

noille kilpailemaan. Sitä kautta saataisiin aidosti sitä markkinaehtoisuutta siihen. Tällä hetkellä isot tekevät niin.

Täytyy muistaa, että YIT:llä on kourallinen henkilökuntaa siellä rakennustöissä. He pilkkovat sen niille pienemmille firmoille, mutta siinä on se haaste, he eivät pilko näille, jotka työllistäisivät mahdollisesti vaikka Helsingin työttömiä rakennusmiehiä. Vaan se kun menee tarpeeksi pitkäksi se alihankintaketju, niin sinne sekoittuu yleensä harmaata taloutta, kun edes se ylihinta, mitä Helsingissä maksetaan rakennusneliöistä, ei riitä kattamaan niiden kaikkien yritysten voittoa ja verotusta. Eli tätä kautta kaupungin kannattaa pyrkiä tekemään tälle asialle jotain. Näissä kuitenkin sen laskun maksavat viime kädessä asukas ja veronmaksajat.

Sitten vähän tuohon Sazonovin puheenvuoroonkin liittyvä asia. Ajattelin mainita. Kovan rahan tuotantoa tuotetaan jatkuvasti ylituotantoa. Meillä on päätetty 40 %:sta, mutta me hidellaan jo melkein 60:ssä. Ei ole laskenut vielä kämppien hintaa. Nousee joka vuosi. Me maksamme asumistukena vuokria. Lainojen kautta tuemme ulkomaisia liikepankkeja. Noissa luvuissa on pieni tilastollinen harha, koska meillä tähän nykyiseen AM-ohjelmaan ARAan lasketaan opiskelija-asunnot, jotka olivat aikaisemmin välituotannossa.

Nyt lopetan tähän viimeiseen. Se, että me haluamme täällä kitkeä segregaatiota, niin meidän pitää saada kysyntää vastaavaa tarjontaa kohtuuhintaiseen asumiseen täällä Helsingissä, niin meillä myös ne sosiaalipuolen menot pienenevät ja pahoinvointi vähenee. Sitä kautta tarvitaan vähemmän erilaisia palveluita ja pystytään pitämään elinvoimaisempaan, parempaan kaupunkia.
Kiitos.

Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, oliko tämä kuvaava puheenvuoro tämä edeltävä, kun todettiin siinä, että jatkuvasti tuotetaan ylituotantoa vapaarahoitteista asuntoa. Eli siis onko linja se, että meidän pitäisi padota yksityisiä asunoinvestointeja? Se, että meillä on asuntopula tässä kaupungissa ja erilaiset tahot haluavat rakennuttaa tänne asuntoja omistusasunnoiksi, vuokra-asunnoiksi, ja vasemmalta todetaan, että se on ylituotantoa. Onko siis tavoitteena padota yksityisiä investointeja asumiseen, jolla voidaan saada uusia koteja helsinkiläisille?

16.5.2018

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Tarkennan sen verran. Ei ole tarkoitus padota, vaan meidän täytyy kasvattaa ARA-tuotantomääriä, jotta me saamme tämän suhteen AM-ohjelman tasolle.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginkanslia teetti tutkimuksen siitä, minkä tulotason ihmisiä näissä kaupungin ARA-vuokra-asunnoissa asuu, ja nyt Sazonov toivottavasti myös lukee nämä tutkimustulokset. Sen mukaan vain 5 % asuntokunnista ylittää määritellyn ARA-tulorajan mukaisen tulotason. Ja itse asiassa näissä kaupungin ARA-vuokra-asunnoissa asuu selvästi pienituloisempia ihmisiä kuin muissa asunnoissa, ja asuntokuntien kokoon suhteutetut bruttotulot ovat lähes 40 % ja käytettävissä olevat tulot neljänneksen keskitasoa pienemmät. Mutta olen samaa mieltä siitä Vuorjoen Annan kanssa, että ehdottomasti on koko kaupungin etu, että näissä ARA-vuokra-asunnoissa asuu ihmisiä kaikenlaisista eri taustoista nimenomaan siksi, että me vältämme tämän segregatiokehityksen, joka nyt on kyllä kiihtymään päin.

Apulaispormestarille esittäisin tällaisen kysymyksen, joka liittyy näihin vuokrien nousuun. Kun täällä liitteessä on tämä havainto siitä, että vuokra-asuntojen vuokrat ovat nousseet vielä voimakkaammin ja siten, että edullisimmalla alueella nousu on ollut kaikkein voimakkainta, niin voisiko apulaispormestari vielä avata tätä, mitkä ne syyt ovat nyt tähän erityisesti? Onko se se, että siellä keskustassa ja kantakaupungin alueella ovat ikään kuin vuokrat tulleet tappiin, niin kuin sanoitte tuossa aloituspuheenvuorossa? Mitä te näette, että tälle asialle voitaisiin tehdä, että nämä vuokrat eivät nousisi niin paljon? Meillä on nyt se ristiriitainenkin tavallaan paradoksi, että kun me puhumme esimerkiksi Myllypurosta, että kuinka se on hieno ja houkutteleva alue, että me mitaamme ikään kuin sitä houkuttelevuutta sillä, että asuntojen hinnat ovat siellä niin paljon nousseet. Sitten samanaikaisesti korkea asumisen hinta on iso ongelma koko Helsingissä. Tässä on paljon myös sisäisiä ristiriitoja olemassa.

16.5.2018

Valtuutettu Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Viittasin ARA-kantaan, joka kaupungin alueella on, ja tämä selvitys ilmeisesti koskee kaupungin ARA-asuntoja. Meillä on myös muita esimerkiksi kolmannen sektorin toimijoita, jotka rakentavat. Sellaisen virheen tein, jonka myönnän, että viittasin asuntojen määrään, mutta kysymys on henkilömäärästä, joita toki voi asua useampia yhdessä asunnossa. Nämä luvut ovat muutaman vuoden takaisia VM:n lukuja, joita silloin käytettiin tässä tulorajavalmistelussa, mutta tietty epätarkkuus siinä oli. Mutta edelleenkin se perusajatus siitä, että 100 000 euroa per henkilö tienaa 200 000 euron bruttotulo? lääkäriperheen ei pitäisi asua meidän kaikkien veronmaksajien subventoimassa asunnossa. Kaikki kunnia lääkäreille toki.

Valtuutettu Peltokorpi

Puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Täällä salissa on käyty erittäin hyvää ja mielenkiintoista keskustelua, josta käy ilmi myös se, että asuntopolitiikassa on myös ideologisia eroja puolueiden välillä. Ja ehkä puolueiden sisälläkin niitä voi olla, mutta myös puolueiden välillä erityisesti. En pidä sinänsä sitä huonona, että nämä erot tulevat esille, koska ne kertovat myös siitä, minkälaisilla periaatteilla haluamme suunnitella kaupunkia ja mitä näemme tärkeänä, kun pohdimme asuntopolitiikkaa ja Helsingin kehittämistä.

Olen salin oikean laidan ja vasemman laidan kanssa joistakin asioista samaa mieltä ja joistakin jyrkästi eri mieltä. En pidä välttämättä huonona sitä, että julkisesti tuetussa asunnossa asuu erilaisia ihmisiä, eritaustaisia ihmisiä. Mutta olen kuitenkin sitä mieltä myös toisaalta, että sinänsä valtuutettu Sazonovin perustelu siitä, onko mielekästä, että voimakkaasti tuetaan hyvätuloisia siinä, että heidän asumistaan nimenomaan julkisin varoin tuetaan, niin on tietty pointti. Mutta pidän kuitenkin tärkeänä sitä, että se asukasjakauma on monipuolinen. Se on myös osaltaan tasaamassa meidän alueidemme välisiä eroja. Meillä kuitenkin asuntotuotannossa on alueittain eroja, että onko se vuokra-asuntoa, onko omistusasuntoa, onko välimuodon tuotantoa. Tästä me olemme koko sen ajan, kun itsekin olen ollut valtuustossa, käyneet keskustelua, että pitääkö meidän kuinka voimakkaasti sekoittaa. Mielestäni pitää sekoittaa ja myös niin, että samoilla tonteilla, jopa samoissa taloissa, voi olla eri omistusmuotoja.

16.5.2018

Kuten tavan mukaan, taas meillä on ihan hyvät liitemateriaalit tässä esityslistan liitteenä. Nostan sieltä nyt esille liitteen 2 tai sen ohjelman nimenomaan sieltä loppusivuilta liitteen 2. Siellä oma asuinalueeni, Suutarila, niin siellä on ? käy ilmi, että alueelle rakentuu 1 900 asukkaalle asuntoja täydennysrakentamisen kautta. Muutaman kilometrin päässä Alppikylä–Jakomäki-alueelle on tulossa 1 600 asukkaalle asuntoja. On erinomaista, että näitä eri aikoina rakennettuja alueita täydennysrakennetaan. Tämä on juuri sitä asuntopolitiikkaa, mitä Helsingissä pitää tehdä. Tässä on erittäin tärkeätä, että alueen asukkaat pääsevät myös vaikuttamaan siihen jo prosessien varhaisessa vaiheessa, miten alueita kehitetään.

Täällä on tuotu esille myös se, että palveluiden pitää kulkea perässä, ja se koskee myös vanhoja alueita, ei vain uusien alueiden suunnittelua, koska vanhoilla alueilla myös riskinä on se, että varhaiskasvatuspalvelut ja koulupalvelut, terveys- ja sosiaalipalvelut eivät kulje käsi kädessä tämän lisärakentamisen kanssa. Koulut pullistelevat, varhaiskasvatuksessa saadaan paikka hyvin kaukaa omaa kotia, ja sen takia meidän pitää myös näissä täydennysrakentamiskohteissa, isoissa aluerakentamiskohteissa erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että palvelut suunnitellaan niin, että ne palvelevat myös uusia asukkaita.

Arvoisa puheenjohtaja.

Otan nyt vielä tähän rakentamisen prosessien nopeuttamiseen yhden esimerkin – omakohtaisen. Laitoimme lauantaina illalla tuon Lupapiste-palvelun kautta kysymyksen kaupungin viranomaisille, koska emme voineet edetä oman lupahakemuksemme kanssa sen takia, että siihen vaadittiin tieto, jota meillä ei ole tällä hetkellä. Tähän päivään mennessä meille ei ole vielä siellä chatissa vastattu. Juuri tarkistin mieheltäni, ja hän tarkisti sen sieltä Lupapalvelusta. Jos tällaisessakin, että saa vastauksen johonkin yhteen kysymykseen, menee vähintään 3 päivää, niin meidän on aika vaikea nopeuttaa voimakkaasti prosesseja.

Apulaispormestari Sinnemäki

Valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutamia huomioita käydystä tosi monipuolisesta keskustelusta. Ehkä näistä uusista alueista, joita tällä hetkellä rakennetaan. Niiden olemuksesta ja siitä, minkälaisia niistä syntyy. Ensinnäkin on hyvä todeta, että niistä tulee hyvin sekoittuneita alueita. Niistä tulee alueita, joille tulee kaikenlaisia alueita. Kalasatamaan, Jätkäsaareen, Pasilaan, Kruunu-

16.5.2018

vuorenrantaan tulee kaikkiin kaupungin vuokra-asuntoja, opiskelija-asuntoja, asumisoikeusasuntoja, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, asuntoja vaikeavammaisille, ryhmärakennuttamista, senioriasuntoja ja vapaarahoitteisia omistusasuntoja. Näiden uusien alueiden osalta on noudatettu hyvin huolellisesti sitä valtuuston tahtoa sekoittavasta asuntorakentamisesta. Kun valtuutettu Holopainen esimerkiksi esitti kysymyksen, voimmeko olla ylpeitä näistä uusista alueista, ja sehän on kysymys, johon on monta dimensiota, että millä kaikilla tavoilla sitä asiaa voi katsoa. Mutta itse sanoisin, että yksi asia, josta ainakin itse olen ylpeä, on se, että Helsinki rakentaa isoja, kantakaupungin lähellä hyvien liikenneyhteyksien äärellä olevia alueita, jonne tulee kaikenlaisia asuntoja ja kaikenlaisia ihmisiä.

Täällä on otettu esiin hyvin muun muassa valtuutettu Malininkin toimesta se, että myös palvelut ovat tärkeitä. Tämä tuli myös valtuutettu Pajusen ja Holopaisen puheenvuoroissa. Laatu kysymys, laatu sekä rakentamisen laatu, että näiden alueiden laatu, ja esimerkiksi Jätkäsaareen ja Kalasatamaan, niin minusta tuntuu, että voimme olla ylpeitä niistä kouluista, joita sinne rakennetaan. Ne ovat uudenlaisia kouluja. Myös taide on läsnä näillä alueilla. Näillä alueilla on kaikille hankittu julkista taidetta. Ehkä se, mikä itsestäni vaikuttaa parhaalta puolelta näillä uusilla alueilla, on se, että niille on syntynyt asukkaiden yhteisöjä, jotka ovat hyvin aktiivisia, jotka ottavat kantaa alueen kysymyksiin ja toimivat niillä alueilla. Ehkä se on yksi niistä tärkeimmistä laatu kysymyksistä.

Mutta sitten totta kai rakentamisen laatuun ehkä erityisesti vielä tässä suhdannetilanteessa, jossa kapasiteetti on todella voimakkaasti käytössä, niin se on asia, jossa laatuun täytyy kiinnittää huomiota. Sitten voi kyllä sanoa esimerkiksi puurakentamisen hankkeista tai joistain muista hankkeista, joissa tehdään asioita, joita meillä rakennusala ei ole tottunut tekemään, niin ne prosessit eivät kaikki ole olleet mitenkään helppoja tai saumattomia.

Valtuutettu Honkasalo kysyi sitä, että miksi vuokrat ovat nousseet erityisesti kaupungin niillä edullisemmillä alueilla. Voi sanoa, että se ei johdu siitä, että säädellyn ARA-tuotannon, erityisesti kaupungin oman ARA-kannan vuokrat olisivat nousseet voimakkaasti. Kyllä kysymys on enemmänkin siitä, että vuokrathan ovat paljon enemmän lähellä toisiinsa kuin omistusasumisen hinta. Eli erot vuokrissa keskustan ja esikaupunkien, lähiöiden välillä ovat pienemmän. Ja kun se maksukyky on tavallaan tullut täyteen keskustan osalta, vuokrat ovat nousseet siellä hitaammin, ja sitten vuokrien nousu on ikään kuin siirtynyt kauemmille alueille.

16.5.2018

Kuten sanoin ehkä tässä alkupuheenvuorossa, niin pidän itse sitä hirveän hyvänä, minkä valtuutettu Peltokorpikin esimerkiksi totesi, että eri alueille täydennysrakennetaan. Se on asia, jolla voimme myös vaikuttaa sekä ihmisten viihtymiseen ja pysymiseen tässä kaupungissa että sitten myös kysymykseen segregaatiodista. On hirveän tärkeää, että kun ihmiset asuvat jollain alueella, suurin osa helsinkiläisistä on kiintynyt siihen omaan asuinalueeseensa. Ja jos sen takia jos perhetilanne muuttuu, täytyy muuttaa pienempään asuntoon, kun lapset ovat muuttaneet pois kotoa tai sitten ollaan vaurastuttu ja halutaan muuttaa vuokralta omistusasumiseen, on itse asiassa hirveän tärkeää, että asuntoja löytyy eri puolilta kaupunkia, koska ihmiset useinkaan eivät halua muuttaa aivan toiselle puolelle kaupunkia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä muitakin huomioita oli, mutta tässä olivat ne, joihin oli nyt erityisesti kysyttykin jotain.

Kiitoksia.

Valtuutettu Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos hyvästä kommentista.

Tosiaan itse kiinnitin huomiota erityisesti tämän rakentamisen laatuksymykseen, jotka ovat nousseet esille juuri kun rakentaminen käy kuumana, ja aina ei löydy välttämättä työvoimaa riittävästi, ja sitten voi nousta esiin kysymys, onko pätevää työvoimaa aina saatavilla. Pohdin sitä, miten kaupunki voisi sitä vielä jollain tavalla selvittää, että nyt kun me rakennamme uusia asuinalueita, kuinka pitkä elinkaari näissä asunnoissa on keskimäärin ja minkälaisia pulmia niissä saattaa olla laadun osalta, jotta me voisimme sitten kannustaa rakennuttajia näitä pulmia ratkomaan, jos niitä löytyy. Jotkut arkkitehdit tosiaan sanovat, että nyt meillä perusratkaisut ovat samat kuin 1980-luvulla, jolloin sitten 30–50 vuoden päästä viimeistään tulevat jo tietyt isot korjauskysymykset esiin.

Valtuutettu Stranius

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on ollut paljon keskustelua siitä, miten paljon asuntoja saadaan rakennettua, onko sitä kaavavarantoa riittävästi, saadaanko tarpeeksi

16.5.2018

rakennuslupia, rakennetaanko kovan rahan asuntoja vai tuettua asumista ja mikä on sen asumisen hinta. Luonnonvarojen kulutuksen ja hiilijalanjäljen näkökulmasta olisi tärkeää kuitenkin kiinnittää huomiota myös rakennuksen laatuun enemmän kuin niihin määriin. Tässä yksi olennainen tekijä on esimerkiksi rakennusmateriaalit. Vaikkapa VTT:n ympäristöministeriölle tehdyssä selvityksessä rakennusmateriaalien osuus asuinkerrostalon 50 vuoden hiilijalanjäljestä oli 26 %. Rakennusmateriaalien osuus rakennusten elinkaaren aikaisista hiilipäästöistä on merkittävä ja kasvaa rakennusten energiatehokkuuden parantuessa ja rakennusten käytön aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentyessä. VTT:n selvitysten mukaan materiaalien aiheuttamat päästöt vastasivat lähes nollaenergiatasoisessa esimerkikerrostalossa 74 vuoden käytön – eli lämmityskäyttö, vesi, sähkö – aiheuttamia päästöjä.

Esimerkiksi Hollannissa tähän on tartuttu sillä tavalla, että rakennushankkeiden materiaalien hiilijalanjäljen laskenta on ollut velvoittavaa vuodesta 2013 alkaen kaikille yli 100 neliön toimistoille ja asuinrakennuksille. Tämä voisi olla jotain, mitä myös Helsingissä olisi syytä tutkia tai pohtia. On oikeastaan hämmäntävää, että tuossa toteutusohjelmassa tulevat esille niin vähän rakentamisen ympäristövaikutukset. Tuossa seurantaraportin johdannossa viitataan toki Helsingin ilmastotavoitteisiin, mutta sitten siinä itse raportissa ei kuitenkaan tämä aihe nouse muutamaa yksittäistä esimerkkirakennusta lukuun ottamatta esille lainkaan.

Kun täällä iloitaan siitä, että rakennuslupia on myönnetty viime aikoina tosi paljon, niin tämä on tietenkin totta. Ilmaston kannalta on kuitenkin oikeastaan katastrofaalista, että esimerkiksi tällä hetkellä niissä myönnettyissä rakennusluvuissa on energialuokka C ja jatkossa B. Tätä rakentamista ei meidän ilmastomme tule kestämaan. Esimerkiksi nyt käsillä olevissa seurantamittareissa olisikin olennaista seurata rakentamisen ilmasto- ja ympäristövaikutuksia niiden määrien ohella. Tästä johtuen teenkin seuraavan ponsiesityksen:

Selvitetään mahdollisuutta lisätä asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman, AM-ohjelma, seurantaraporttiin myös olennaiset ilmasto- ja ympäristömittarit.

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.5.2018

Alkuun totean, että valtuutettu Asko-Seljavaara osui aika ytimeen todessaan, että kaikkien ei pidä eikä voi asua keskustassa, vaan pitää olla muita ratkaisuja ja ratoja ja levittää tätä asujaimistoa. En halua olla ilonpilaaja, mutta totean kuitenkin, että Helsingissä on 100 vuoden päästä ihan sama asuntopula kuin on nytkin ja hinnat yhtä kalliit. Näin olemme saaneet todeta viime aikoina, kun olemme perehtyneet erityisesti 100 vuotta sitten Helsinkiin kansalaissodan merkeissä. On tullut ilmi, että yhtä lailla meillä oli asuntopula silloin 100 vuotta sitten, ja ikävä kyllä tämä tulee olemaan jatkossakin.

Metropoli on aina metropoli, joka vetää ihmisiä puoleensa ja takaa sen kysynnän ylivoimaisuuden, joka tähän johtaa. Helsinki on myös niemi, johon ei loputtomasti mahdu uutta ja uutta, uutta taloa ja asukkaita. Ainut lieventävä konsti on täällä aiemmin esiin tullut täydennysrakentaminen sekä rakentaminen korkeammalle, kuten maailman muissakin metropoleissa on nähty ja toteutettu. Ei ratkaista sillä, että esimerkiksi rakentamalla kalliisti rakennettavalle suolle Malmille.

Kiitos.

Valtuutettu Kaarin Taipale (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin me aina muistamme sanoa sen, että Topelius jo valitti, että Helsingissä on asuntuopula. Me tiedämme tämän, ja se on tietenkin siinä mielessä positiivista, että tosiaan Helsinkiin halutaan muuttaa, ja sen takia yhä enemmän tarvitaan asuntoja. Mutta se ei poista sitä tosiasiaa, että meidän täytyy myös katsoa, että tämä on tasapainoista tämä rakentaminen täällä, emmekä rakenna sellaisia alueita, jotka slummiutuvat suuntaan tai toiseen. Sitä paitsi jotta tämä alueellinenkin tasapaino säilyy myös Helsingin rajojen ulkopuolella, sen takia meillä on olemassa tämä vanha hyvä instrumentti eli MAL-sopimukset, ja sen takia me myös sitten haluamme, että valtio tukee näitä liikenneinvestointeja, jotka ulottuvat myös Helsingin rajojen ulkopuolelle. Eivät toki kaikki suinkaan asu Helsingissä saati Helsingin niemellä, mutta se ei ratkaise tätä asiaa ?.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

16.5.2018

Tuohon valtuutettu Laaksosen puheenvuoroon. Onko pakko todellakin pilata tätä Helsingin kaupungin keskustaa rakentamalla sitä niin tiiviisti kuin esimerkiksi tapahtuu Kalasatamassa ja Jätkäsaarella? Olisiko mahdollista tehdä tästä keskustasta sellainen Broadway tai hupipuisto tai jotakin sellaista, mihin ihmiset tulisivat ympäri Eurooppaa viihtymään? Ja sitten ihmiset asuisivat pikkaisen kauempana keskustasta.

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, hyvä puheenjohtaja ja valtuutetut.

Helsinkiin tarvitaan lisää asuntoja. Siitä varmasti olemme kaikki samaa mieltä, mutta mielestäni markkinaehtoisuutta ei tarvita yhtään lisää, mitä Sazonov peräsi. Nykyisinhän on vakava ongelma se, että esimerkiksi nuoret ensiasunnon ostajat eivät löydä itselleen asuntoa, koska sijoittavat ostavat markkinoilta pois etenkin pienet asunnot. Käytännössä nämä asumistuet valuvat suoraan sijoittajien taskuihin. Tämä on sitä markkinaehtoisuutta.

ARA-tuotantomääriä pitää kasvattaa. Lisäksi Heimo Laaksonen mainitsi tämän täydennysrakentamisen, niin haluaisinkin, että tehokkaan maankäytön toteuttamisohjelmassa huomioitaisiin enenevässä määrin tyhjen toimistotilojen ja teollisuuskiinteistöjen hyödyntäminen. Monet näistä tiloista sijaitsevat hyvien liikenneyhteyksien varrella. Esimerkiksi Malmilla on junaradan varrella ihan useita kerrostaloja, joista ovat toimistotilat lähteneet. Etätyön yleistyessä nämä tyhjet tilat voidaan muuttaa asunnoiksi tai tarvittaessa purkaa ja rakentaa tilalle uusia asuintaloja kerroksia lisäämällä.

Rakentamisen laatukysymyksiin pitää ehdottomasti kiinnittää enemmän huomiota. Tämän päivän rakentamisessa valvonta ja etenkin rakennusvaiheessa materiaalien suojaus tökkii pahasti. Iso osa näistä home- ja kosteusvaurioista johtuu siitä, että materiaalit ovat siellä sateessa.

Tuettua asumista tarvitsevat etenkin nuoret aikuistuvat kuntalaiset ja vammaiset nuoret.

Kiitos.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

16.5.2018

Kiitos hyvistä puheenvuoroista erityisesti valtuutetut Pajunen ja Holopainen. Haluaisin vielä kerran korostaa myös määrämittäreiden ohella rakentamisen laadukkuutta, ja ei vain rakentamisen laadukkuutta, josta valtuutettu Stranius piti puheenvuoron, vaan myös itse asumisen ja elämisen laadukkuutta. Tähän hyvät mittarit voisivat esimerkiksi olla ensinnäkin terveelliset ja turvalliset tilat ilman hometta sekä meidän merellisen Helsingimme strategian mukaisesti rakentaminen, jossa on otettu huomioon Helsingin ehdoton kilpailuvaltti eli merellisyys, luonto ja sitä kautta viihtyvyys. Valtuutettu Asko-Seljavaara nosti jo useassa puheenvuorossa huomion, että asukkaat tarvitsevat hyvään elämään kaupungissa muutakin kuin vain betonia ja betonirantoja ja vilkuttelut ja ehkä vilahtelutkin vastakkaisen naapurin parvekkeelle.

Määrämittareissa ja kohtuuhintaisessa asumisessa auttaisi myös varmasti jatkuva mietintä sille, millä ja miten saadaan kätevästi saavutettavaksi myös nykyistä kauempana olevat kiinnostavat alueet. Nyt tosiaan tuntuu siltä, että keskustan täydennysrakentaminen on vastaus ihan kaikkeen, mutta samalla itse toivoisin, että pääpaino olisi tälle suuremman kokonaiskuvan ja samalla varmasti myös kestävämmän Helsingin rakentamiselle.

Kiitos.

Valtuutettu Alametsä

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuokrat ovat aivan liian korkeat, ja me kaikki haluamme ihmisille kohtuuhintaista asumista. Haluaisin mainita vielä yhden toimenpiteen, jolla voisimme ongelmaa ratkoa. Neljännes pääkaupunkiseudun asukkaista asuu tieliikenteen vaarallisena pidetyn 55 desibelin melurajan ylittävillä melualueilla. Keinoiksi tähän melun vähentämiseen valitaan usein asuntorakentamisen rajoittaminen kaavassa sen sijaan että puututtaisiin sen melun syyhyn eli liikenteeseen. Moni luontoaluekin kärsii melusta. Me voimme kehittää ihmisten terveyttä ja hyvinvointia ja lisätä asuntorakentamista vähentämällä tätä liikenteen melua, ja se tulisi tehdä pääkaupunkiseudun kanssa yhteistyössä. Monet nämä alueet niin kuin Kehä III, Lahdenväylä ja Hämeenlinnanväylä koskettavat myös esimerkiksi Vantaata. Eli toivoisin pääkaupunkiseudulle yhteistä meluntorjuntaohjelmaa ja sitten myös rahoitusta siihen, että meluvalleja teille oikeasti rakennetaan. Tätä kautta saadaan myös puhtaampaa, viihtyisämpää ympäristöä.

16.5.2018

Lopulta haluaisin myös kannattaa Leo Straniuksen hyvää pontta ja kiittää ylipäänsä hyvästä keskustelusta. Toivottavasti viedään nämä käytäntöön ja päästään paremmalle tielle ihmisten asumisen kehittämisessä.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos tosiaan polveilevasta keskustelusta. Vielä ehkä erityisesti kommenttina heille, joiden mielestä kohtuuhintaisesta asumisesta ehkä pitäisi luopua, että kodissa ja asumisessa ei ole kuitenkaan kyse vain siitä, että saako sen asunnon, vaan myös siitä, miten se asuminen kestää ja kantaa aikaa. Siinä on ero, saako asunnon, jossa saa elää, vaikka elämäntilanne muuttuisi vai saako toisaalta sitten asumistukea, jonka taas ehkä menettää heti, jos elämäntilanne esimerkiksi paranee. Maan hallitushan peruutti tosiaan tässä ARA-asuntoihin vaatimissaan tulorajan tarkistuksissa. Esimerkiksi Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen tutkijoiden suunnasta on kuulunut viestejä siitä, kuinka tämä olisi aiheuttanut uusia kannustinloukkuja taas ihmisten elämässä etenemiselle.

Jos kaikki asuminen taas sitten olisi markkinahintaista, niin minä tietyllä tavalla kaipaisin – en ehkä tässä keskustelussa, me voimme jatkaa tätä muualla – esityksiä siitä, miten me silloin kaavoittaisimme kaupunkijamme niin, että tämä sekoittavan asuntopolitiikan periaate edelleen jollain tavalla olisi voimissaan ja eri elämäntilanteissa asuvat ihmiset saisivat kohdata toisiaan samoilla alueilla. Eli kun me olemme kaikki huolestamme segregaatoin ehkäisemisestä, niin tässä on aika tärkeä tulo kulma. Sitten toisaalta me tosiaan maksamme sitä asumistukea jo tällä hetkellä se pari miljardia, niin olisi mielenkiintoista kuulla, paljonko se olisi siinä tilanteessa, jos meillä ei olisi kohtuuhintaista asumista lainkaan ihmisille, joilla ei ole varaa ilman tukia elää ja asua. Mutta ehkä tämä keskustelu tänään täällä riittää aiheesta. Jatketaan toisaalla.

Kiitos.

16.5.2018

104 §

Esityslistan asia nro 7

RUOHOLAHDEN TANSSIN TALON ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12492)

Valtuutettu Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Tanssin talon etenemistä on ollut hienoa seurata, ja tämän päivän päätös asemakaavan muutoksesta onkin tärkeä askel, jotta itse rakentaminenkin voidaan vihdoin aloittaa. Toivottavasti hanke valmistuu aikataulun mukaan ja talo avataan suunnitellusti vuonna 2020. Tanssin talo on riemukas lisä Helsingin ja koko Suomen kulttuurin kentälle. Talo tarjoaa tärkeän esiintymispaikan suomalaisille tanssijoille, ja toivottavasti saamme myös muualta maailmasta hienoja produktioita runsaasti. Tanssin taloon on suunniteltu myös osallistavaa toimintaa, mikä voi innostaa yhä useampia kaupunkilaisia katsomosta tanssin harrastajiksi. Helsingissä onkin jo nyt hurjasti erilaisia mahdollisuuksia tanssin harrastamiseen. Tanssin on kulttuuria, musiikkia ja liikuntaa samassa paketissa.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Vaikka kysymys on tässä kaavasta, niin kaava on ihan oleellinen, jotta on mahdollista toteuttaa tämä Tanssin talo. Täytyy sanoa, että tässä säätiöt ja Helsingin kaupunki tekevät myös työtä koko Suomen puolesta. Nimittäin tanssitaide, nykytanssi on ollut kohtuuttoman heikossa asemassa ja on kohtuuttoman heikossa asemassa taidemuotona ja esittävänä taiteena. Tämä on yksi askel siihen suuntaan, että tanssitaide nousee aivan uusiin mahdollisuuksiin ja uuteen asemaan taidekentässämme. Kun paljon puhutaan, mikä on Helsingin rooli, niin Helsingin rooli on olla myös edelläkävijä ja suunnannäyttävä Suomessa, ja tässä asiassa, esimerkiksi kulttuurin ja taiteen saralla, Helsinki toimii esimerkillisesti.

16.5.2018

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Todellakin tämä on tärkeä askel siinä, että saamme Helsinkiin arvokkaan ja hyvän Tanssin talon. Halusin vain omasta puolestani myös sanoa sen, minkä valtuutetut Vanhanen ja Arhinmäkikin totesivat, että tämä on jo korkea aika, että saamme tanssille hyvän areenan. Kaava-hanke Kaapelin yhteyteen on edennyt hyvässä yhteistyössä itse hankkeen kanssa ja päätöksenteossa hyvin myös hyvässä yhteisymmärryksessä. Uskon, että tämä hanke omalta osaltaan tulee myös sitten vaikuttamaan siihen, että saamme entistä hienomman kokonaisuuden ja myös entistä paremman Kaapelitalon meille Helsinkiin, joten tämä on siinä mielessä hyvä päätös, jonka nyt olemme tekemässä.

105 §

Esityslistan asia nro 8

KULOSAAREN OSTOSKESKUKSEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12452, SVINHUFVUDINTIE 1)

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Me tässä äsken keskustelimme pitkään siitä, että palvelut eivät ole pysyneet eri alueilla täydennysrakentamisen perässä. Kun minä tähän kaavaan tutustuin, myös tämän kaavan yhteydessä esitettiin huolta siitä samasta asiasta, että onko riittävästi koulu- ja päiväkotitiloja. Täällä todetaan, että otetaan huomioon, niin kuin yleensä aina sanotaan, että huomioon otetaan, mutta kuten olemme huomanneet monella alueella, sellainen yleinen toive siitä, että asia nyt vain perusmeiningillä huomioidaan, on johtanut siihen, että monella alueella itse asiassa on aika vaikea tilanne. Nyt tässäkin yhteydessä ilmeisesti on näin, että me emme voi sitä tietää ihan tarkkaan, että kuinka tiukka se tilanne siellä on.

16.5.2018

Olin tehnyt tämän ponsiesityksen tähän kaavaan. Kuuntelin tätä keskustelua aiemmin tässä ohjelman yhteydessä, ja mietin, että olisin kyllä voinut tehdä tämän esityksen myös siihenkin yhteyteen, mutta tein sen nyt tähän. Alkuperäisesti ajattelin, että tämän kaavan yhteydessä olisi erityisen tärkeätä huomioida koulu- ja päiväkotipaikat, mutta sain valtuustotoverilta huomion siitä, että voisi olla paljon kunnianhimoisemmin liikenteessä ja todeta, että kaikissa merkittävässä asuntorakentamiskaavoissa tämä pitäisi ottaa nykyistä paremmin huomioon ja tätä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön välillä pitäisi lisätä. Meillä on siitä ollut vähän kaksisuuntaista viestiä, kuinka hyvin se yhteistyö aina toimii, ja toivoisin, että me panostaisimme siihen nykyistä enemmän. Näin ollen olen nyt tehnyt ponsiesityksen tänne järjestelmään siitä, että itse asiassa aina kun me teemme tällaista merkittävää asuntotäydennysrakentamista, asuntorakentamista, meidän pitäisi huomioida ne koulu- ja päiväkotipaikat siinä. Toivon tälle ponnelle kannatusta.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos.

Kaupunki kasvaa tiivistymällä myös toki, kuten kaikki tiedämme. Sitten kun kaupunki tiivistyy ja niin edelleen, niin näissä kaikissa kaavoissa ei aina ole sitten riittävällä tavalla huomioitu kasvavaa koulu- ja päiväkotipaikkojen tarvetta. Tämän takia, jotta tämä ongelma sitten poistuisi tulevaisuudessa, kannatan Malinin pontta.

Kiitos.

Ledamoten Biaudet

...tehdä samanlaisen ponnin, koska mielestäni on syytä nostaa esille se, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ? nimenomaan nostaa esille huolen siitä, miten päiväkotitilat tulevat riittämään, kun tehdään täydennysrakennusta täällä tämän kaavan osalta, mutta myös varmasti ihan yleensä. Siellä on myös nostettu esille yleisesti päiväkotitilojen ja koulujen tarpeet, mutta erityisesti nostettu esille myös, että ruotsinkielinen varhaiskasvatus on jo siellä toiminut monta vuotta huonoissa tai ehkä epätyytyttävissä tiloissa ja että myös Länsi-Herttoniemen alueen kasvu lisää painetta sinne. Varsinkin kun näitä vanhoja ostoskeskuksia tai muita tällaisia korjausrakennuksia tehdään, olisi ehkä hyvä pohtia sitä, miten jotain yhteisöllistä tai yhteisötilaa suunnitellaan sinne. Voi olla, että joitakin kymmeniä vuosia kysymyksessä ovat pienten lasten tar-

16.5.2018

peet, mutta voi olla, että myöhemmin tulevat sitten vanhempien ihmisten tarpeet kyseeseen. Jotta voisi olla varautunut näihin eri tarpeisiin, olisi hyvä ottaa huomioon se, että jo kaavoissa on suunniteltu päiväkoiteja mutta myös ehkä tällaisia yhteisiä olohuoneita tai muihin tarpeisiin, eri ikäryhmien tarpeisiin olevia tiloja, jotka kaupunki suunnittelee ja rakentaa.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Näen myös tämän Malinin ponnien hyvänä siinä, että tosiaan kun meillä rakennetaan merkittäviä uusia kohteita – mikä nyt on merkittävä, mutta hyvinkin suuria meillä on välillä kaavoituksessa – siinä ei välttämättä aina ole täysin mietitty, kuinka saadaan koulu- ja päiväkotipaikat riittämään. Sehän ei ole kaavoittajan asia toki sinänsä. Tässä tapauksessa esimerkiksi, kun me teemme muutaman kerrostalon, kaavoittajahan ei ratkaise, miten päiväkotipaikat saadaan riittämään. Mutta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa pitäisi tehdä sen verran yhteistyöt, että he katsovat joka kerta aina, että paljonko arvioiden mukaan tulee lisätarvetta päivähoidossa, paljonko tulee lisätarvetta kouluihin, riittävätkö nykyiset tilat, pitääkö suunnitelmia muuttaa. Että tästä saadaan vakiintunut prosessi, että joka kerta tarkistetaan, ja sitten se voidaan todeta kaavaselostukseen, että on arvioitu näin paljon, että otetaan huomioon tulevaisuudessa suunnitelmissa. Useinhan ne eivät osu sen nimenomaisen kaavan alueelle, että minne tarvitaan lisää koulutilaa, mutta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan suunnitelmissa ne pitää ottaa huomioon. Minun nähdäkseni tämä on ihan hyvä, jos ponnella voidaan nostaa tämä esiin ja kirjata tällainen prosessi ja sitten vastauksessa todeta, että näin tehdään, koska...

Välihuuto!

Näin ei aina tehdä, kuule Risto, ihan niin kuin pitäisi. Että pidän tätä kuitenkin ihan perusteltuna nyt tähänkin tämän kirjata. Mutta tämän jälkeen voidaan sitten todeta, että näin tehdään, ettei joka kaavassa tarvitse erikseen aiheesta tehdä erillistä kirjausta, vaan siitä saadaan vakiintunut prosessi.

16.5.2018

Valtuutettu Hakola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kohtaa kuuluu todellakin sanoa niin, että tämä Malinin ponsi on varmasti perusteltu. Painotan sanaa ”kuuluu”. Täytyy kyllä todeta, että sen verran kun näitä kaavoituksia tuntee, niin kyllä varmastikin sellaisessa paikassa, missä merkittävää rakentamista tapahtuu, näitä asioita otetaan etupainotteisesti huomioon. Mitä tulee sitten sellaisiin paikkoihin, missä tehdään täydennysrakentamisesta, niin minä en ainakaan näe, että se muuttaa kyllä merkittävästi, eli se ei ole merkittävää rakentamista. Otetaan nyt esimerkiksi tässä kyseisessä kaavassa Kulosaarissa, niin ei voida varmaan puhua, että Kulosaareen tulee enää kovin merkittävästi uudisrakentamista. Ne ovat tärkeitä asioita, en minä sitä kiellä ja näin, mutta mielestäni tämä kyllä nykyisellä käytännöllä pääsääntöisesti otetaan hyvin huomioon.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minulla on valitettavasti vähän vähemmän ruusuinen kuva tästä tilanteesta, miten se tällä hetkellä pystytään ottamaan huomioon. Eli on itse aika paljonkin tuolla kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa tullut sellaista palautetta, että nimenomaan tällaisilla täydennysrakennetuilla alueilla on ihan todella kova pula päiväkotipaikoista. Varmasti myös jatkossa peruskoulun puolella tullaan ihan samanlaisiin tilanteisiin koko ajan enemmän ja enemmän. Esimerkkinä nyt vaikka paljon täällä valtuustossakin puhuttanut Lauttasaari on yksi näistä paikoista, joissa on päädytty vähän tämäntyppisiin tilanteisiin sitten kun on tehty näitä käyttötarkoituksen muutoksia ja muita. Näkisin, että meillä on varaa tässä parantaa ja tämä on ihan oikeasti myös tämän kaavan osalta olennainen kysymys. Monen muunkin.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ymmärrän sen ajatustavan, mikä valtuutettu Hakolalla tässä on, ja itsekin ensimmäinen ajatukseni oli, että kyllähän meillä nyt hyvänen aika prosessissa otetaan huomioon ja menee suunnittelu eteenpäin. Sitten tätä pohjustaakseni kävin tästä keskustelemassa erikseen kuitenkin

16.5.2018

varhaiskasvatusjohtajan kanssa ja tätä tarkistin suunnittelijalta. Hän tarkisti ja keskusteli myös vielä kaupunkiympäristön toimialanjohtajan kanssa, ja minulla on täysi luottamus siihen, että tähän saadaan sellainen prosessi, jossa nämä aina menevät hyvin. Mutta esimerkiksi ei tämän tapauksen osalta, nyt tämän kokouksen kestäessä kun kyselin, kukaan pystynyt sanomaan, että paljonko niitä lapsia nyt itse asiassa tulee lisää ja mahtuvatko ne. Kukaan ei voinut sanoa, mahtuvatko he, jolloin minun mielestäni on kyllä ihan perusteltua nostaa asia keskusteluun ja saada se kirjatuksi, miten tämä menee.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ponsiesitys on sinänsä aivan hyvä ja asia on tärkeä ja ehdottomasti sen arvoinen, että siihen pitää sitä huomiota kiinnittää. Mutta haluaisin tässä nyt näitä heränneitä epäluuloja hiukan hälventää kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen näkökulmasta. Kyllä tähän asiaan oikeasti sitä huomiota siellä kaupunkiympäristön toimialalla ihan oikeasti kiinnitetään. Kyllä siellä on tunnistettu se, että ei ainoastaan uusien asuinalueitten kaavoittamisen vaan kyllä kaikkien merkittävien kaavojen yhteydessä, niin kyllä me siellä kiinnitämme erityisesti huomiota siihen. En muista oliko se nyt viime viikon vai sitä edellisen viikon kokouksessa, missä nimenomaan mietittiin niitä tapoja, miten voitaisiin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tehdä lähemmin ja parempaa yhteistyötä juuri näitten paikkojen riittävyyden takia. Tämä ponsiesitys sinänsä on ihan hyvä, mutta ei tilanne ole nyt mitenkään kovin huono, koska kyllä siellä tunnistetaan, että ongelmia tässä on ollut ja pyritään koko aika parantamaan.

Kiitos.

Ledamoten Biaudet (replik)

Ärade ordförande.

Ajattelen, että jos toimialajohtaja lausunnossaan kiinnittää huomiota siihen, että kaavassa tulisi huomioida, niin mielestäni se on kyllä riittävä asiantuntijalausunto, joka valtuuston pitäisi huomioida. Jos vastineessa laimennetaan itse asiassa tämä vaatimus niin, että tässä jotenkin epämääräisesti vastataan, niin herää tietenkin epäily siitä, miksi on ollut välttämätöntä vastata niin epämääräisesti, kun olisi yhtä hyvin voinut sanoa, että tietysti tulee huomioida. Siinä mielessä minun mielestäni on

16.5.2018

ihan tärkeitä, että valtuustossa on myös tietoa siitä, että voidaan varmasti ajatella, että nämä asiat ovat kuitenkin hirveän tärkeitä, jotka me sitten viestimme kansalaisille ja asukkaille täällä. Sen takia ajattelen, että tällainen ponsi, kun se ei ole siinä vastineessa huomioitu mielestäni riittävästi, on tosi tarpeellinen ja hyvä.

Valtuutettu Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä jaan kyllä nyt valtuutettu Malinin huolen tässä, siis vaikka istun samassa lautakunnassa kuin valtuutettu Kaleva ja todella on näistä asioista nyt viime aikoina siellä paljon keskusteltu. Tilanne on kuitenkin se, että meillä on useita kaupunginosia, joissa tilanne on päästetty aika pahaksi. Siellä on valmiiksi jo iso pula päivähoitopaikoista, joissain paikoissa myös jo koulupaikoista, ja sitten täydennysrakennetaan vielä lisää. Tämä ei ole millään tavalla pieni ja merkityksetön asia eikä mitenkään vielä paketoitu ja paketissa, vaan tähän ihan todella kyllä kannattaa kiinnittää huomiota ja miettiä tapoja, joilla voitaisiin tätä vielä parantaa, koska nyt tilanne on se, että liian monet perheet joutuvat kuskamaan lapsiansa toiselle puolelle kaupunkia päivähoitoon.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Taas ollaan sellaisen asian ääressä, jonka tunnen hyvin. Tämä ponsi on sellainen sisällöltään, että en ymmärrä sitä vastustaakaan, koska sillä tarkoitetaan hyvää ja taas sitten poliittiset irtopisteet siitä jäävät aika vähäisiksi, koska se on sen verran ympäröity kuin on ja sitä on kaikkien helppo ikään kuin hyväksyä. Minulla ei ole mitään sitä vastaan.

Mutta sitten mennään sille varsinaiselle osaamisalueelle, joka on Kulosaari ja sen päivähoito- ja koulupaikat ja niin edelleen ja täydennysrakentaminen, jonka tunnen erittäin hyvin omasta mielestäni. Siinä on niin, että tämän kaavan kautta tietysti kulosaarelaiset eivät yli yön lisäännny sillä lailla, että puolet lapsista joutuvat viettämään aikaansa kadulla. Näin ei tapahdu. Sen tiedän ja voin luvata ihan varmasti, että näin ei käy. Mutta tiedän kyllä sen, että tällä hetkellä sekä suomeksi että på svenska Kulosaarissa on liian vähän päivähoitopaikkoja. Joudutaan, juuri niin kuin Hernberg tuossa totesi, kuskamaan lapsia ympäri kaupunkia samanaikaisesti sitten saastuttaen tukehduksiin muun kau-

16.5.2018

punkiasujaimiston, koska joudutaan yleensä autolla liikkumaan, kun metro ei syystä tai toisesta välttämättä aina tule silloin kun sen pitäisi. Välillä se tulee kyllä silloin kun sen ei pitäisi, esimerkiksi yöllä.

Mutta tähän koko juttuun kannattaa kiinnittää oikeata ja vakavaa huomiota, koska tämä päivähoitopaikkojen saatavuus ja tarjonta on todella keskeinen kysymys. On kohtuutonta, että ihmiset joutuvat ”mahdottomia matkoja” viemään lapsiaan hoitoon enää tänä päivänä, kun meillä pitäisi olla tämä asia helpompi. Nyt kun me tiedämme, että tähän asiaan kiinnitetään huomiota ihan varmasti viran puolesta kaikissa instansseissa, niin tämän ponnen seurauksena syntyy mielikuva ainakin minulla, että tullaan kiinnittämään huomiota huomion kiinnittämiseen. Näillä sanoilla toivotan tälle ponnelle kyllä menestystä ja tulen äänestämään sitä.

Valtuutettu Nygård

Onko tämä päällä?

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kiitos valtuutetut Malinille, ja tartun tähän lyhyesti nyt myös, kun Lauttasaari erityisesti jälleen mainittiin. Lauttasaarihan on erinomainen esimerkki alueesta, jossa väkimäärä on kasvanut ja tietynlaiset palvelut laahaavat perässä. Vaikka Lauttasaari onkin surullisen erinomainen esimerkki, jos nyt erinomaista voidaan tässä yhteydessä käyttää, täytyy pitää huolta tosiaan siitä, että pystymme asiaan vaikuttamaan etukessossamme muualla ja kaikkialla Helsingissä. Tähän liittyenhan meillä on vielä tänään tulossa käsittelyyn valtuutettu Moision aloite lasten määrän ennakkointimallin korjaamisesta.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Olen valtuuston varapuheenjohtaja Bogomoloffin kanssa samaa mieltä siitä, että tämä 170 asukasta lisää ei varmaankaan Kulosaaren kouluja räjäytä yhdessä yössä. Mutta asia on tärkeä. En tiedä, kannattaako näitä tehdä joka ikiseen kaavaan, missä on täydennysrakentamista. Sitten minua pikkaisen aina välillä särähtää korvaan, kun näitä tapahtuu Kulosaarella, näitä tapahtuu Lauttasaarella, näitä tapahtuu

16.5.2018

Munkkiniemessä näitä ponsiesityksiä. Ehkä minun pitäisi olla useammin salissa. Tulee mieleen Meri-Rastilan täydennysrakentaminen, missä tuplattiin asukasmäärä ja siellä päiväkotien määrää vähennettiin. Sinne varmaan muuttaa vanhuksia tai sitten niin nuoria, etteivät he vielä ole siinä iässä. Tässä kohtaa minun mielestäni Moision Elinan ajatukset ovat hyviä, että koko kaupungissa huolehditaan tästä asiasta eikä vain yksittäisissä kaavoissa. Nyt Malinin Petra varmaan haukkuu minut seuraavaksi.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En ajatellut haukkua. Siis oma ajatukseni tässä on nyt se, että nimenomaan ei tarvitsisi joka kaavan yhteydessä näitä nyt tehdä. Tämä on sen takia näin laaja, ja ympäripyöreäksikin voi sitä varmaan joku sanoa. Mutta sen takia se on nimenomaan laaja, että sitä voitaisiin sitten katsoa joka kerta, kun sitä täydennysrakentamista tehdään. Nyt sattui tämä Kulosaaren kaava tulemaan tähän, mutta olisin yhtä lailla tehnyt sen ihan mihin tahansa muuhun asemakaavan muutokseen, missä olisi erikseen kiinnitetty huomiota siihen, että täällä alueella on nyt liian vähän päivähoito- tai koulupaikkoja. Se ihan varmasti koskee monia alueita monilla puolilla kaupunkia. Ei vain Kulosaarta tai Munkkiniemeä tai Lauttasaarta.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vain sen sanoa, että vaikka on tietysti tärkeitä, että täydennysrakentamisen yhteydessä pidetään huolta palveluista, niin meidän vaikeutemme koulu- ja päivähoitopalvelujen osalta eivät ole kotoisin juurikaan tästä. Helsingissä on ainakin 10 kertaa yleisempää muuttaa vanhaan asuntoon kuin uuteen asuntoon, ja sen ennustaminen, miten tämä kunnan sisäinen muuttoliike olemassa olevien asuntojen kesken tapahtuu, on ollut aika hankalaa. Ennen se oli niin helppo ennustaa, että kun Kalliossa syntyi pariskunnalle ensimmäinen, niin he muuttivat Nurmijärvelle, mutta nyt he eivät enää muutakaan, ja tämä on tuottanut suuria yllätyksiä näiden lapsimäärien ennusteissa.

16.5.2018

106 §

Esityslistan asia nro 9

SINISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE LENININPUISTON NIMEÄMISEKSI UUDELLEEN

Valtuutettu Niinistö

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnäkin kiitos nimistötoimikunnalle, kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle ryhmäaloitteemme sangen perusteellisesta käsittelystä. Viime lokakuussa jättämämme aloite on vihdoin päässyt tänne, jos kohta varsin laihoin eväin. Prosessin aikana on käynyt ilmi, että päättävien elinten enemmistön mielestä Ukko-Pekka Svinhufvudille on jo riittävästi nimetty paikkoja Helsingissä ja että enemmistö haluaa säilyttää heille enemmän tai vähemmän rakkaan Lenin-sedän nimen Leninipuiston muodossa.

Demokratiassa mennään enemmistön ehdoilla, ja politiikka on mahdollisen taidetta. Siispä sininen valtuustoryhmä ehdottaa kompromissia: säilytetään Leninin nimi kaikin mokomin Helsingin nimistössä, mutta muutetaan Leninipuiston nimi Leninin uhrien muistopuistoksi. Se kunnioittaisi näkyvällä tavalla niitä lukemattomia ihmisiä, niin suomalaisia, venäläisiä kuin muidenkin kansallisuuksien edustajia, jotka jauhautuivat Leninin luoman kommunistisen hirmuhallinnon rattaissa. Esitän, että asia palautetaan valmisteluun sitten, että Leninipuisto nimetään Leninin uhrien muistopuistoksi.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Pisti tosiaan tämä sinisten ryhmäaloite siinä mielessä silmään, että täällä on jo 4 kohdetta Helsingissä, jotka on nimetty Ukko-Pekan mukaan tai Svinhufvudin mukaan. Tuli mieleen ihan vanha Neuvostoliitto, että montako kohdetta pitää vielä nimetä lisää tietyn henkilön mukaan. Lenin ei ole mitään idolimateriaaliani, mutta enemmänkin tämä on aikansa kuva tämä puisto. Eli sikäli luotan kyllä lautakuntien ja nimitoimikunnan arvioon tästä hommasta. Toki jos lähdetään tälle linjalle, niin

16.5.2018

tässä kaupungissa on aika paljonkin eri katuja ja puistoja, kenenkä henkilöhistoria ei ole ihan täysin veretön. Mutta mielestäni ei pitäisi lähteä siihen, että lähdetään muuttamaan nimiä 10 vuoden välein tai tietyin väliajoin. Antaa jättää sen ajan kuvan tähän kaupunkiin.

Toki meillä on kaikilla omat huolenaiheemme, mutta toivoisin tietysti, että sinisten ryhmäaloitteita jatkossa käsiteltäisiin hieman toisessa valossa. Täällä on aika paljon tärkeitä asioita tässä kaupungissa liittyen kulttuuripuoleen, missä varmaan myös kulttuuri-, urheilu- ja Eurooppaministeri Terholla voisi olla paljon meille annettavaa, joten toivon, että tämä viesti on selvä.

Kiitos.

Valtuutettu Halla-aho

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Ajan kuluminen antaa tällaisissa kysymyksissä terveellistä perspektiiviä. Kun aloin kiinnostua politiikasta ja maailmanpolitiikasta 1980-luvun lopulla, pidin tavattoman nolona, suorastaan häpeällisenä, että kotikaupungissani Tampereella oli Leninille omistettu museo. Mitään epäselvyyttä ei selväjärkisille ollut edes tuolloin siitä, millaista tuhoa ja kärsimystä kyseinen henkilö oli ihmiskunnalle aiheuttanut. Yhtä nolona pidin Maailmanrauha-patsasta Hakaniemessä. Oltiin Mikael Jungneristä muuten mitä mieltä hyvänsä, Maailmanrauha-patsaan tervaamisesta tuoreeltaan annoin hänelle pisteen. Mutta Neuvostoliitto ja leninismi ovat olleet kuolleita melko pitkään. Lenin-museo, Maailmanrauha-patsas ja Lenin-puisto ovat nykyään enemmänkin muistomerkkejä suomalaiselle noloudelle ja suomettumiselle kuin Leninille tai sosialismille. Tällaisena ne ovat osa nimenomaan Suomen historiaa.

Patsaat, katujen nimet ja rakennukset edustavat omaa aikaansa ja muistuttavat siitä eli ovat osa historiallista muistia. Tuossa torilla on keisari Aleksanteri II:n patsas samasta syystä. Onneksi sitä ei pantu nurin vuonna 1918, vaikka sellaisiakin haluja ymmärrettävästi oli. Vähä etäämmällä on jopa presidentti Kekkonen muistomerkki. Patsaiden kaatamiseen ja nimien vaihtamiseen on mielestäni aina syytä suhtautua nihkeästi, koska se on historian manipulointia. Kun Suomi liittyi Euroopan unioniin, jotkut vaativat Unioninkadun uudelleen nimeämistä Euroopan unionin kaduksi. Sekin oli typerää. Uudet kadut ja monumentit heijastakoot meidän aikaamme, mutta menneisyyttä ei pidä arvioida tämän päivän standardeilla. Muutenkin taistelu menneisyyden mörköjä vastaan voitaisiin jättää vähemmälle ja keskittyä tämän päivän ongel-

16.5.2018

miin ja uhkakuviin. Tästä syystä en kannata tämän asian palauttamista. Joskin kannatan Leninin uhrien muistopuiston perustamista, jos sininen valtuustoryhmä jossain myöhemmässä vaiheessa tekee sellaisesta aloitteen.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Aika mielenkiintoinen nyt puheenvuoro oli tässä valtuutettu Halla-aholta. Olin tuossa Wienissä käymässä joku aika sitten, ja siellä on kaupungin keskustassa hyvin kaunis aukio, joka aikanaan oli nimetty nimellä Adolf Hitler Platz. Pitäisin hyvin omituisena, jos vastaavia perusteita olisi silloin käytetty aikanaan Wienissä, että turha tätä nyt on tästä ryhtyä muuttamaan, että tämä nimi on nyt osa sitä aikakautta, mitä se silloin on ollut, kun se on siihen nimetty. Kyllähän on ihan selvää, että Lenin-museo... Turussa on Leninin patsas muun muassa, jota sitäkin on aikanaan tervattu ja maalattu punaiseksi. Kyllähän näitä museota pitää olla. Pitää muistaa se, mitä on aikanaan tehty, mutta pitää myös elää ajassa, ja aika muuttuu. Tällainen tietty lustraatioprosessi, jota nyt voitaisiin tehdä tämän Leninipuiston nimen suhteen, olisi aika monellakin tavalla hyvin tervetullut prosessi tässä yhteiskunnassamme.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kun luki tätä huolella kirjoitettu vastausta, siitä kävi ilmi, että tällä kyseisellä puistolla ei ole ollut nimeä ennen kuin se on nimetty muistaakseni vuonna 1970 Leninin mukaan. Valtuutettu Kaleva nosti esille, että Wienin keskustassa on ollut hetken aikaa aukio Adolf Hitlerin mukaan nimettynä. Epäilisin, että tämä analogia ei toimi, koska Wien on vanha kaupunki, jossa on nimenomaan tehty se, mitä tässä halutaan tehdä eli nimetty uudestaan joku paikka, kun tässä on kysymys siitä, että tämä on aikaisemmalta nimeltään. Meillä on paljon eri paikkoja, joilla on varmaan erilainen ajattelutapa tänä päivänä. Nostan esimerkiksi vaikkapa Kulosaarissa Schaumanin puiston, joka varmaan tämän päivän näkökulmasta olisi terroristi, joka murhasi laillisen valtaapitävän. Mutta

16.5.2018

ei kai kukaan hänen mukaansa nimettyä puistoa ole muuttamassa nimeään.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa tässä käytiin mielestäni hyvää keskustelua ja todettiin se... Tai itse asiassa tiukan äänestyksen jälkeen hävittiin 5–5, että nähtiin, että tämä Leninipuisto-nimi on monelakin tapaa, kuten tässä on tuotu esiin, ongelmallinen. Mutta vielä suurempi ongelma on se, että meidän nimistöstämme liian vähän on nimetty merkittävien kaupungissa vaikuttaneiden naisten mukaan. Naisten osuus nimistössä on hävettävän pieni, jolloin silloin ratkaisuvaihtoehtoksi esitin sitä, että on varmasti syytä Leninipuisto-nimestä luopua, mutta koen senkin vääränä, että sitten me täällä rupeamme miettimään, millä nimellä. Mutta nimistötoimikunnalla varmasti on hyviä ehdotuksia siitä, kenen merkittävän naishenkilön mukaan tämä puisto voitaisiin nimetä. Tämä olisi varmasti kaikkien kannalta paras ratkaisu, enkä näe mitään syytä, miksi joku vastustaisi sitä, että Leninipuistonimestä luovutaan ja nimettäisiin tämä puisto jonkun kaupungin merkittävän naishenkilön mukaan.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Kun kysyttiin syytä. Käsittääkseni Helsingissä ei ole luovuttu henkilöiden mukaan nimetyistä paikannimistä kertaakaan aikaisemmin. Ei ainakaan minun tiedossani ole. Jos me avaamme tässä tällaisen tuulivierimäisen tilanteen, ei tiedä, asuuko joku Mannerheimintielle vai Lahtarinkadulla tai jollain muulla osoitteella tulevaisuudessa. Kyllä meidän täytyy minun mielestäni pitää kiinni siitä, että meillä jollakin nimellä tunnetut paikat pysyvät samannimisinä Helsingissä, ja on ehkä syytä sitten laittaa erinimisiä puistoja eri paikkoihin. Mutta kyllä minun mielestäni meidän kannattaa pitää kiinni siitä periaatteesta, että niitä nimiä ei vatkata joka ikisen vaalin jälkeen uudestaan.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Lovénille, että eihän tässä kukaan ole esittänyt sitä, että kaikki nimistö avataan ikään kuin uudelleen keskusteluun, mutta ehkä itselläni oli silmiä avaavaa, kun googletti ja etsi maailmankaikkeuden tuhoisimpia yksittäisiä henkilöitä ja heidän aiheuttamiaan vahinkoja ja

16.5.2018

ihmisuhreja, niin kyllä täytyy myöntää, että Lenin-nimi on suhteellisen korkealla siellä. Ehkä jos joku raja pitäisi vetää, niin itselleni riittäisi se, ettei kymmenen maailmanhistorian vaarallisimman ja tuhoisimman ihmisen mukaan tarvitsisi olla yhtään nimeä eikä puistoa Helsingissä nimettynä. Mutta tällä hetkellä tosiaan tämän yhden antisankarin mukaan tämä puisto on, ja minusta tässä olisi selkeä rajanveto.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minähän olen päivätyöltäni historiantutkija ja dosentti, ja olen vähän sitä mieltä, että on hyvä linja Suomessa, että me emme ole lähteneet tähän patsaiden kaatamisen ja nimien vaihtamisen linjalle. En ole mikään V. Leninin fani varsinaisesti, mutta sitten toki avattaisiin aikamoinen paja siinä, että alettaisiin tämän paikan nimeä vaihtaa tai muuta. Se on tietyn historiallisen ajan merkki, että se nimi on siinä se. Joku on sanonut, että vaikka Tahko Pihkalan patsas pitäisi poistaa sieltä Olympiastadionin pihalta, kun hän on joskus nuorempana tehnyt joitakin sopimattomia asioita. Tämä on loppumaton tavallaan tie, minne voidaan lähteä.

Minä toivoisin myös, että valtuustoaloitteissa ja muuta käytettäisiin pikaisen harkintaa, että kuinka järkevää ja tarpeellista niitä on tehdä. Tämä vie sitten hyvin paljon meiltä aikaa ja kaupungin resursseja myös tämä käsittely.

Kiitoksia.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä viimeisenä puheenvuorona tähän keskusteluun. Kyllä minä koen sen ongelmallisena, että täällä rinnastetaan Lenin ja Tahko Pihkala ja Mannerheim toisiinsa. Se varmasti osoittaa jonkin sortin historian tuntemattomuutta. En missään tapauksessa väitä, että valtuutettu Jalovaaralta historian tuntemusta puuttuisi, mutta koen kuitenkin hyvin outona ja ongelmallisena näiden henkilöiden rinnastamisen toisiinsa.

16.5.2018

Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen varmaan viimeinen Lenin-fani tässä salissa, mutta tällainen historian muuttaminen patsaita kaatamalla lähinnä johtaa ehkä sitten jossain vaiheessa kirjojen polttamiseen ja kaikennäköiseen, mistä on kokemuksia.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Itse en kannata sitä, että puisto jatkaisi Leninin nimellä. Mielestäni on myös aika ohut perustelu siinä, ettei ole tapana muuttaa paikkojen nimiä. Lenin ei ansaitse teoillaan omaa nimikkopuistoa Helsingistä. Mielestäni tässä valtuutettu Meri nosti varsin hyvää näkemystä ja ratkaisuehdotustakin aiheeseen.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on tosiaan se nimitoimikunta tässä kaupungissa, jonka arvioon luotan tässä kuviossa aika täysin. Ei siitä oikein tulisi mitään, jos tässä alettaisiin tosiaan nyt nimetä, käydä jonkinlaista pistepörssiä, kuka nyt on hyvis ja kuka pahis ja kenelle kelpaa mikäkin nimi. Kyllä meillä varmaan valtuustossa on muutakin tekemistä toivottavasti kuin näitä asioita täällä käsitellä.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tuon teille valtuutetuille terveys vapaussodan päättymisen satavuotisjuhlasta, joka järjestettiin tänään valtakunnallinen juhla tuolla Finlandia-talossa. Se oli upea ja arvokas tilaisuus, ja siellä puolustusministeri piti oivan juhlapuheen, jossa hän ihmetteli sitä tapaa, millä julkisuudessa

16.5.2018

on vapaussodan tapahtumia kuluvana vuonna käsitelty. Nykyään keskiössä näyttävät olevan yksilön kokemukset, ja kokonaan unohdetaan se syy eli siis bolševikkien kiihottamina laillista esivaltaa vastaan nousseet kapinalliset, joka johti näihin hyvin valitettaviin tapahtumiin. Näiden kapinallisten vastuuta eivät pese pois myöhemmät kohtuuttomat kärsimykset, joita he joutuivat kestämaan.

Minä olin läsnä tässä kaupunkiympäristölautakunnan kokouksessa, jossa käsiteltiin tätä aloitetta, ja siinä lausunnossa sanottiin, että puistoa ei haluttu nyt nimetä Ukko-Pekan puistoksi siitä johtuen, että P. E. Svinhufvudin mukaan on nimetty muualla olevia kohteita. Ei tämän puiston lähialueella. Tämän syyn ymmärrän aivan hyvin. Mutta pidän kuitenkin aivan kestävämmänä, että Helsingin keskustassa sijaitsee puisto, joka on nimetty väkivaltaisen bolševistisen diktaattorin mukaan. Sen vuoksi kannatan lämpimästi valtuutettu Niinistön palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Terho

Arvoisa puheenjohtaja.

Mihinkäpä muuhun. Kannatan valtuutettu Niinistön palautusesitystä, ja perustelut lienevät ilmeiset tässä jo keskustelussa ilmi tulleet. Mutta ehkä on syytä hieman kerrata, koska tuntuu tosiaan olevan aika erikoisia rinnastuksia Leninin suhteen muihin henkilöihin ja muutenkin ehkä unohtuneet jo osittain nämä teot. Hän siis kielsi maastaan muut puolueet. Kaikki paitsi omansa. Vangitsi ja ammutti opposition jäseniä. Hän sulki omaa kansaansa keskitysleireille ja käytti heitä orjatyövoimaan. Hän henkilökohtaisesti määräsi satamäärin teloituksia ja antoi hallintonsa tehdä niitä kymmenin tuhansin ?. Näitä ihmisoikeusrikoksia voisi luetella koko illan, mutta totean vain lyhyemmin, että Lenin oli hirmuhallitsija sanan synkimmässä merkityksessä. Helsinki halunnee olla länsimaisia arvoja kunnioittava sivistyskaupunki, ja siksi ei ole tarpeen eikä edes oikein kunnioittaa tuollaista veristä diktaattoria hänen mukaansa nimetyllä puistolla. Sen sijaan uhrien muistoksi voidaan kyllä mielestäni nimetä puisto hyvin perustein.

Ledamoten Månsson

Nyt toimii.

16.5.2018

Puheenjohtaja.

En kannata tätä palautusesitystä. Niin kuin tässä useat ovat jo todenneet, me joudumme kaltevalle pinnalle, jos nimiä ruvetaan muuttamaan. Ei historiaa tarvitse näin muuttaa väliajoin. Tässä mainittiin jo, että jos ruvetaan patsaita kaatamaan, ja aivan oikein viitattiin siihen, että kun kirjoja ruvetaan polttamaan. Mielisitaattini on aina tämän Heinrich Heinen 1800-luvun sitaatti: "Das war nur ein Vorspiel nur, dort wo man Bücher verbrennt, verbrennt man auch am Ende Menschen". Sen hän siis lausui lähes 100 vuotta ennen Hitleriä. Eli ei ruveta nyt tällaisia harrastamaan.

Sitten toinen juttu. Otto Meri oli hyvällä asialla, kun hän sanoi, meillä on liian vähän naisten mukaan nimettyjä paikkoja Helsingissä. Siihen kannattaa jatkossa kiinnittää huomiota, mutta en esitä nyt, että tämän puiston nimeksi tulisi Nadežda Krupskaja.

Valtuutettu Halla-aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on monissa puheenvuoroissa tuotu esille se itsestäänselvyys, että Lenin oli hirmuhallitsija eikä hän ansaitse puistoa. Tämä on aivan totta, mutta suomettuminen kyllä ansaitsee muistomerkin. Niin kuin sain tuossa puheenvuorossani, minun mielestäni tämä puisto on tällä hetkellä nimensä osalta juuri sellainen. Että julkinen Suomi on jossain historiansa vaiheessa katsonut hyväksi kunnioittaa Leninin kaltaista henkilöä nimeämällä hänen mukaansa puiston. Minusta ongelma tässä on ihan puhtaasti periaatteellinen. Esimerkiksi Britanniassa on tällä hetkellä suuri vimma kaataa siirtomaa-ajan suurmiesten patsaita, muuttaa katujen ja paikkojen nimiä. Jos näitä muutoksia vastustaa, leimautuu tietenkin siirtomaavallan kannattajaksi, mikä on aivan yhtä älytöntä kuin ajatella, että jos me emme nyt kannata tätä puiston nimen muuttamista, me kannattaisimme Leniniä. Tämä on aivan naurettava ajatus. Vasemmisto rakastaa tällaisia kaikkialla maailmassa. Se rakastaa patsaiden kaatamista, nimien muuttamista. Minun mielestäni meidän muiden ei ainakaan tarvitse siihen lähteä.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

16.5.2018

Olen käynyt reilun 2 kuukauden ajan Suomen sisällissodan keskeisiä tapahtumia päivittäin läpi. Eri taisteluita, mitä niitä kaikkia on löytynyt. Kun ajattelee sitä, että keskeisesti tämän kaiken on saanut aikaiseksi Lenin kiihottamalla merkittävän osan suomalaisia nousemaan järjestäytyntä yhteiskuntaa vastaan ja syntyi sisällissota, jossa tapahtui hirvittävän paljon pahoja asioita puolin ja toisin, niin tässä ei ole kysymys, että me äänestäisimme kaikista, kuka on hyvis ja kuka on pahis. Mielestäni Lenin on vain erittäin pahasti toiminut. Yksi mahdollisuus tietenkin olisi, että tästä tulisi Suomettumisen puisto, mutta itse ehdotin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa, että jos tästä tulisi Kansallisen sovun puisto, jossa sen sijasta, että me nostaisimme henkilöä, joka on tämän ongelman paljolti aiheuttanut, muistaisimme tavallaan sovinnollisessa mielessä kaikkea sitä pahaa, mitä tapahtui. Kannatan asian palauttamista.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä keskustelu, mitä nyt käydään, on vähän paradoksaalista. Tällä nimen muutoksella haluttaisiin tehdä pesäeroa Neuvostoliittoon, jossa harjoitettu totalitarismi pitääkin tuomita. Mutta samalla kuitenkin toimitaisiin juuri niin kuin neuvostojohtajat aikanaan, eli kun päästään valtaan, vaihdetaan paikannimet omaan ideologiaan sopivammiksi. Tämä Leninipuiston nimi liittyy omalla tavallaan Suomen itsenäisyyden historian. Suomen itsenäistymisen Venäjältä hyväksyi muodollisesti kansankomissariaattien neuvosto, jota Lenin johti.

Lenininpuiston nimeäminen tuskin kuitenkaan oli vilpittöntä Leninin juhlistamista, vaan sen tausta on paljon monimutkaisempi. 1970-luvulla Suomen liikkumatila oli kansainvälisesti kapea. Leninipuiston nimeämisellä haluttiin korostaa itään päin, että itse Lenin oli Suomen itsenäisyyden takana ja vahvistaa Suomen asemaa itsenäisenä valtiona. Omalla tavallaan Leninipuiston nimi on siis muistomerkki suomettumisen ajasta ja kytkeytyy nimenomaan Suomen eikä maailman historiaan.

Lenininpuisto on yksi esimerkki siitä, millä tavalla Helsingin historian eri kerrokset näkyvät kaupunkikuvassa. Tuskin monikaan meistä pystyisi hyväksymään jokaisen teon jokaiselta ihmiseltä, joka on antanut nimensä jollekin Helsingin kadulle tai puistolle. Mutta ei se ole tarkoituskaan. Helsingin paikannimiä on annettu eri aikoina, ja nimistössä ovat edustettuina erilaiset aatteet ja suuntaukset, eri historian aikakaudet,

16.5.2018

erilaiset historian tapahtumat ja niin hyvät kuin huonotkin ajat. Humaani päätöksenteko ja avoin demokratia edellyttävät, että me pystymme tunnustamaan oman historiamme sekä hyvässä että pahassa. Se, onko Helsingissä Leninin nimeä kantava puisto, ei itsessään ole elämää suurempi kysymys. Mutta sen sijaan on todella tärkeä valinta, rupeammeko me poliittisilla päätöksillä ohjaamaan historian näkemistä ja näkymistä kaupungissa ja voimmeko hyväksyä muistomerkit myös sellaisesta, mikä nykyhetken perspektiivistä koetaan vääräksi tai mikä sotii tämänhetkisiä arvojamme vastaan. Sen takia on tärkeätä, että tähän nimen muuttamiseen ei lähdetä. Tässä päivässä meidän pitää käydä poliittista keskustelua erilaisten arvojen ja ideologioiden välillä, mutta historian siistimiseen kaupunkikuvasta meidän poliitikkojen ei pidä puuttua. Eli en kannata palautusta.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja.

Lenin on yksi maailmanhistorian julmimmista diktaattoreista, jonka kuolonuhrien välitön lukumäärä lasketaan miljoonissa ja välillisten uhrien lukumäärä lasketaan vähintäänkin kymmenissä jollei sadoissa miljoonissa. Hän edusti ideologiaa, joka on maailmanhistorian yksi tuhoisimmista, verisimmistä ja ihmisvastaisimmista, nimittäin kommunismia. Tätä taustaa vasten on täysin absurdia, että Helsingistä löytyy todella Leninipuisto. Mutta minun nähdäkseni tässä asiassa kuten monessa muussakin asiassa tässä valtuustosalissa kaikkein selkeintä ja loogisinta argumentaatio on edustanut valtuutettu Halla-aho. Arvostan kovasti myös esimerkiksi äskeistä valtuutettu Vuorjoen puheenvuoroa, vaikka se alkoi vähän huolestuttavasti. Mutta sen jälkeen totesin, että tähän oli huolella ja loogisesti loppuun ajateltu.

On nimenomaisesti niin, että historia on kerroksista ja siihen sisältyy lukuisia paradoksaalisia, absurdeja ilmiöitä. Meidän täytyy olla tietoisia myös näistä paradoksaliteeteista ja absurdateeteista ja pysyä edelleenkin, pitää mielessämme se, millainen suomettuneisuuden historia oli. Kuinka syvälle kumarsimme itään – osittain ehkä tarpeesta, osittain omasta hölmöydestämme. Mielestäni on ehdottomasti paljon parempi muistaa tätäkin pimeää vaihetta historiastamme kuin siivota se syrjään. Ymmärrän kovasti Itä-Euroopan kansoja, joissa joka ainoalla torilla oli Leninin patsasta ja jonkinnäköistä muistomerkkiä, että siellä tästä synkistä menneisyydestä ja sen ahdistavasta läsnäolosta haluttiin totaalisemmin eroon. Mutta se, että Suomessa muutama tällainen hullunkurinen muistomerkki on, niin pidän itse asiassa Leninin hirmutekojen

16.5.2018

muistamisen kannalta nimenomaisesti hyvänä, ettei tätä liikaista, iljettävää historiaa siivota kollektiivisesta muististamme pois.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata palautusta, mutta ihmettelen vain sitä, että jos tämä puisto on 60 vuotta Leninipuisto, niin mikä juuri tänä päivänä ja tässä ajassa on se, jolloinka meidän täytyy vaihtaa tämä nimi. Onko nyt syntynyt joku uusi liike, joka toimii tällä tavalla?

Valtuutettu Eero Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn niihin puheenvuoroihin, joissa tätä Leninin elämäntyötä arvioidaan kriittisesti. Vaikka kyseinen henkilö olikin sen Venäjän hallituksen päämies, joka tunnisti Suomen itsenäisyyden, hänen muut elämäntyönsä kohdat ansaitsevat ankaran kritiikin. Suomen osalta meillä ei ole ollut sitä tapaa, ei valtakuntana eikä myöskään Helsingin kaupunkina, että historiaa kirjoitettaisiin koko ajan uudelleen kulloistenkin arvostusten tai uuden tiedon pohjalta muuttamalla katujen nimiä tai sijoittamalla patsaita uudelleen tai nimeämällä puistoja uudelleen. Meillä on ollut se kestävä linja, että annetaan hyvin harkitusti näitä paikannimiä käyttöön aikaisemmin eläneiden puhumattakaan elävien henkilöiden nimien osalta, ja vastaavasti sitten lähdetään siitä, että kun se päätös on tehty, se on voimassa, ellei ole jotain aivan poikkeuksellisia perusteita, joihin tässä kaupunginhallituksen selvityksessä on viitattu. Tämä tie, että kulloinenkin historia ulotetaan tänne paikkojen tai puistojen tai patsaiden nimiin tai sijanteihin, ei ole järkevä tie.

Yhdyn täydellisesti siihen, mitä muun muassa valtuutettu Rydman tässä edellä sanoi. Tämäkin paikka voi olla myös mahdollisuus muistaa koko Leninin elämäntyötä myös näiden kovaa kritiikkiä ansaitsevien asioiden osalta, joten en voi kannattaa tämän asian palauttamista.

Valtuutettu Kaleva

Arvoisa puheenjohtaja.

16.5.2018

Tässä minun täytyy nyt vähän valtuustotoveriani Asko-Seljavaaraa, hänen huoliaan lieventää, että tämä kokoomuksen valtuustoryhmä ei nyt hajoamassa näihin uusiin liikkeisiin, vaikka tässä joku ehkä sellaisen käsityksen nyt minun ja valtuutettu Rydmanin puheenvuoroista oli saattanut saadakin.

Sen sijaan haluaisin kysyä nyt tässä lähestulkoon kaikilta edellisiltä puhujilta, varsinkin valtuutettu Halla-aholta, että miten se, että nimi muutettaisiin Leninipuistosta Leninin uhrien puistosta jotenkin alentaisi sitä kansakunnan häpeän hetken muistamista tai sitä, kuinka suomettunut Suomi silloin oli. Eikö tämä sama suomettuneisuus silloin kävisi aivan hyvin ilmi nimenomaan tästä uudesta Leninin uhrien puisto -nimestä?

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä nyt voisi edelliselle puhujalle sen verran todeta, että eihän tästä tulee mitään, jos me alamme täällä esittää omia, miten voisi sanoa, nimiehdotuksiamme. Sieltä tuli jo valtuutettu Ebelingiltäkin yksi ehdotus. Eihän siinä ole mitään tolkkua, että me alamme nyt tässä päättää tänään. Teemmekö me tästä suljetun lippuäänestyksen, mikä on lopullinen tulos? Eihän siinä ole mitään järkeä.

Valtuutettu Halla-aho

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Lyhyt vastaus valtuutettu Kalevalle. Kuten sanoin tuossa pöntöstä pitämässäni puheenvuorossa, kannatan lämpimästi Leninin uhrien muistopuiston perustamista, mutta mielestäni nimistön täytyy seurata aikaansa. Se ei ulotu vanhoihin nimiin. Aivan samalla logiikalla voitaisiin ajatella, että kun arkkitehtoninen maku muuttuu, revitään kaikki pois. Näinhän itse asiassa yritettiin 1960- ja 1970-luvuilla tehdäkin, ja jäljet harmittavat. Niin kuin sanoin, minun mielestäni se, että meillä on Leninipuisto osana kaupungin historiallista paikannimistöä, kertoo nimenomaan jotain siitä Suomesta, jossa elettiin silloin kun tämä nimi puistolle annettiin. Leninin uhrien muistopuisto ei tietenkään välittäisi siitä samaa viestiä jälkipolville.

16.5.2018

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Aluksi haluan onnitella sinisiä, sinistä ryhmää uudesta logosta ja uudesta ideologiasta, joka tänään on esitelty. Samalla haluan onnitella myös sinistä ryhmää, että edelliseen ryhmäaloitteeseen ette saaneet yhtään tukijaa. Ainostaan puheenjohtaja ministeri Terho yksin täällä oli tekemässä. Nyt te saitte sentään 8 ääntä jo toisen ryhmäaloitteenne puolesta. Ryhmäaloitteilla yleensä pyritään katsomaan tulevaisuuteen, miettimään niitä asioita, niitä hankkeita, jotka tämän päivän ja erityisesti tulevaisuuden helsinkiläisille olisivat tärkeitä. Miten saadaan kohtuuhintaista asumista, miten turvallisempaa, viihtyisämpää kaupunkia, miten joukkoliikenne toimii paremmin ja niin edelleen. Mutta jokaisella puolueella on erityyppiset ajatusmaailmat ja ideologiansa, ja ne varmaan myös näiden kaikkein painavimpien eli ryhmäaloitteiden kautta näytettävät, mitkä ovat niitä yhteiskunnan kipupisteitä ja tärkeimpiä seikkoja.

Mutta arvoisa rouva puheenjohtaja.

Nyt olemme käyneet täällä keskustelua ja arvioineet Leniniä historiallisena henkilönä. Jokainen kai tässä salissa, uskoisin, tuntee historiaa. Tietää, että Lenin Venäjän sisällissodassa oli toisena sisällissodan osapuolena, ja sisällissodat ovat hyvin raakoja, hyvin väkivaltaisia ja niissä tehdään hirmutekoja. Niihin punaiset kuten valkoisetkin syyllistyivät Venäjällä ja niin myös syyllistyivät Suomessa. Täällä on käytetty hyvin voimakkaita puheenvuoroja historiasta, eri henkilöistä. Ei vain Leninistä ja hänestä arvioita, vaan myös sisällissodasta tänä vuonna, jonka piti olla se vuosi, jolloin haetaan sovintoa. Haetaan sitä, että 100 vuotta sisällissodan päättymisen jälkeen voisimme katsoa asioita sillä tavalla, että ei enää syyllisiä etsien vaan enemmänkin miettien sitä, mistä tämä sisällissota johtui. Karneimmat hetket tässä suomalaisessa yhteiskunnassa. 40 000 ihmistä kuoli. Prosentti Suomen väestöstä. Valtaosa näistä sotatoimien ulkopuolella, vankileireillä nälkään ja sairauksiin, osa teloitettuina.

Mutta toivoisin jatkossa aivan vilpittömästi ja vakavasti, että me keskitysimme tässä valtuustosalissa tulevaisuuden haasteisiin siitä, miten me tämän päivän ja tulevaisuuden helsinkiläisiä palvelisimme. Emme tekisi näistä valtuuston kokouksista historiallisia väittelyitä, joissa hyvin voimakkaita erilaisia tulkintoja historiasta tehdään. Vaikka meillä valtuutettuina on jopa historian professoreita, on historian dosentteja, niin siitä huolimatta... Tämä on vain minun toivomukseni, ja jokainen tekee omanlaistaan politiikkaa. Mutta jos me tästä eteenpäin nyt kun olemme

16.5.2018

aika voimakkaasti käsitelleet sisällissotaa eri nimillä ja tätä näin, niin voisimme yhdessä katsoa eteenpäin. Ei niin paljon taaksepäin.

Ledamoten Donner

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Arvoiset hyvät valtuutetut.

Ensiksi haluaisin kiittää joitakin valtuutettuja mainioista puheenvuoroista. Muun muassa valtuutetut Vuorjoki ja Heinäluoma. Mutta en nyt käy tässä kiittämässä läsnä olevia heidän mielipiteistään, vaan haluan sanoa, että Helsingin kaupunki voi olla ylpeä siitä, että me emme suhdanteiden mukaan ole muuttaneet kadunnimiä jatkuvalla syötöllä, kuten joissakin maissa on tehty. Siksi minusta on hienoa, että meillä on täällä valtuuston ympärillä sellaisia katuja kuin Helenankatu ja Sofiankatu. Useimmat valtuutetut eivät tietenkään tiedä, mistä ne ovat peräisin, mutta minä sattumoisin tiedän.

Tässä vain, koska en usein esiinny täällä valtuustossa ja vielä harvemmin varmaan vastaisuudessa, aion esittää teille muutaman virkkeen Leif Salménin mainiosta kirjasta, joka ilmestyi vuonna 2000. Sen nimi on Kävelyllä Leninipuistossa. Te varmaan ette tunne sitä, koska te ette lue kirjoja. Mutta minäpä luen. Tässä Salmén kirjoittaa seuraavaa: ”Leninipuistoa ei ole tarkoitettu prameaksi kukkatarhaksi. Täällä on sen sijaan keskitytty puihin ja pensaisiin ja yritetty luoda, muotoiltu kalliomaisema. Jalot havupuut ja minulle tuntemattomat pensaat hämmästyttävät. Joitakin lajeja en ole edes nähnyt muualla. Vuorimännyt, katajat ja tuntematonta perua olevat kuuset takaavat ikuisen vihreyden, mutta komeat vaahterat leimahtavat syksyisin tuleen ja liekehtivät kuin harottavat tulisuihkut kristallinsinisenä säkenöivänä taivasta vasten. Mihän Leninin rintakuva oli tarkoitus sijoittaa? Ehkä hiekkakentälle Sturenkadun sisäänkäynnin puolelle mustagraniittisen shakkilaudan tuntumaan. Leninin kerrotaan luopuneen shakkipelistä, koska hänelle alkoi kehittyä riippuvuus. Olen myös lukenut, että hän lakkasi kuuntelemasta klassista musiikkia, sillä se kuohutti hänen tunteitaan. Tämä riittää puistosta”.

Muistutan tässä lopuksi valtuutettuja siitä, että tänä päivänä 100 vuotta sitten Mannerheim piti paraatia täällä Senaatintorilla. Luultavasti sitä paraatia ei sellaisena olisi pidetty, jollei Lenin olisi ollut tunnustamassa Suomen itsenäisyyttä uutenavuotena 1917–1918. Täytyy muistaa tässä historian vaiheet. Samalla myös muistutan siitä, että tämä 16. päivä oli aikoinaan jotain muuta. Se siirrettiin vuonna 1940 kaatuneitten muistopäiväksi, jota vietetään tulevana sunnuntaina. Sitähän me voimme miettiä yhdessä ja unohtaa sen, mitä Lenin todella mahdollisesti oli.

16.5.2018

Kaikkihan me sen tiedämme. Mutta pidämme minusta kiinni kuitenkin nimistä, jotka nyt kerran on keksitty tähän tarkoitukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin ottanut vastauspuheenvuoron tuohon Arhinmäen puheenvuoroon, mutta en pystynyt, niin otin normaalin puheenvuoron sen takia. Mielestäni tuo kuultu Arhinmäen naljailu sinisille siitä, kuinka monta ääntä tietyn ryhmän ryhmäaloite on saanut, ei ollut tyylikästä eikä sovi tähän valtuustosaliiin. Toivoisin, että arvostamme täällä ihmisten ja ryhmien oikeutta esittää oma mielipiteensä, vaikkei se olisi sama kuin itsellä.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Donner oli ihan oikeassa. Minä en ole kovin paljon näitä Leif Salménin tekstejä kyllä lukenut, enkä kyllä ajatellut niitä lukeakaan. Luen silti aika paljon muuta. Tämä on aika hämmästyttävä tilanne nyt tässä keskustelussa, että täällä RKP:n valtuutettu siteeraa meille Leif Salménia puhujapöytästä, kun sen sijaan taas Vasemmistoliiton valtuutettu Arhinmäki, jos nyt hänen puheenvuoronsa se alkuosa lasketaan pois, niin siitä loppuosasta kuultaa kaikkalainen revanssihengen puutos. Siis siinä ei ollut minkään näköistä revanssihenkeä. Tämä on sellaista, mitä mielestäni pitäisi ehdottomasti kannattaa. Siinä vapaussodan päättymisen muistojuhlissa, missä tietysti asioita katsottiin lähinnä sieltä valkoiselta kantilta, mutta loppuvaiheessa juhlaa tultiin siihen tilanteeseen, kun talvisota alkoi, miten siinä yhdistettiin sitä kansakuntaa. Mielestäni tämä on sellaista, mitä meidän pitäisi keksittyä kaikkien tekemään. Ei se vastakkain asetteleminen. Se, että edelleenkin ollaan niissä vuoden 1918 syvissä poteroissa. Vaan nimenomaan se, että yhdistetään koko yhteiskuntaamme, koko suomalaisia ja tunnustetaan se, ihan niin kuin Hietanen sanoi Tuntemattomassa sotilaassa, että "sota on paljast pahantekko". Ei se ole hyvä asia kenellekään. Ei siinä ole voittajia eikä häviäjiä. Jos suomalaiset käyvät sisällissotaa tai vapaussotaa, silloin häviäjiä ovat suomalaiset joka tapauksessa.

16.5.2018

Tämä Arhinmäen puheenvuoro oli ikään kuin raikas tuulahdus, ja haluan henkilökohtaisesti ja uskon, että me kaikki haluamme lähteä vilpittömästi mukaan tähän vastakkainasettelun välttämiseen. Eikä niinkään ehkä siihen, että luetaan tällaisten kuuluisien taistolaisajattelijoiden tekstejä tuolta edestä. Pidän sitä aika mauttomana suoraan sanottuna.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Poliittiset kulttuurit ovat erityyppisiä. Noin useimmiten on ajateltu, että poliittiseen keskusteluun kuuluu myös jonkin tason poliittinen naljailu, mutta joku voi pitää sitä tietenkin mauttomana. Mutta suosittelen, että älkää ikinä vahingossakaan katsoko esimerkiksi BBC:n Parlamentkanavaa. Nimittäin voisitte järkyttyä siitä, mitä ovat naljailu ja välihuudot tai mitä on elävä poliittinen keskustelukulttuuri.

Valtuutettu Kalevalle. Kiitän näistä lämpimistä sanoista, ja haluan vain sanoa sellaisen pienen vinkin, että jos haluatte todella ei-taaksepäin katsovaa vaan eteenpäin katsovaa ja sovintoa, kannattaisi käyttää ”vapaussodan” sijaan ”sisällissotaa”. ”Vapaussota” on kaikkien keskeisten historioitsijoiden näkemyksen mukaan yksi näistä termeistä, jota käytettiin nimenomaan ideologisessa mielessä. ”Sisällissota” on se, jota pidetään neutraalina kuten esimerkiksi ”kansalaissotaa” tai ”vuoden 1918 tapahtumia”.

Valtuutettu Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos näistä puheenvuoroista. Nyt on vain hyvä muistuttaa, että jollei tunne kansansa historiaa, ei voi myöskään tehdä päätöksiä tulevaisuudesta. Sen vuoksi tämä keskustelu on ihan hyvä. Olen monen kanssa samaa mieltä, että me emme voi ruveta purkamaan historiallisia esimerkkejä katujen nimiä tai muita nimistöjä sen takia vain, että joku ihminen on osoittautunut oletettua inhottavammaksi seuraavan sukupolven tai seuraavan sukupolven mielestä.

Mutta meillä olisi myös hyvä muistaa, mikä olisi ollut toinen vaihtoehto. Jos meillä kuoli 1 % kansaa, kuinka monta kymmentä prosenttia olisi suomalaisista menettänyt henkensä, jos tässä vapaussodassa olisi käynyt toisella lailla.

16.5.2018

Valtuutettu Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitän, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän lämpimästi valtuutettu Arhinmäkeä hänen lämpimistä kiitoksistaan. Kyllä tämä on totta, että Britanniassa esimerkiksi se, kun parlamentaarikko Dennis Skinner ajettiin ulos alasalista, on aika viihdyttävää katsottavaa kyllä. Se on ihan totta. Mutta on sellaisiakin historioitsijoita, muun muassa historioitsija Teemu Keskisarja, joka nauttii aika laajalti arvostusta, joka on hyvin voimakkaasti sitä mieltä, että vapaussotaa pitää kutsua vapaussodaksi. Niin on tehty, ja niin kannattaa tehdä tästä eteenpäinkin. Mutta ei silti lietsota sitä vastakkainasettelua. Puhun siitä edelleenkin vapaussotana.

Kiitos.

107 §

Esityslistan asia nro 10

PIRAATTIPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE OLYMPIARANNAN PUISTOSSA SIJAITSEVIEN TILOJEN VAPAUTTAMISEKSI TAPAHTUMAKÄYTTÖÖN

Valtuutettu Pennanen

Hyvät kollegat.

Siirrytään nyt näistä puistojen nimistä puistojen käyttöön. Me olemme tehneet yhdessä erittäin hienon kaupunkistrategian, jonka mukaan meillä on viihtyisä kaupunki, jossa kiinnostava kaupunkitila luo edellytykset kohtaamiselle ja hyvinvoinnille. Meillä on tavoitteena saada kaupunkiin uusia omaleimaisia vierailukohteita. Meillä on vetovoimainen keskusta, joka on Helsingin käyntikortti ja elinehto. Helsingin keskusta on elinvoimainen kaupallisia palveluja, tapahtumia, viihtymistä ja kansalaistoimintaa kokoava vetovoimainen paikka.

16.5.2018

Kuljen usein tuon Olympiaterminaalin ohi, ja kun tämä kaupunkistrategia saatiin yhdessä valmiiksi tuossa viime syksynä, katsoin vähän uusilla silmillä, kun siinä on vieressä puisto, jonka alla on jotain tiloja. Nämä ovat aika ainutlaatuiset tilat, koska ne sijaitsevat tämän matkustajaliikenteen terminaalin, kansainvälisen ison terminaalin vieressä. Siinä ovat suositut kävelyreitit. Erittäin kaunis paikka, lähellä merta keskustassa. Se on sellainen omaleimaista, vetovoimaista ja elinvoimaista kulttuuria Helsingin keskustassa mahdollistava paikka. Mutta mitä siellä nyt on? Siellä on Staran konevarasto ja siellä on taukotiloja. Ajattelin, että tämä nyt ei ole ihan strategian mukaista, joten kehitetään asiaa. Soitin Staran toimitusjohtajalle, ja hän piti sitä käytön muuttamista ihan mahdollisena ja mainitsi, että Jätkäsaarella on maanalaisia tiloja, minne koneet voitaisiin laittaa. Tein sitten asiasta valtuustoaloitteen, koska me haluamme toteuttaa tätä kaupunkistrategiaamme.

Tässä ehdotuksessani on ideana tilojen avaaminen kulttuuri- ja ravintolakäyttöön mahdollisimman pienin kustannuksin. Eli se nykyinen rosoinen varastokäytössä ollut tila sopii monenlaiseen kulttuurikäyttöön toimijoiden omakustanteisilla remonteilla. Esimerkkinä voi pitää vaikka Berliinin kulttuurikäytössä olevia tiloja, jotka ovat aikaisemmin varastotiloja ja joista on kehittynyt ihan kansainvälisiä, isoja nähtävyyksiä. Paikalliset Etelä-Helsingin taiteilijat ovat sanoneet, että he kaipaivat sieltä työtiloja, jotka voisivat olla samalla avoimessa käytössä esimerkiksi kahvilagallerioina ja Varaamo-järjestelmän kautta kaupunkilaisten yhteisen omatoimisen kulttuurituotannon tiloina.

Tässä on kaupunginhallituksen vastaus aloitteeseen, joka katsoo kulttuurikäytön olevan mahdollista mutta liian hankalaa. Tässä mainitaan 4 perustelua, miksi se tilojen käyttö olisi liian hankalaa. 1) Kerrotaan, että tilojen käyttö vaatii investointeja ja suunnittelua. Se on ihan totta, mutta se tarvittava suunnittelu ja investoinnit ovat aika minimaalisia. Siinä mainitaan isoksi ongelmaksi, että kulku pitäisi järjestää sataman kautta tähän kyseiseen puistonlaiseen tilaan. Se voidaan järjestää ihan teräsrampilla siitä puiston kautta. Siinä menee silta ratakuilun yli. Siitä voidaan tehdä 3,5 metriä alas teräsramppi, ja se ei paljon maksa. Tämä tilojen remontointi voi olla niitten toimijoiden omalla vastuulla, eli sitoutua siihen. Tuloksena me saisimme tähän matkustajaliikenteen solmukohtaan, keskustaan meren lähelle kulttuurialueen, jonka taloudellinen arvo matkailun kannalta olisi aivan toista kertaluokkaa kuin sen konevaraston nykyinen arvo.

Stara vuokraa tilaa korvauksenaan 20 000–50 000 kiloeuroa vuodessa. Korjauksina eli remonttia tehdään sen edestä. Tähän samaan remonttisysteemiin tai suurempaan suostuisivat myös nämä kulttuuri- ja ravintola-alan toimijat. Siinä vastuksessa mainitaan, että Jätkäsaaren maan-

16.5.2018

alainen tulikohta ei riitä tiloiltaan niille koneille. Siellä on myös muita varastotiloja lähialueilla. Esimerkiksi Hernesaassa on paljon varastoja, joita voitaisiin katsoa asiaa varten. Sitten siellä mainitaan, että on suunnitteilla tämä maanalainen kokoajakatu, jonka suhteen puisto ja ratakuilu on syytä pitää varauksena. Se on aivan totta ja sopii hyvin yhteen tilojen kulttuurikäytön kanssa, mutta se voidaan tyhjentää sitten sitä ennen. Niitä ei ole tarkoitus tuhota.

Päätösehdotuksen perustelut sille, että se on liian hankalaa muuttaa kulttuurikäyttöön, eivät pidä paikkaansa, kun tehdään minimi-investoinnein ja toimijoiden annetaan itse kunnostaa tiloja. Otetaan niistä tiloista hyöty irti, toteutetaan strategiaa kustannustehokkaasti. Kaupunkilaiset haluavat sitä. Sen vuoksi olen tehnyt ponsiehdotuksen, että:

Selvitetään tilojen mahdollisuuksia kulttuurikäyttöön vaputtamiseksi mahdollisimman kevein investoinnin rakentamalla kulkuramppi puistosta ratakuiluun ja valmiudella tyhjentää tiloja tätä kokoajakatua varten.

Olisi hienoa, jos voitte kannattaa tätä.

Kiitos.

Valtuutettu Aro

Kannatan valtuutettu Pennasen ponsiesitystä.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

En minäkään sitä vastusta, mutta ihmettelen vähän, miksei kaupunginhallitus ole vastauksessaan viitannut siihen, että oliko se nyt viime vuonna sekä meidän ryhmäaloitteemme että vihreiltä samassa kokouksessa hyväksyttiin nämä molemmat aloitteet jossain muodossa siitä, että tehdään kokonaissuunnitelma tuon Eteläsataman rantalinjan kunnostamiseksi. Sellaiseenhan nimenomaan tällainenkin hanke kuuluisi eikä välttämättä nyt erillisenä ennen kuin se kokonaissuunnitelma on valmis. Meidän ryhmäaloitteemme nimessä oli, että terminaalista terminaaliin eli toisin sanoen Olympiaterminaalista ihan tuonne Katajano-kan Vikingin terminaaliin asti mukaan lukien Kauppatori. Olisi kiva kuulla, missä vaiheessa nämä selvitykset ovat. Välillä kuuluu, että jotain

16.5.2018

aiotaan tehdä Kauppatorille. Siitä oli uutinen tässä ihan pari päivää sitten lehdessä. Parkkipaikkoja siirrellään ja näin. Mutta mikä tämä kokonaisuus nyt on tällä hetkellä? Missä makaa tämä suunnittelu, johon tämäkin voisi sisältyä?

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pennasen ehdotus on erinomainen, ja se varmasti voidaan ottaa huomioon siinä vaiheessa, kun koko Etelärantaa todella suunnitellaan. Koska nythän on perustettu tämä työryhmä, jossa on siis OKM:n edustaja, Helsingin kaupungin edustaja, ja he kesäkuun oliko se 16. päivä mennessä antavat esityksensä siitä, mihin Helsingissä rakennettaisiin tämä arkkitehtuuri- ja designmuseo.

Valtuutettu Parpala

Arvoisat valtuutetut. Puheenjohtaja.

Pennaselle vain toteaisin, että tosiaan kyseinen alue on hieno, ja kun se näyttää olevan sataman omistuksessa, mutta satamalta ei ollut tuossa lausuntoja kysytty, niin laitoinpa tältä istumalta asiasta hieman kysymystä, ja aion asiaa selvittää sitten myös sataman kannalta. Jos nyt Staralle jo kelpaa, että toiminta siirtyy, niin kyselen vielä vähän sitten, miltä se sataman osalta näyttää, joten palataan asiaan.

Valtuutettu Urho

Kiitoksia.

Jos apulaispormestari Sinnemäki olisi ollut paikalla, olisin kysynyt, mihin jäi Kirjava Satama -hanke, arkkitehtuurikilpailu monine ehdotuksineen. Mihin jäi tämä Kauppatorin kunnostaminen? Oreck oli suurlähettiläänä aikoinaan ja julisti näitä telttoja ja kokeiluja. Täällä on kauhean paljon tehty hankekohtaista kehittämistä, joka ei koskaan ole johtanut tai päätynyt yhtään mihinkään. Kannatan tätä Pennasen ehdotusta nyt sen takia, että tässä puhuttiin, että tehtäisiin jokin kevyt ratkaisu sen yhden alueen viihdekäyttöön saamiseksi. Kovin vähän on tapahtunut isoa, niin jos tapahtuisi jotain pientä.

16.5.2018

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Se on hienoa, että tehdään tällaista kokonaissuunnitelmaa satamasta satamaan, Olympiaterminaalista Katajanokalle, mutta tässä ehdotuksessa nyt on ideana, että voidaan kevyellä mallilla ottaa ne nopeasti käyttöön, kun nämä pitkän tähtäyksen suuret suunnitelmat – kokoajakadut, muut – siellä jylläävät ja niissä menee varmasti vuosia. Että me saisimme sen nyt sitten ehkäpä jo ensi kesäksi käyttöön. Eli tässä ei ole kysymys, että mitenkään dissattaisiin näitä muita suunnitelmia.

Kiitos.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Todellakin voidaan ehkä todeta rehellisesti, että kaupungissamme tämä Kauppatorilta sekä Eteläsatamaan että Katajanokalle menevä rantaviiva on ollut suunnittelun alla melko pitkään ilman näyttäviä, näkyviä tuloksia. Toki on ollut muutamiakin kuohuttavia hankkeita, jotka sitten ovat kokeneet osin tässäkin salissa omalta osaltaan kovan kohtalon. Rantaviiva on Helsingille arvokas ja tärkeä. Merellisyys ja sen roolin kasvattaminen on strategiassamme keskeisessä roolissa, ja myös itse asiassa nimenomaan Kauppatorin ympäristö ja tästä Eteläsataman menevä alue on strategiassamme mainittu keskeisenä kehittämisalueena. Tältä alueelta tosiaankin suunnittelu on käynnissä. On varmaan myös hyvä todeta, että suunnittelu tarvitsee kumppanikseen ja toivottavasti tuleekin jossain vaiheessa sitten myös uusia majakkainvestointeja tai kärkihankkeita, joiden ympärille suunnittelua osin voidaan nivoa.

Kuitenkin yksi tärkeä asia, mitä voimme saada aikaan, on se, että ihmisten kosketus mereen ja rantaan ja merellisyys alkaa toimia paremmin, ja merellisen strategian toimenpiteet ja projektipääallikkö myös ovat aloittaneet nyt tämän vuoden huhtikuussa. Kauppatorin osalta, kun kaupunginhallitusta on informoitu, myös tullaan tekemään nopeita kehittämistoimia, jotta tämä ympäristö olisi toimivampi ja viehättävämpi. Sama koskee myös saaristoliikennettä ja sen organisointia. Tietenkin meillä nyt on sitten myös se etuoikeus, että tästä Kauppatorin ympäristöstä pääsee tällä hetkellä jo selvästi useampiin saariin kuin on päässyt aikaisemminkin. Mutta kokonaisuutena viemme myös eteenpäin sitä, mitä strategiaan on kirjattu nimenomaan tämän ainutlaatuisen alueen kokonaisvaltaisesta suunnittelusta ja kehittämisestä, ja uskon, että tu-

16.5.2018

lemme saamaan kyllä tällä valtuustokaudella myös sellaisia näkyviä tuloksia aikaan, joihin voimme olla tyytyväisiä.

108 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU THOMAS WALLGRENIN ALOITE VEROPARATIISITALOUDEN TORJUMISESTA

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande. Arvoisa valtuusto.

Aion puhua veroparatiiseista, mutta yhtä tärkeä viestini koskee hallinnon ja valtuuston suhdetta. Pidän tärkeänä, että valtuusto voi luottaa virkamiesvalmistelun puolueettomuuteen. Valitettavasti tämän asian pohjaesityksen perustelut heikentävät tätä luottamusta. Veroparatiisitalous on globaali ongelma ja ongelma myös Helsingille 2 tavalla. Se tuhoaa reilun kilpailun markkinoilla, kun verovälttelijät voivat voittaa julkisen sektorin tarjouskilpailuja keinotekoisella halvalla tarjouksilla. Veroparatiisitalouden toinen haitta on tietenkin se, että hyvinvointivaltiota on vaikea ylläpitää, kun verokertymä pienenee. Tärkein keino torjua veroparatiisitaloutta on avoimuuden lisääminen. Mitä enemmän kansalaiset ja päättäjät tietävät yritysten verojärjestä, sitä vaikeammaksi aggressiivinen verosuunnittelu käy.

Aloitteessa, jota käsittelemme nyt uudelleen, on ehdotettu, että kaupunki pyytäisi verotietoja tarjouskilpailun yhteydessä tarjoajilta. Vaihtoehto, jota hallinnon valmistelijat esittävät, on, että verotietoja pyydetään vain tarjouskilpailun voittajalta eli sopimusvaiheessa eikä tarjousvaiheessa. Valmistelussa esitetty malli edistää sekin avoimuutta, mutta tietenkin vähemmän kuin aloitteessa esitetään. Ensimmäinen asia, mikä meillä on esillä tänään, on se, haluammeko ottaa pienen askeleen kohti veroavoimuutta vaiko selvästi isomman askeleen.

Asian käsittelyyn liittyy kuitenkin, kuten sanoin, toinen merkittävä puoli. Valtuusto päätti marraskuussa viime vuonna, että se haluaa aloitteen johdosta uuden valmistelun, jossa selvitetään mahdollisuutta pyytää

16.5.2018

verotietoja tarjouskilpailun tarjousvaiheessa. On häkellyttävää, että tämän selväsanaisen päätöksen jälkeen meillä on tänään valtuustossa edessämme hallinnon vastaus aloitteeseen, joka on olennaisesti harhaanjohtava. Vastauksessa viitataan kaupungin strategiaan monta kertaa, mutta siinä ohitetaan täysin ne monet kohdat strategiassa, jotka korostavat avoimuuden edistämistä kaupungin merkittävänä tavoitteena. Vastauksessa annetaan myös vaikutelma, että verotietojen pyytämiseksi tarjousvaiheessa olisi oikeudellisia esteitä, vaikka sellaisia ei ole. Pidän näillä perusteilla meillä tänään esitettyä vastausta valtuustolle valitettavana esimerkkinä poliittisesti tarkoituksenhakuisesta valmistelusta.

Asiasta huomautta? oli ensimmäinen Reilu vero -liikkeen aktivisti, ja kun olen asiaan – ikävä kyllä ja pahoittelen sitä – vasta kaupunginhallitusvaiheen jälkeen paneutunut, olen tullut vakuuttuneeksi siitä, että hän on oikeassa. Asiassa oli tänään myös erinomainen mielipidekirjoitus Helsingin Sanomissa. Verotietojen avoimuuden lisäämiseksi ja kaupungin neutraalin ja asiallisesti tasapuolisen valmistelun varmistamiseksi teen siksi palautusesityksen, joka on julkaistu järjestelmässä, ja kysyn puheenjohtajalta, haluaako hän, että luen sen tässä. Ei tarvitse lukea.

Kiitän.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Menemättä kaikkiin esitettyihin kritiikkeihin uskallan kuitenkin olla eri mieltä ja todeta kaupunginhallituksen olleen eri mieltä tästä asiasta valtuutettu Wallgrenin kanssa. Tällaisten tietojen pyytäminen kaikilta tarjoajilta ei olisi hankintalain hengen mukaista. Hankintalaissa on monessa kohdassa pyritty vähentämään sitä hallinnollista taakkaa, jota kilpailuihin osallistumisesta syntyy erityisesti pk-yrityksille. Ja nyt jatkossa tulee se olennainen osa. Tai oli tämäkin olennaista, mutta tähän teidän kritiikkiinne liittyen. Pääosa lain velvoitteita koskee vain tarjouskilpailun voittajaa, joka tässä kuitenkin lienee se olennainen kysymys.

Kuten totesitte, Helsingin kaupungin strategissa painotetaan muun muassa nopeaa ja ketterää toimintakulttuuria, ja monin tavoin tässäkin valtuustosalissa on kymmeniä, satoja tai tuhansia kertoja puhuttu sen puolesta, että menettelyjen pitäisi olla sen kaltaisia, joka tekee niihin osallistumisen erityisesti pk-yrityksille mahdolliseksi. Mutta sitten siinä

16.5.2018

vaiheessa kun joku sen tarjouskilpailun voittaa, niin on tietenkin olennaista paneutua kaikkiin relevantteihin tulokulmiin, joista tämä on yksi.

Kuten siellä vastauksessa myös todetaan, jatkossa pyydetään sopimuskumppaneilta – ei siis kaikilta tarjoajilta vaan sopimuskumppaneilta – osana kaupunkikonsernin hankintasopimuksen raportointia juuri nämä aloitteessa mainitut selvitykset. Eli lopputulos, olemme samaa mieltä siitä, että ne ovat relevantteja kysymyksiä, mutta että ne koskevat nimenomaan tarjouskilpailun voittajaa. Jos niitä pyydetäisiin kaikilta, se jäykistäisi ja kangistaisi tätä prosessia olennaisesti ja tekisi pk-yritysten osallistumisen näihin prosesseihin olennaisesti vaikeammaksi.

Ledamoten Wallgren (replik)

Kiitän pormestaria sovinnollisesta puheenvuorosta. On totta, että tässä on yhteistä tässä minun esityksessäni ja siinä, joka on tullut kaupunginhallituksesta. Hyvä näin. On totta myös, että tämä tietojen pyytäminen sopimusvaiheessa on askel eteenpäin. Tästä olemme samaa mieltä. Silti haluan sanoa, että on ero siinä, pyydetäänkö tarjousvaiheessa vai sopimusvaiheessa.

Tämä huoli pk-yritysten hallinnollisesta kuormasta on ihan oikeutettu ja järkevä. Olin yllättynyt, kun puhuin valmisteluvaiheessa talvella valmistelijan kanssa tästä vaiheesta, niin kävi ilmi, että on olemassa helppo ratkaisu tähän. Me alamme käyttää tätä tarjousvaiheen tietopyyntöä vain isoissa hankinnoissa. Niin isoissa, että pk-yritykset eivät voi osallistua niihin tarjouskilpailuihin. Jos näin tehtäisiin, silloin ei olisi sitä eslettä tämän toteuttamiselle, mistä tässä on aiemmin ollut puhetta. Kyllä minä katson myös, että se on aika omituista, että strategiaa näin valikoivasti käytetään tämän pohjaesityksen perusteena, ja kyllä se heikentää minun luottamustani valmistelun tasoon tässä kaupungissa.

Valtuutettu Puska

...puheenjohtaja, työpaikkaliikunnasta.

Tämähän on hyvin kiintoisa asia sekä valtakunnallisesti että Helsingin kannalta ja kyllä liittyy myös kaupungin globaalin vastuun strategiaan. Tällä hetkellä tilanne on se että, yritykset raportoivat julkisesti vain osittain verotietojaan, ja isoilla firmoilla jäivät muun muassa todellinen veroaste sekä maittaiset raportit liiketoiminnasta ja veroasteesta, verojen maksusta pois. On olemassa todella vaara, että tässä tulee epätasapainoa niin että pienet ja keskisuuret yritykset, jotka maksavat reilusti

16.5.2018

veronsa, ovat heikommassa asemassa kuin nämä suuryritykset, jotka voivat tehdä erilaista aggressiivista verosuunnittelua.

Viimeksihän siis enemmistö valtuutetuista esitti, että verotietojen pyytämistä tarjousvaiheessa selvitettäisiin, ja vapaaehtoinen verotietojen pyytäminen jo hankintavaiheessa olisi siinä mielessä tärkeää, että silloin voitaisiin vertailla yrityksiä ja säilyttää paine kertoa verotietoja vapaaehtoisesti. Nyt perehdyin tähän esittelypapereihin, ja niin kuin joskus aikaisemminkin olen sanonut, minua on vähän hämmentänyt se tapa, jolla nämä paperit on esitetty. Niissä ei aina ihan helposti selviä se kokonaisuus, mikä on esitys, miten sitä on käsitelty, mikä on esittelijän kanta ja ennen kaikkea sitten tämä päätösesitys. Ymmärrän nyt sitten, että tämä päätösesitys loppuu käsittelyksi, tarkoittaa selvällä suomella sitä, että se esitys hylätään.

Valtuustohan päätti siis silloin marraskuussa palauttaa uudelleen valmisteluun silloisen esityksen, jonka mukaan kaupungin hankintoihin osallistuvat yritykset voisivat vapaaehtoisesti raportoida verojen maksusta. Silloinhan tässä pohjapaperissa sanottiin, että verotietoja pyydetäisiin vasta kun tarjouskilpailun voittaja on selvillä ja silloin kun tehdään tämä sopimus. Silloin kun valtuusto palautti tämän, sanamuoto kai oli suunnilleen seuraava: selvitetään mahdollisuutta pyytää verotietoja kilpailutuksesta kilpailutuksen tarjousvaiheessa. Silloin pidettiin tärkeänä, että se olisi ainoa tapa vertailla kilpailutukseen osallistuvien yritysten verotietoja keskenään, koska tämä avoimuushan on tämän veroparatiisitalouden torjumisen perusedellytys. Tämä vastaus ja myös pormestarin selvitys nyt eivät nyt täysin tyydytä. En ole juristi, mutta on vaikea ymmärtää, mitä juridista estettä voisi olla verotietojen pyytämiseen hankintojen tarjousvaiheessa siten, että se olisi vapaaehtoista yrityksille.

Valtuuston poliittinen tahtohan kävi ilmi siitä edellisestä päätöksestä. Minusta on tärkeätä, että tämä valtuusto käyttäisi demokraattista mandaattiaan tehdä poliittisia linjauksia. Toivoisin kyllä, että asian selvittelyä voitaisiin jatkaa, ja kannatan valtuutettu Wallgrenin esitystä.

Valtuutettu Parpala

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin täytyy todeta, että olen täsmälleen samaa mieltä siitä, että on hyvä ja reilu asia se, että pyritään puuttumaan veronvälittelyyn. Se oikaisee ja tasapainottaa kilpailua silloin kun julkisista hankinnoista kilpaillaan. Sen sijaan nyt sitten se keskustelu, mitä tässä käydään tämän

16.5.2018

palautuksen ympärillä, on vähintäänkin erikoista ja ehkä kuvastaa sitä, että kauhean moni ei ole varmaan osallistunut hankintaan ja osallistunut varsinkaan pk-yrityksenä hankintaan. Nimittäin jos te haluatte, toverit vasemmalla, estää sitä, etteivät suuryritykset voita näitä kilpailija ja veronvälttelijät voita näitä kilpailuja, silloin hankintaan osallistumisen kynnystä kannattaa pitää mahdollisimman alhaisena. Se tarkoittaa, että sinne pystyvät menemään silloin pk-yritykset, pystyvät menemään erilaiset konsortiot ja niin edelleen. Se, että rajataan tämä säännös jotenkin vain suuriin hankintoihin, tarkoittaa vain edelleenkin sitä, että suuryritykset voivat osallistua pieniin hankintoihin, mutta pienten yritysten on raskasta osallistua isoihin hankintoihin.

Sen sijaan nämä, mitä on tässä esitetty, eli se, että voittajalta vaaditaan veroselvitykset kattavina, jolloin niihin oikeasti pystyy pureutumaan, pystyy pureutumaan siihen, onko siellä käytetty joitain holdingyhtiöitä tai joitain kansainvälisiä veronkiertomenettelyitä. Sen pystyy oikeasti tekemään. Sen sijaan se, että katsottaisiin ne kaikki tiedot kaikilta jonkin yksinkertaisen veroselvityksen perusteella siinä osallistumisvaiheessa, ei ole kovinkaan helppoa tai todennäköistä, että se onnistuu.

Sitten vielä toisekseen tai lopuksi sanon sen, että itse asiassa merkittävin asia, joka tässä on todettu, on se, että sen voittajan toimintaa tullaan seuraamaan siis myös jatkossa, ja seurataan sitä, toteutuvatko ne kriteerit ja syntyykö sitä veronvälttelyä esimerkiksi sen jälkeen, kun joku merkittävä kilpailutus on voitettu. Tämä on oikeasti hyvä tämä kaupunginhallituksen vastaus, ja se, että tässä sanotaan, että virkamiehet ovat vedättäneet, ei nyt kyllä ihan kuvasta mitään realiteetteja.

Valtuutettu Honkasalo

Pitkin hampain kannatan palautusta. Minä itse pidän ehkä täällä valtuustossa vastenmielisimpänä sitä, kun puututaan prosessiseikkoihin, mutta nyt on pakko puuttua prosessiseikkaan. Nimittäin Wallgren istuu itse kaupunginhallituksessa varajäsenenä, ja hänellä olisi ollut kaikki mahdollisuudet kaupunginhallitusvaiheessa muuttaa tätä pohjaesitystä sillä tavalla, että se olisi ollut hänen toiveidensa mukainen, mutta sitä työtä hän ei tehnyt. Siitä näkökulmasta on mielestäni vähän tekopyhää nyt haukkua täällä tätä pohjaesitystä. Tämä vaihe on aika myöhäinen.

Sinänsä olen tästä sisällöstä ihan samaa mieltä, ja olen myös sitä mieltä, että nämä vapaaehtoiset verotiedot eivät ole se, joka tekee näille pienille ja keskisuurille yrityksille vaikeuksia osallistua näihin kilpailutuksiin, vaan se on pikemminkin nämä kilpailutuksen koot. Eli niitä pitäisi silloin pilkkoa, jos halutaan taata se osallistuminen.

16.5.2018

Kannatan kyllä tätä palautusta. Kiitos vielä Pekka Puskalle. Jotenkin lämmittää mieltä erityisesti, että meillä on valtuutettu, joka niin perin pohjin ja huolellisesti perehtyy käsiteltävään asiaan.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kun täällä on laajempi huoli ja keskustelu aiheesta, olisi tietysti hyvä, kun täällä on valtakunnan poliitikko ja kansanedustaja paikalla, että kansalaisjärjestöjen huolet myös sote-lainsäädännön osalta huomioidaan sitten yhtä lailla tässä. Siellähän on itse asiassa ne mahdollisuudet vaikuttaa esimerkiksi siihen, että ei vesitetä niitä pykäläiä pelkästään maakohtaisella raportoinnilla.

Valtuutettu Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosi hyvä, että tämä veroparatiisitalous nousee täällä keskustelussa esiin, on noussut jo monta kertaa, ja avoimuus etenee näin Helsingissä. Olisin vielä halunnut kysyä eksaktisti sen, että tuossa kun pormestari Vapaavuori viittasi siihen, että vapaaehtoinen veroselvitysten pyytäminen ei ole hankintalain hengen mukaista. Kuulinko oikein? Tavallaan olisin halunnut joltain nyt kysyä vielä, että mikä pykälä tai kohta nimenomaan tässä hankintalaissa tämän estäisi. Sitten toinen tavallaan vielä vähän laajempi kysymys, että olisiko mahdollisuus rajata verotietojen pyytäminen esimerkiksi 25 miljoonaa euroa ylittäviin hankintoihin, jolloin pk-yritykset eivät tule tarjoajina kyseeseen. Olisiko tämä taas esimerkiksi mahdollista? Jos joku osaa siellä puolella tähän vastata tai kommentoida.

Kiitos.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puhemies.

Sanoin, että tällainen pyyntö ei olisi hankintalain hengen vastaista tai olisi hengen vastaista. En sanonut, että se olisi hankintalain vastaista. Hankintalailla ja hankintalain hengellä on selkeä ero. Sen takia siellä ei

16.5.2018

ole sellaista pykälää, joka sitä estää. Jos olisi, se olisi hankintalain vastaista. Mutta siellä on sentyyppisiä periaatteita, jotka johtavat päättelemään, että se olisi sen hengen vastaista, kun pyritään ketterään ja nopeaan etenemiseen ja pk-yritysten mahdollisuuksien maksimointiin. Sitten taas lähdetään siitä, että tämä varsinainen veroparatiisikysymys sitten tulee hoidetuksi sitä kautta, että sen tarjouskilpailun voittajalta näitä selvityksiä pyydetään. Ei ole mitään sellaista lakia, joka estäisi esimerkiksi asettamasta jotain tällaista rajaa, mutta valmistelussa on päädytty siihen, ettei sellaista ole tarkoituksenmukaista asettaa. Ensinnäkin sellaisen rajan asettaminen olisi äärimmäisen vaikeata ja tulkinnanvaraista, enkä usko, että siitä varsinaista lisäarvoa olisi.

Kun nyt tänne pönttöön saakka tulin, haluaisin vielä kiinnittää huomiota valtuutettu Wallgrenin alkuperäiseen puheenvuoroon. Nyt en muista tarkkoja sanamuotoja, mutta jollain lailla viittasitte... Valtuutettu Honkasalo tulkitsi sen sillä lailla, että yritetään vedättää valmistelussa. Ette käyttäneet tämäntyyppistä termiä, mutta johonkin tarkoitushakuiseen valmisteluun tai muuhun viittasitte. Minusta tämä ei ole tyylikästä. Meillä on tällä erittäin objektiivinen ja erittäin hyvä virkakunta, joka ei tee tarkoitushakuista valmistelua vaan tekee objektiivista, hyvää valmistelua. Se ei myöskään ole asianmukaista sen takia, että se väheksyy paitsi virkamiehiä, se väheksyy myös niitä kaupunginhallituksia, jonka varajäsen itse olette ja teitä muka voitaisiin vedättää. Toivoisin, että silloinkin kun asioista ollaan eri mieltä, ei ryhdytä arvioimaan toistemme motiiveja ja vielä vähemmän virkakuntamme motiiveja.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Tack. Och tack också, borgmästaren, för allvaret i det senaste inlägget.

Saken är allvarlig och det är sant att min beskyllning är allvarlig. Jag vill gärna understryka att jag tycker att det är egendomligt. Det kan ju hända att det inte är fråga om oärlig beredning. Kanske det är bara fråga om sakligt misslyckat beredning. Men jag betraktar det nog som ett problem att i den beredning som har getts åt oss idag så har man flera gånger stött sig på Helsingfors stads strategi, som vi har godkänt här i fullmäktige nyligen, och på det sättet selektivt att beredningen inte alls har beaktat de flera ställen i strategin där staden och fullmäktige efterlyser öppenhet i stadens förvaltning och öppenhet i stadens beslutsfattande.

16.5.2018

På samma sätt vill jag säga... ja siirryn nyt suomen kielen käyttöön. Vastaavasti, kun puhutaan lain hengestä, mielestäni lain henkeä on kyllä tulkittava valtiosäännön ensimmäisen pykälän perusteella. Valtiosäännön ensimmäinen pykälä korostaa kovasti avoimuuden tarvetta demokratiassa. Pidän omituisena, ettei valmistelussa ole huomioitu sitä, että avoimuuden edistäminen on kuitenkin demokratian kulmakivi ja siihen on pyritty tässä. Se olisi pitänyt huomioida kuitenkin jollain tavalla tässä valmistelussa.

Sitten sekä Vapaavuorelle että Honkasalolle. Olen pahoillani siitä, että tein tämän virheen, että kaupunginhallituksen varajäsenenä en kiinnittänyt riittävästi huomiota tähän valmistelun laatuun silloin kun tämä asia oli kaupunginhallituksessa. Toin tämän esille ensimmäisessä puheenvuorossani, ja olen siitä pahoillani, että joudun tässä salissa tämän tällä tavalla tuomaan esille. Toivon, ettei virkamieskunta loukkaannu, mutta totuus on se, että jos tällainen selektiivinen strategian käyttö valmistelussa toistuu, se heikentää luottamustani virkamiesvalmistelun tasoon, oli se sitten tarkoituksellista tai ei.

Valtuutettu Nygård

Kiitos.

Viime aikoina olen nähnyt hyvinkin läheltä pk-yritysten elämää, ja voin hyvin vahvasti allekirjoittaa valtuutettu Parpalan toteamuksen, että hankintaan osallistumisen kynnys tällä sektorilla tulisi pitää varsin matalana. Mielestäni nämä saamamme perustelut ovat erinomaisesti, ja toivottavasti mennään päätösehdotuksen mukaan. En kannata palautusta.

Kiitos.

16.5.2018

109 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE SUKUPUOLITIETOISEN BUDJETOIN-
NIN ALOITTAMISESTA

Valtuutettu Honkasalo

Hyvät valtuutetut.

Kaikilla päätöksillä on sukupuolivaikutuksia. Talouspolitiikka on kuitenkin aihealue, jota on pitkään käsitelty sukupuolineutraalista näkökulmasta. Talous on ikään kuin vain asia, joka on ja tapahtuu sukupuolesta riippumatta. Tällöin jää huomaamatta, että esimerkiksi säästöt ja leikkaukset kohdistuvat usein sosiaali- ja terveystalouteen ja säästöistä kärsivät helposti ne väestön ryhmät, joilla menee muutenkin jo huonosti. Esimerkiksi se, että vanhusten kotihoito on niin pahasti aliresursoitu, on tasa-arvoon liittyvä epäkohta. Työntekijöistä valtaosa on naisia, samoin kuin kotihoidon asiakkaista. Se, että kaupunki ei resursoi tarpeeksi lähisuhdeväkivaltaa kokeneiden matalan kynnyksen palveluihin, on tasa-arvoon liittyvä epäkohta, sillä uhreista valtaosa on naisia. Olisi kiva, jos täällä salissa kuunneltaisiin silloin kun täällä pöntössä ollaan.

Kunnan talouspolitiikkaa ja budjetointia arvioimalla saamme selville, millä tavalla taloudelliset resurssit jakaantuvat eri toimialojen välillä. Riittävätkö resurssit naisvaltaisilla aloilla, kuten varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja sotessa? Mikä on palkkakehitys kasvatus- ja koulutustoimialalla verrattuna esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialaan? Entä mitä sukupuolivaikutuksia kaupungin investoinneilla on?

Olen todella iloinen, että kaupunginhallitus nyt esittää valtuustolle kertaalleen palautetun aloitteen ja ansiokkaan tasa-arviotoimikunnan lausunnon perusteella, että Helsinki lähtee edistämään sukupuolittietoista budjetointia. Tämä toteutetaan arvioimalla tämän vuoden talousarvio sukupuolinäkökulmasta ja toteuttamalla sukupuolittietoisen budjetoinnin pilotti. Oleellista on, että näiden pohjalta saamme kaupunginhallitukseen selvityksen loppuvuonan 2019. Selvityksessä on tuotava esille, millä tavoin sukupuolittietoinen budjetointi vakiinnutetaan osaksi kaupungin talousarviokäytäntöjä.

16.5.2018

Hyvät valtuutetut.

Usein ajatellaan, että tasa-arvo edistyy ikään kuin itsestään, kun sukupolvet kasvavat ja asiat kehittyvät. Näin ei kuitenkaan ole. Sen sijaan olemme viime aikoina todistaneet ihan valtakunnankin tasolla, kuinka tasa-arvo on pikemminkin ottanut takapakkia monella eri sektorilla, joista varhaiskasvatuksen isot ryhmäkoot, työntekijöiden alipalkkaus ja subjektiivisen päivähoidon oikeuden lakkauttaminen ovat karuja esimerkkejä. Kuvaavaa tasa-arvon näkökulmasta on myös se, että esimerkiksi Helsingissä on vain yksi puolipäiväinen työntekijä, joka vastaa koko kaupungin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvioasioista koordinoitusti. Se on aivan liian vähän. Myös tasa-arvotoimikunta lausuu painavasti, että sukupuolittietoiseen budjetointiin on resursoitava tarpeeksi ja että asia vaatii myös henkilöstön koulutusta. Hyvä tahto ja kauniit ajatukset eivät vielä edistä tasa-arvoa, vaan tasa-arvon edistäminen edellyttää resursseja ja tietoista taloudellista satsaamista. Toivon todellakin, että nämä seikat huomioidaan nyt, kun talousarvion raami hyväksytään kaupunginhallituksessa parin viikon päästä ja viimeistään ensi syksyn talousarvioneuvotteluissa, kun luodaan puitteet ensi vuoden talousarviolle. Tasa-arvoon on tässä kaupungissa totisesti varaa, ja siihen on satsattava paljon enemmän kuin nyt.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olemme Feministisessä puolueessa ilahtuneita siitä, että Helsinki esittää sitoutumista sukupuolittietoiseen budjetointiin. Tulkitsemme, että tarkoitus on luoda asiasta pysyvä käytäntö, vaikka alussa tietoa hankitaankin pilottiluonteisesti. Kiitos Veronika Honkasalolle tästä aloitteesta.

Sukupuolittietoinen budjetointi on maailmalla jatkuvasti suositumpaa. Sitä on kokeilu jo yli 90 maassa, ja muun muassa IMF ja OECD ovat nähneet sen tapana lisätä budjettipäätösten vaikuttavuutta ja tuottavuutta. Sukupuolittietoinen budjetointi on väline tasa-arvon edistämiseksi. Sen avulla mietitään, mistä julkisia varoja kerätään ja miten niitä käytetään. Tarvittaessa menoja ja tuloja järjestellään uudelleen tasa-arvon edistämiseksi. Tätä tehdään ennen kaikkea talousarvion suunnittelun kautta. Talousarviota tutkimalla nähdään, jakautuvatko politiikan eri osa-alueille kohdennetut resurssit tasa-arvoisesti ja onko uusilla budjettipäätöksillä tasa-arvoa edistäviä tai sitä heikentäviä vaikutuksia.

Sukupuolittietoisesta budjetoinnista tärkein työkalu on sukupuolivaikutusten arviointi. Vaikutuksia voidaan arvioida monella tapaa. Yksi tapa on las-

16.5.2018

kea, miten päätökset vaikuttavat sukupuolten väliseen tulonjakoon. Toinen tapa on laskea, miten muutos palveluissa, asiakasmaksuissa tai etuuksissa kohdentuu eri käyttäjäryhmiin. Kolmas tapa on laskea investointien vaikutuksia: kuka hankkeista hyötyy ja keitä ne työllistävät.

Otan esimerkiksi 2 tapausta. Esimerkissä 1 Helsinki haluaa lisätä omaishoitajien osuutta kotihoidosta. Mitkä ovat päätöksen sukupuoli-vaikutukset, kun tiedämme, että omaishoitajista 70 % on naisia? Ensinnäkin omaishoitaja joutuu jäämään pois toista voidakseen tarjottua sovittua hoivaa. Toiseksi omaishoidon tuki on palkkatuloa pienempi. Muutoksella on siis vaikutuksia sekä omaishoitajan henkilökohtaiseen taloudelliseen asemaan että toisaalta työllisyyteen, koska omaishoitaja jää joko osittain tai kokonaan pois työelämästä. Valtakunnallisesti tämä vaikuttaa sekä verotuloihin että naisten työmarkkina-asemaan. Omaishoitajan tekemän työn hinta on siis korkeampi kuin kunnan hänelle maksama tuki. Sukupuolitietoisen budjetoinnin idea on, että tuo hintalappu on tiedossa jo ennen kuin poliittisia päätöksiä tehdään.

Esimerkissä 2 Helsinki haluaa kasvattaa palvelusetelien osuutta palveluiden tuottamisessa. Onko tällä päätöksellä sukupuolivaikutuksia? Jos palvelusetelillä on omavastuuosuus, jää ylimääräinen osuus palvelunsaajan maksettavaksi. On siis tiedettävä, keitä he ovat. Esimerkiksi vanhushoivassa enemmistö hoidettavista on naisia, joista moni elää kansaeläkkeen varassa. Kotihoidon palvelusetelissä aiemmin kunnalle kuuluneiden kulujen maksajaksi jäisivät siis pienituloiset vanhat naiset. Sellaisen tiedon pitää lukea meillä päättäjillä papereissa jo ennen kuin päätöksiä tehdään. Tässä sukupuolitietoinen budjetointi tulee avuksi.

Vuositasolla marginaaliselta tuntuva muutos näyttää erilaiselta, kun sen vaikutuksia tarkastellaan pidemmällä aikavälillä. Siksi vaikutusten kokonaisarviointia tulee tehdä myös valtuustokauden päättyessä ja taas uutta strategiatyötä aloitettaessa. Sukupuolinäkökulma pitää tuoda sinne, missä talousarviota kehystävät päätökset tehdään. Miltä Helsingin suunnitelma näyttää tästä näkökulmasta? Se näyttää lupaavalta. Jostainhan on aloitettava. On hienoa, että Helsinki näyttää tässäkin asiassa esimerkkiä ja että Helsingin tuleva kokemus voidaan näin viedä myös muihin kuntiin ja hiljalleen myös osaksi valtiontalouden suunnittelua. Tärkeää on, että sukupuolitietoinen budjetointi vakiintuu nopeasti läpileikkaavaksi periaatteeksi eikä jää pilotiksi tai rajaudu johonkin yksittäiseen aihealueeseen kuten vaikkapa harrastustoiminnan budjetointiin sukupuolinäkökulmasta.

Pohjaesityksessä sukupuolitietoisen budjetoinnin pilottia esitetään toteutettavaksi osana Helsingin tasa-arvohanketta. Toivon, että emme siivoa kaikkea tasa-arvoon liittyvää tämän yhden rajallisen resurssin

16.5.2018

toteuttavan hankkeen alle, vaan toteutamme myös Helsingin strategian toista tasa-arvoa koskevaa lauseketta. Sitä, jossa luvataan edistää tasa-arvoa läpileikkaavasti kaikessa kaupungin toiminnassa. Veronika Honkasalon tärkeä aloite ansaitsee ihan oman rahoituksensa. Huolehditaan siis yhdessä siitä, että tulevassa talousarviossa riittävien rahojen korvamerkitseminen tasa-arvon edistämiseksi on Helsingin ensimmäinen sukupuolittietoinen budjettipäätös.

Kiitos.

Valtuutettu Alametsä

Hyvät valtuutetut.

Kiitän valtuutettu Honkasaloa tästä aloitteesta ja kaupunginhallitusta tähän sukupuolittietoisesta budjetoinnin mahdollisuuteen tarttumisesta. Puheenjohtamassani tasa-arvotoimikunnassa suosittelemme, että vuoden 2018 talousarvio arvioidaan sukupuolinäkökulmasta ja että tästä voidaan tehdä myös pysyvämpi rakenne ja käytäntö. Näin on mahdollista tehdä näkyväksi niitä taloudellisia päätöksiä, joiden vaikutukset osuvat juuri tiettyihin väestöryhmiin. Korostan, että tämä on sikäli valankumouksellista, että vielä emme välttämättä edes ymmärrä kaikkia näitä vaikutuksia. Tietenkin valtuutettu Katju Aro tässä hienosti jo muutamia esimerkkejä nosti esiin.

Tämän lisäksi aloitetaan kaupungin tasa-arvon strategiahanke, ja uusimme myös Helsingin palveluiden tasa-arvosuunnitelman, jotka ovat tärkeitä askeleita tasa-arvoisemman Helsingin eteen. Lisäksi pitäisi toteuttaa tasa-arvolakia ja viedä eteenpäin päivittäistä toimintaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden eteen. Näin ollen on aika hankalaa, että edelleen resurssit tasa-arvotyöltä käytännössä puuttuvat, ovat hyvin vajavaiset Helsingissä. Viimeksi kun kyselytunnilla asiaa nostettiin esiin, Vapaavuori lupaili, että voidaan tarkastella uudelleen tasa-arvotyön resursseja, ja toivon, että tämä alkaa näkyä joko seuraavassa talousarvioesityksessä tai sitten jopa aikaisemminkin, mikäli sellaiseen mahdollisuuteen päästään. Koska liian usein tasa-arvotyö tapahtuu jonkun toisen työn ohessa, ja ei ehkä nähdä, että se vaatii ihan oman resurssinsa, ihan oman asiantuntemuksensa, ihan oman aikansa. Eli tähän täytyisi selkeästi varata myös omat henkilöresurssinsa – ei vain yhtä osa-aikaista työntekijää, kuten tällä hetkellä on.

Kiitoksia oikein paljon ja kiitoksia tästä aloitteesta.

16.5.2018

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos myös Veronikalle tästä loistavasta aloitteesta. Tässä on tuotu jo monia seikkoja esiin siitä, minkä takia tämä on todellakin tarpeellinen. Nostan muutaman kysymyksen, jotka liittyvät nyt tähän talousarviovalmisteluun ja sitten sukupuolivaikutuksiin. Yksi, mikä täällä on mainittu, erittäin olennainen kysymys on palkkaus eli naisvaltaisten alojen pieni-palkkaisuus monilla eri sektoreilla. Esimerkiksi juuri päiväkodeissa, varhaiskasvatuksessa mutta myös hoiva-alalla ja sosiaalityössä. Tämä on iso ongelma ja tämä on iso sukupuolittunut kysymys. Toivon, että tulevassa budjetti- ja talousarviokeskustelussa me pääsemme keskustelemaan myös siitä, minkälaisia ratkaisuja me olemme tähän mennessä palkka-asioissa tehneet ja mitä me voisimme tulevaisuudessa tehdä paremmin.

Toinen aika olennainen kysymys on palveluiden saatavuus. Päivähoidosta on puhuttu paljon jo tänäänkin, mutta mainitsen kuitenkin vielä sen, että jos on alueita vaikkapa, missä se lähin päivähoitopaikka löytyy sieltä puolen tunnin päästä ja perhe tekee sitten omia ratkaisujaan ja päättääkin, että ei vielä haetakaan sitä paikkaa, kokeillaan myöhemmin onneamme uudestaan, niin se vanhempi, joka jää useimmiten kotiin näissä tilanteissa, on kyllä äiti. Näillä yksittäisillä pienillä ratkaisuilla, mitä perhe tekee – ja heillä on siis todellakin oikeus tehdä, ymmärrän hyvin – kuitenkin suuressa kuvassa me luomme sitten isoja vaikutuksia, sukupuolivaikutuksia.

Sellainen todella iso kysymys myös on hoivavaje. Se on erittäin sukupuolittunutta. Naiset, vanhat naiset jäävät paljon useammin vaille tarvitsemaansa hoivaa kuin vanhemmat miehet. Tämä tasa-arvon toteutuminen ja yhdenvertaisuuden toteutuminen vaatii paitsi arviointia myös selvää rahaa, ja tässä aloitteessa tunnustetaan se. Toivon, että tämä voi olla askel siihen suuntaan, että oikeasti myös saamme tasa-arvoisempaa politiikkaa.

Kiitos.

Ledamoten Biaudet

Ärade ordförande.

16.5.2018

Också jag vill tacka fullmäktige Honkasalo för den utmärkta motionen, och jag är också glad att i stadsstyrelsen fick det en så stark behandling, med krav på konkreta sätt att gå vidare.

För det är helt klart att det här med jämställdhet är ju någonting sådant som vi alla vill föra vidare, och också kommunen, staden som myndighet eller som, har också en laglig förpliktelse att främja jämställdhet i all sin verksamhet. Men det händer inte av sig själv, och det är uppenbart att när vi tidigare talade om social- och hälsovårdsreformen eller andra frågor där vi uttryckligen påtalar att det finns områden där man måste se invånarna från ett helhetsperspektiv för att kunna från en sektor och en annan sektor påverka varandra, så är det helt klart att jämställdheten och bristen på jämställdhet också hindrar Helsingfors att helt enkelt, att ekonomiskt må bättre och att annars också välmåendet i den här staden.

Tässä jo aikaisemmin on otettu esille, että esimerkiksi naisten ja miesten elämä on hyvin erilaista tilastojen mukaan. Vaikka se ehkä ei minun ja minun ystäväni kohdalla sitä ole, niin silti kun katsotaan numeroita ulos kuplistamme, niin on hyvin erilaista. Ei vain hoivavaje mutta myös hoivavastuu on täysin erilaista. Vapaaehtoistyö tapahtuu naisten voimilla. Yksinhuoltajuus, vanhuus, köyhyys nimenomaan. Ne ovat kaikki hyvin erilaisia ja kohdistuvat miehiin ja naisiin ehkä erilaisissa elämäntilanteissa, eri vaiheissa hyvinkin eri tavoilla. Kaikkiin näihin tarvitaan vastauksia. Jollei sukupuolta nähdä myöskään budjetissa, on hyvin vaikea kohdistaa sellaisia toimenpiteitä, jotka auttaisivat. Meillä on yleinen käsitys, että me toimimme aina neutraalisti, ja mielestäni yksi osoitus siitä, ettei ehkä ihan vielä osata tätä sukupuolisensitiivisyyttä tai tietoisuutta ajattelua tai budjetointia, oli se, että ruotsinkielisessä versiossa on käännetty sukupuolitietoisuus ”könsneutral”, mikä on täsmälleen vastakkainen asia kuin mitä tässä on haettu. Pyytäisinkin, että sitä katsotaan tarkkaan, koska oikeasti se on ihan täysin eri asia.

Tarvitaan uusia metodeja, uusia indikaattoreita, millä tavalla tätä tehdään, ja myös tietenkin näitä vaikutusarvioita. On hyvin, hyvin keskeistä kouluttaa myös koko kunnan työntekijöitä ja henkilöstöä, koska jos ajatellaan koulutoimea tai näin, niin hekin ovat hyvin keskeisessä asemassa. On hyvin tärkeää, että heilläkin on vahva tietoisuus siitä, millä tavoin tasa-arvoa edistetään. On surullista, että meidän neljäsluokkalaiset poikamme ja tyttömme, että heidän käsityksensä omista kyvyistään jo ohjautuvat stereotyyppien mukaan ja että esimerkiksi tietoteknologia-ala on niin selkeästi miehinen ja innovaatiot tavallaan suuntautuvat miesten tarpeisiin ja miesten aloille sen takia, että me jostain syystä ajaudumme tällaiseen. Se edellyttää työtä, se edellyttää rahoitusta ja että me ohjaamme myös voimavaroja nimenomaan tasa-arvon

16.5.2018

edistämiseen plus että me tiedämme, miten ne rahat, jotka nyt käytämme, hyödyntävät tasa-arvoa eikä päinvastoin.

Kiitos.

Valtuutettu Parpala

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Halusin kiittää tästä aloitteesta ja kertoa, että kannatan lämpimästi kaupunginhallituksen esitystä – ehkä täältä oikealta laidalta salia myös käyttää puheenvuoron. Ainahan helposti tavataan sanoa, että tämän-tyyppiset hallinnolliset rasitteet ovat huonoja eikä niitä kannattaisi lisätä, mutta näin itse kun on ollut yhdessä organisaatiossa töissä, jossa on johdossa joutunut – tai päässyt – sukupuolitetöistä budjetointia harastamaan ja vaikka summat ovat olleet pienempiä, kyllä se, että yksinkertaisesti joutuu ajattelemaan edes hetken verran sitä, että säännöistä tai hallintosäännöstä tai jostain tulee se vaatimus, että ajattelee tätä asiaa, sillä on oikeasti merkitys. Vaikka se ottaa ehkä kuukausia tai vuosia, että läpäisee organisaation se ajattelutapa, jostain pitää aloittaa. Minusta tämä on ihan hyvä esitys, millä tavalla sitä on tässä kaupunginhallituksen pohjassa lähestytty.

Valtuutettu Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sukupuolten tasa-arvo on erittäin tärkeä tavoite, ja olen iloinen, että se nousee taas keskusteluun. Olin itse siinä kaupunginhallituksen kokouksessa, jossa päätimme yksimielisesti palauttaa tämän valmistelun niin että pyydetään tasa-arvotoimikunnalta näkemys tähän aiheeseen. Kaikenlainen taustatieto päätösten vaikutuksista on erittäin tärkeää, ja sinällään pidän keskustelua tärkeänä. Tässä valtuutettu Biaudet nosti esiin nuorison. Sama näkökulma tulee esiin esimerkiksi siinä, miten voidaan kehittää nuorten koululaisten osallistumista esimerkiksi Ruutien tai tällaisen kautta niin että tytötkin osallistuisivat yhtä aktiivisesti ja pääsevät vaikuttamaan kuin pojat. Se läpäisee monta eri sektoria kaupungissa.

Sinällään olen hirveän iloinen. Minusta tuntuu, että Helsinki on ottanut tällä valtuustokaudella nimenomaan paljon askelia sukupuolten tasa-arvon edistämiseen ja nyt viime aikoina esimerkiksi häirinnän torjumiseen. Pidän hyvin myönteisenä tätä kehitystä.

16.5.2018

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos näistä puheenvuoroista.

Kun tänään vielä perehdyin uudestaan tasa-arvotoimikunnan lausuntoon, kiinnitti huomiota sellainen yksityiskohta siellä, josta nyt olisin kansliapäälliköltä kysynyt – lähinnä tästä menettelystä. Tosiaan tämä aloite palautettiin uudelleen valmisteltavaksi marraskuun lopussa sillä ohjeistuksella, että tasa-arvotoimikunnalta pyydetään lausunto plus tasa-arvoasiantuntijoilta ja tutkijoilta. Nyt kaupunginkansliasta oli annettu määräajaksi se, että nämä lausunnot pitäisi antaa sillä tavalla, että aloite ehtii valtuustoon 14. päivä helmikuuta. Tämä on kuitenkin vasta nyt täällä valtuustossa käsittelyssä. Tämä valtava kiire, joka tasa-arvotoimikunnalla oli, vaikeutti heidän työskentelyään ja myös sitä, että tutkijat, jotka olivat halukkaita antamaan asiasta lausunnon, eivät ehtineet työtä kunnolla tekemään. Olisin kysynyt syitä tähän, miksi tässä oli niin kiire aikataulu, että se tosiaan näkyy liitteessä olevassa tasa-arvotoimikunnan lausunnossa. Olisi jotenkin suotavaa, että jos meillä on asetettu toimikuntia ja lautakuntia, että annettaisiin heille rauha myös paneutua ja kunnolla tehdä lausunto. Jos tähän saisi vastauksen, olisin kovin iloinen.

Valtuutettu Aro (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Ihmettelin tätä samaa silloin kun lausuntopyyntö lähti tasa-arvotoimikunnalle. Haluaisin korostaa riittävän valmisteluajan tärkeyttä myös siitä syystä, että kun kyseessä on tällainen aihe, josta itse asiassa on jopa Suomessa erit-, löytyy hyvin vähän asiantuntijoita, jotka itse asiassa pystyvät lausumaan siitä, silloin on erityisen tärkeää, että heille todella annetaan se mahdollisuus. Kaupungilla – niin ansiokas tietopalvelu kuin kaupungilla onkin – ei kerta kaikkiaan ole riittävää tietoa itse lähteä luomaan sukupuolittietoisen budjetoinnin menetelmiä tai arvioida sitä, vaan siinä tarvitaan asiantuntijatieta. Siksi sille pitää saada kunnollinen mahdollisuus, mikä edellyttää muun muassa riittävää aikataulua lausuntokierrokselle.

16.5.2018

Valtuutettu Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän tästä aloitteesta sukupuolitietoisen budjetoinnin aloittaminen. Toivoisin, että jos se aloitetaan, siinä muistetaan muutamia faktoja. Esimerkiksi poikien koulumenestys on paljon heikompi kuin tyttöjen. Vankilat ovat täynnä miehiä. Yksinäiset keski-ikäiset miehet voivat erittäin huonosti. Miehet kuolevat aika paljon aikaisemmin. Toivon, että budjetoinnissa otetaan näitä asioita myös kovin paljon huomioon, ettei ihan unohdeta, että tämä menee vähän both ways.

Ledamoten Biaudet (replik)

Ärade ordförande.

Jag kan här med den här talturen visa på att kanske också i fullmäktige vi skulle behöva lite utbildning om jämställdhet och att ? det handlar om att jämställdhet gäller alla kön...

Välihuuto!

...det gäller alla kön, och det är helt klart att det finns kanske sådana rädslor, att det är någon som blir förfördelad. Men det är ju inte idén, utan könssensitiv eller könsmedveten budgetering betyder ? uttryckligen just ska känna igen olika köns behov och situationer och konsekvenser på dem. Det är faktiskt inte meningen att ställa någon framom den andra, utan att uttryckligen främja jämställdhet. Och jag tycker att det är helt, det är säkert så att vi alla behöver mer utbildning i det här ämnet, men jag tror att det behövs absolut också i den här salen.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Tämä on erinomainen aloite, ja kaupunginhallituksen vastaus on tärkeä, että tätä lähdetään viemään eteenpäin. Nostan yhden asian, joka on kiinnostavan ajankohtainen. Olemme paljon puhuneet täällä yhdestä isoimmasta tasa-arvo-ongelmasta, joka on miesten ja naisten väliset palkkaerot. Erityisesti julkisella puolella kun toimii, suurin osa työntekijöistä on naisia, ja julkisen puolen palkat ovat matalia, joten se heijastuu palkkaeroihin. Ongelma on tietysti Helsingissä erityinen sen vuoksi, että niin kuin on täällä paljon keskusteltu, on jopa vaikea saada työnte-

16.5.2018

kijöitä monille hyvin arvokasta työtä tekeville aloille, kun palkkataso on niin matala. Me tarvitsemme kunnallisia palkkoja niin lastenhoitajille kuin lastentarhanopettajille, me tarvitsemme kunnallisia palkkoja niin sairaanhoitajille kuin bussikuskeillekin.

Mielenkiintoinen oli ja minusta tärkeä – vaikuttaa siltä, että pormestari Vapaavuori on kuunnellut keskustelua, jota täällä on käyty, kun hän nyt samalla kun julkisti tämän esityksensä kehyksestä, siinä tuli se, että nyt selvitetään näitä palkkakysymyksiä ja monivuotista ohjelmaa. Sanoisin, että meillä on hyvä mahdollisuus jo nyt ensi vuoden budjetissa lähteä siitä, että aletaan katsomaan, missä on pahimpia palkkakuoppia ja missä tarvitaan korotuksia, ja lähdetään parantamaan pienipalkkaisten kaupungin työntekijöiden palkkoja. Kun tiedetään, että ne ovat monesti naisvaltaisia, se on iso tasa-arvokysymys myös.

Valtuutettu Vartiainen

Arvoisa puhemies.

Tämä on hyvä aloite. Sukupuolitietoisien budjetoinnin liikehän on kiinnostava ilmiö, joka etenee monessa maassa valtiolla ja kunnilla. Se saa voimaa myös siitä, että nykyaikaiset tuloslaskelma-, tililaskenta- budjetointitekniikka digitaalisessa maailmassa mahdollistaa paljon enemmän sellaisia analyysejä ja jopa automatisoitua analyysejä kuin aikaisemmin. Voidaan todella helpommin kuin ennen analysoida päätöksentekovaiheessa, miten erilaiset resurssit kohdentuvat ja millaisia vaikutuksia näillä päätöksillä on.

Korostaisin kuitenkin sitä, että metodologia tai metodiikka, jota tässä käytetään, ei ole millään lailla vakiintunut. Tämä ei ole sellainen asia, että nyt jokin asiantuntijaryhmä päättää, mitä on sukupuolitietoinen budjetointi, ja sitten me sen täällä omaksumme, vaan siinä on jatkuvasti jännittävää ja kiinnostavaa rajankäyntiä, jota tällaisessa poliittisessa salissa myös pitää jossain vaiheessa käydä. Tyypillinen esimerkki, joka poliittisessa keskustelussa aktualisoituu Suomessa jatkuvasti, ovat vaikka kotihoidon tuen kuntalisät. Jos sellainen vaikka poistetaan, jotkut näkevät sen tasa-arvon vastaisena, koska ne kohdistuvat tyypillisesti naisille, ja jos ne poistetaan, se näkyy pienempinä tulonsiirtoina naisille. Toisaalta vähän siinä hengessä kuin Katju Aro täällä ansiokkaasti kuvasi, tällaisilla lisillä on taipumus myös pitää tai rohkaista naisia pysymään kotona ja poissa työelämästä ja sillä tavalla vaikuttaa heidän tulonmuodostukseensa kielteisesti. Tämä on vain esimerkki asioista, joihin on kyettävä ottamaan myös poliittista kantaa.

16.5.2018

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Tasapuolisuuden nimissä kun Honkasalo perusteluissa kritisoi minua epätarkkuudesta tässä edellisessä veroparatiisiasiassa, voin nyt kehua häntä tarkkuudesta tässä asiassa. Aloite on hirveän hyvä, ja Honkasalo on tehnyt tarkkaa ja hyvää työtä. Kiitos siitä.

Olisin kysynyt valtuutettu Vartiaisen puheenvuoron johdosta, missä määrin on jo hyödynnetty ja missä määrin on syytä hyödyntää metodien kehittämisessä. Tämä on kuitenkin uusi juttu meillä ja maailmalla kohtalaisen uutta. Missä me hyödynnämme kansallisia vertailukohteita näiden metodien kehittämisessä? Tämä on ensimmäinen pointtini.

Toinen pointsini on se, että toivon, että myös varsinkin sote-lainsäädäntö, jos se etenee – mitä en toivo tietenkään – silloin olemme varpaisillamme siinä, minkälaisia sukupuolivaikutuksia on sillä, kun veroparatiisiyhtiöt valloittavat meillä sote-markkinoita.

Kansliapäällikkö Sarvilinna

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Honkasalon kysymykseen, jota valtuutettu Aro vielä täydensi omassa puheenvuorossaan, ensinnäkin toteaisin, että on totta kai selvää, että hyvän lausunnon valmisteleminen edellyttää, että siihen on riittävä aika. Tämähän on sellainen asia, jota myös Helsingin kaupunki niissä tilanteissa, joissa kaupungilta pyydetään lausuntoa esimerkiksi valtion viranomaisiin päin, useampaan otteeseen ottanut kantaa siihen, että kunnolliseen valmisteluun ja päätöksentekoon, johon asiat liittyvät, pitää varata asianmukainen aika.

Tämä yksittäinen asia, joka nyt on käsillä, ja se, että tasa-arvolautakunnalle ei ole ilmeisestikään varattu riittävää aikaa sen lausunnon valmisteluun, valitettavasti en pysty nyt sanomaan tämän asian kohdalta, mistä se johtuu. En pysty muuta lupaamaan kuin että otan selvää ja palaan asiaan. Tämä periaate on kyllä totta kai sellainen, että jos toivomme, että meitä itseämme kohdellaan lausunnon antajina tiettyllä tavalla, silloin meidän pitäisi kohdella myös niitä, joilta me pyydämme lausuntoa, samalla tavalla.

16.5.2018

110 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU ELINA MOISION ALOITE LASTEN MÄÄRÄN ENNAKOINTIMALLIN KORJAAMISESTA

Valtuutettu Moisio

Kiitos, puheenjohtaja.

Otti vuosien ajan päähän se, että lasten määrän kasvu tuntui aina yllättävän kaupunkilaiset ja kaupungin. Se tuntuu siinä mielessä omituiselta, miten ennustemallit voivat säännönmukaisesti aliarvioida lasten määrän. Miksei näitä ennustemalleja korjattu siinä kohtaa, kun se tapahtui säännönmukaisesti useamman vuoden ajan? Tästä syystä me teimme Mikko Särelän kanssa aloite siitä, että Helsingin väestöennustemallia kehitetään siten, että normaaliin muuttotietoon lisätään kyselytutkimuksella haettu tieto siitä, miten perheet aikovat muuttaa, jotta saadaan tarkempi ennuste lapsiperheiden palvelujen suunnittelua varten. Vaikka tämä aloite kuulostaa hyvin byrokraattiselta, se ei ole sitä, sillä päiväkotien ja koulujen rakentaminen on hyvin hidasta puuhaa, joten mitä aikaisemmin me pääsemme kiinni siihen, miten perheet käyttäytyvät, sitä nopeammin me pystymme ennakoimaan eri kaupunginosien palvelutarpeita. Se tarkoittaa sitä, että parempi ennustemalli on parempia palveluja perheille läheltä.

Yli puolet valtuustosta kannatti aloitetta, ja kiitän tästä vastauksesta, joka oli hyvin valaiseva ja mielenkiintoinen. Kävi ilmi, että aikaisemmin tehtyjen kyselytutkimusten vastausprosentit olivat romahtaneet. Itselleni jäi hieman epäselväksi, miten näitä kyselytutkimuksia tehdään. Käytetäänkö sellaisia paikkoja, joihin lapsiperheet hakeutuvat luontaisesti, kuten neuvolakäyntien yhteydessä, jotka kuitenkin tavoittavat suurimman osan helsinkiläisistä lapsiperheistä? On hyvä huomio, että merkittävä osa Helsingin väestönkasvusta tulee myös kaupungin rajojen ulkopuolelta, joten seurantatiedon keräämistä pitäisi laajentaa myös kaupungin rajojen ulkopuolelle, jotta saadaan tietoa siitä, miten perheet haavat ja muuttavat Helsinkiin.

Vastaus on mielestäni ihan tarpeeksi positiivinen, joten toivomuksena on nyt vain, että pistetään töpinäksi ja muutetaan mallia ja sitä myöten päästään parempien palvelujen turvaamiseen.

16.5.2018

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Moisiolle tästä aloitteesta. Tässä on erittäin tärkeä asia kyseessä. Haluaisin tuoda vielä esiin sen aspektin tässä. Varmasti peruskoulun puolella on ehkä helpompi lähteä siitä, että jos tiedetään, mikä on lasten määrä, kuinka paljon paikkoja tarvitaan. Mutta sen lisäksi, että tiedetään lasten kokonaismäärä, varhaiskasvatuksessa siihen liittyy myös se, kuinka moni lapsi ja minkäikäisenä hakeutuu varhaiskasvatuksen piiriin. Se ei olekaan enää pelkästään kyse siitä, montako lasta on vaan kuinka monta heistä on minkäkin palvelun piirissä. Meillä on muutamana vuotena tässä käynyt itse asiassa käsittääkseni enemmän niin kuin että olisi varsinaisesti se väestöennuste ollut ihan hirveän pielessä ainakaan kaupungin tasolla – alueellisestihan se voi hyvinkin olla ollut pielessä – se, mikä on ollut arvioitu alakanttiin, on se, kuinka moni lapsista hakeutuu kunnallisen päivähoidon piiriin. Se on myös sellainen tekijä, että paitsi se, kuinka monta lasta meillä täällä on, erityisesti päiväkotikäisistä, meidän pitäisi pystyä jotenkin ennakoimaan vähän paremmin sitä, kuinka moni heistä hakeutuu päivähoitoon. Se on myös sellainen, että meidän pitäisi miettiä, miten sitä pystyisi selvittämään. Ainakin jonkinnäköistä tendenssiä jos huomataan, että tähän mennessä on tapahtunut tällaista kehitystä niin kuin muutamina vuosina on, että itse asiassa aika useampi ja useampi haluaa kunnan omaan päivähoitoon, meidän pitäisi jotenkin kehittää tapojamme arvioida sitä, kuinka suuri osuus lapsista on menossa päivähoitoon. Sekin vaikuttaa siihen, kuinka monta päivähoitopaikkaa pitää olla.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja, ja hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Moisiolle hyvästä aloitteesta lasten määrän ennakointimallin korjaamisesta. Mielestäni on erinomaista, että otamme tässä aiheessa nyt vihdoin etunojaa ja tartumme kaksin käsin tähän ongelmaan ennaltaehkäisevästi. Tätähän juuri kyseinen aloite lasten määrän ennakointimallin korjaamisesta tekee. Ilmeisesti tilanne on tosiaan se, mitä nyt tässä ymmärsin, että on käytetty vanhaa kaavaa väestön kasvunnusteeseenkin ja paljon asioita on ympärillämme muuttunut. Yhä useampi tosiaan laittaa lapsensa päiväkotiin, työllisyys on noussut ja niin edelleen. On tosi tärkeä aihe, ja tosiaan kaavojen on oltava kohdillaan, joten kiitokset tästä aloitteesta.

16.5.2018

Valtuutettu Parpala

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan nähdäkseni tässä päivähoidon problematiikassa on kyse 2 asiasta. Ensinnäkin toinen on kysynnän ennustamisen vaikeus, eli kyse on tässä haastavasta monimuuttujamallista ja sen osumisesta oikeaan ja toisaalta tarjontapuolen ongelmasta eli siitä, että on nojattu hyvin paljon julkiseen palvelutuotantoon, joka on aika hitaasti kehittyvää, ja päiväkodeissa on tiukat vaatimukset rakentamiselle ja niin edelleen.

Tämä aloite puuttuu hienosti varsinkin ensimmäiseen puoleen, ja jos valtuuston jäsenen asemesta voi jotenkin kannustaa, kun kaupunginhallituksen vastauksessa oltiin vähän varovaisia siitä, miten paljon tämä kyselyaineisto maksaa ja muuta, varmaan voi todeta aika objektiivisesti ja ihan hihasta, että haitta, joka aiheutuu siitä, että kyselyaineistoja ei ole tai että ennustetta ei pystytä tekemään riittävän validilla datalla, on paljon suurempi. Mieluummin panostetaan siihen, että analyysi on kondiksessa, ja siihen pystyy nojaamaan sitten kun investointipäätöksiä tehdään, oli kyse sitten julkisen omasta palvelutuotannosta tai mistä tahansa palvelulajista.

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vain lyhyesti kommentoida sitä, että meidän tilanongelmamme tässä kaupungissa, löytyykö sopivia tiloja varhaiskasvatukselle. Ei se, että hyödynnetään enemmän yksityistä, mitenkään autuaaksi kyllä tee. Ihan samanlaisia tilaongelmia myös yksityisillä palvelutuottajilla on, ja toivottavasti ja käsittääkseni kyllä heitä koskevat ihan samanlaiset tilavaatimukset kuin julkisia toimijoitakin. Se ei sillä ratkaise, että siirretään toiseen palikkaan. Niitä paikkoja tarvitaan kyllä lisää.

Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro)

Näinhän en äskeisessä puheenvuorossa väittänytkään.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

16.5.2018

Pari huomiota. Ensinnäkin tässä vastauksessa viitataan siihen, että pitää hyödyntää asukkaiden muuttoaikeita kartoittavaa kyselyaineistoa. Tietysti voidaan kartoittaa Helsingin sisäisiä muuttoaikeita, mutta tämä kyselyhän pitäisi tehdä koko Suomessa ja vähän muuallakin, onko tarkoitus ja aikomus muuttaa Helsinkiin. Tämä on aika haastava. Kiinnitän vain huomiota tähän.

Det finns även en språkaspekt på det här också, för att man prognostiserar ju utgående från registrering av modersmål, men särskilt i tvåspråkiga familjer är det ganska slumpmässigt hur man registrerar. Det är väl så att oftare registreras barnen i mammans modersmål än i pappans, och sedan kan det hända att man ändå vill ha barnen i svensk dagvård. Så att här är ytterligare en komplicerande faktor. Vi vet av erfarenhet att vi, förutom det svenskregistrerade barnen, måste räkna en 5–10 %, ungefär, både till dagvård och till skola, av sådana som är registrerade som finskspråkiga, men som vill ha sin dagvård på svenska. Och då talar jag inte om språkbad, utan om så att säga regelrätt dagvård eller skolgång på svenska.

Så att komplicerat, men lycka till. Vi måste bli bättre på det här.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Lapsiluvun ennustaminen on ollut yhtä pitkään vaikeaa kuin minä olen täällä valtuustossa istunut. Minulla on ollut konkreettinen esimerkki tietysti koko ajan Lauttasaari. Ihmettelen, että tarvitaan niin suuria ennustemalleja. Tiedämme suunnilleen syntyvien lasten määrän Helsingissä. Tiedämme, että Uudellamaalla tällä hetkellä syntyvyys alenee noin 1 000 lasta per vuosi, mutta me tiedämme, että Helsingissä se vielä kasvaa. Hyvä näin. Tiedämme, että toisin kuin Petra Malin väitti, yksityiset päiväkodit ovat hyvä lisä kunnalliseen tuotantoon, kunnallisiin päiväkoteihin, jos kaupungilla on pitkäjänteinen suunnitelma ostopalveluista tai palveluseteleistä. Helsingin on valinnut tällaisen kurjan tien tuottaa ja rakentaa itse kaikki paikat toisin kuin Espoo. Espoo on paljon joustavampi tässä ja tarjoaa myös paljon paremmin vaihtoehtoja.

Sittenhän koulutilanteeseen. Meillä on 5.-luokkalaisten määrä, 5-vuotiaiden ja 6-vuotiaiden lukumäärä neuvoloissa tiedossa. Eivät ne muuttavat lapset uusia kouluja vaadi avattavaksi. Ne ovat ihan ne meidän omista päiväkodeistamme ja 5-vuotiaiden ja 6-vuotiaiden ikäluokka, joka on tulossa parin vuoden sisällä kouluun. Näihin meillä ei ole varauduttu koulutiloissa.

16.5.2018

Valtuutettu Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluaisin vielä sen selventää, että tosiaan otin siihen kantaa, että yksityisillä palveluntuottajilla on samanlaisia tilaongelmia kuin julkisilla palveluntuottajilla. Jatketaan varmaan tätä palvelusetelikeskustelua jos-sain toisessa kohtaa.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Niin on. Tilaa on varmaan vähän ? ja tilan kunnossapitoon on aivan samat vaatimukset. Kuitenkin Helsinki on viime vuosina irtisanonut useita yksityisten päiväkotien sopimuksia. Muistelen vain venäläisen koulun päiväkotia ja monta muuta erikoispäiväkotia, joihin on todettu, että niissä toimintaa ei Helsingin ostosopimuksilla jatketa.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Tässäkin tietysti voitaisiin mennä siihen suuntaan ja ehkä nyt mennään tosiaankin Pilvi Torstin aloitteen myötä, jolloin kaikille lapsille, jotka asuvat jollain tietyllä alueella, tarjottaisiin lähtökohtaisesti läheltä päiväkotipaikka, niin kuin koulujen osalta pystytään jo nyt tekemään. Miksei se olisi mahdollista päiväkotien osalta? Toki se sisältäisi ihan erityyppisen mallin ainakin näille eskarilaisille ja viskareille, että ei pysty valikoimaan niin kuin ei kouluakaan pysty valikoimaan, vaan se olisi lähipäiväkoti tai -koulu. Todennäköisesti se olisi siihen suuntaan ainakin eskareiden ja viskareiden osalta. Ehkä tässä voisi juuri tällaisen pysyvyyden kannalta, niin olisi ihan hyvä minunkin mielestä, että Helsinki käyttäisi ostopalveluita edelleen. Se oli ehkä vähän erikoinen linjanveto mielestäni, mikä tehtiin silloin kustannussyistä ilmeisesti, koska kaupungin omat paikat ovat edullisempia olleet keskimäärin kuin ostopalvelusopimukset, mutta nehan ovat nyt sellaisia pidemmän aikavälin ratkaisuja, joissa ei ole hinta perheille ihan vain palveluntarjoajan määrittelemä ja toisaalta ei, pystytään painottamaan erilaisia tekijöitä eikä mennä siihen malliin, että pelkästään isot ketjut täällä pärjäävät, mitä en näe hyvänä. Meillä on myös paljon toimijoita, jotka ovat järjestöjä, ja he eivät tulisi sellaisissa malleissa pärjäämään, joten tämä ostopalvelu on yksi mielestäni vaihtoehto, joka kaupungin pitäisi tuoda takaisin.

16.5.2018

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Tässä on käyty hyvää keskustelua tämän aloitteen pohjalta. En itse ainakaan rekisteröinyt, että täällä keskustelussa olisi noussut esiin se, mitä varhaiskasvatuksen puolella erilaiset poliitikkojen päätökset vaikuttavat palvelujen kysyntään, ja toisaalta työllisyysasteen nousu, koska nehan ovat merkittäviä palvelujen kysyntää lisääviä tekijöitä, kun varhaiskasvatusmaksuja on nyt viime aikoina kahteen kertaan laskettu. Toisaalta Helsinki on nyt päättänyt, että syksystä 5-vuotiaille tarjotaan maksutta osa-aikaista varhaiskasvatusta. Saamme nähdä, mitä vuoden päästä eduskuntavaalien jälkeen mahdollisesti tulevassa hallitusohjelmassa tullaan päättämään varhaiskasvatuksen osalta. Ainakin julkisessa keskustelussa se on ollut niin voimakkaasti viime kuukausina esillä, että on hyvin mahdollista, että sinne on tulossa jotain päätöksiä, jotka voivat myös vaikuttaa varhaiskasvatuksen kysyntään. Hyvä kysymys on se, kuinka nopeasti me pystymme Helsingissä reagoimaan kysynnän kasvuun, ja siinä eivät pelkät väestöennusteet auta, että tiedetään lasten määrä. Pitää myös ennakoida sitä, mikä on käyttöaste ja kuinka iso osa lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen. Koulupuolella kaikki ovat koulussa. Siellä väestöennusteen tarkkuus on siinä mielessä olennainen, mutta varhaiskasvatuksen puolella olen erityisen huolissani siitä, osaammeko reagoida siihen, että yhä useampi lapsi on tulevaisuudessa todennäköisesti varhaiskasvatuspalveluiden piirissä kotihoidon sijaan.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Peltokorvelle sanoisin, että ehkä vähän epäselvästi mutta yritin tuoda tätä samaa problematiikkaa ensimmäisessä puheenvuorossani esiin. Juuri näin, että ei ole pelkästään kyse siitä, kuinka monta lasta on, vaan että milloin ja missä vaiheessa he tulevat varhaiskasvatuksen piiriin. Mutta kun me äsken puhuimme pitkään sukupuolivaikutuksista päätöksissä, pidän myös kuitenkin erittäin hyvänä ja tärkeänä asiana, että olemme Helsingissä päättäneet lähteä kasvattamaan osallistumisastetta varhaiskasvatukseen.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

16.5.2018

Omassa puheenvuorossani en ottanut negatiivisessa enkä positiivisessa mielessä asiaan kantaa. Pidän itsekin ihan hyvänä, että lapset osallistuvat varhaiskasvatukseen, ja 4 nuorintani olen sinne 1-vuotiaana vienyt. En ainakaan voi olla esimerkki siitä, että olisin hoitanut lapsiani pitkään kotona, mutta se on toinen seikka. Kyllä yhteiskunnallisiin muutoksiin meidän on tosiaan kyettävä reagoimaan, ja Helsingillä on velvoite tarjota subjektiivisen päivähoito-oikeuden mukaan kaikille palvelua silloin kun sitä tarvitaan ja perhe toivoo.

111 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU KAUKO KOSKISEN ALOITE TATTARISUON TEOLLISUUSALUEEN YRITTÄJIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN VARMISTAMISEKSI

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän kaupunginhallitusta hyvästä vastauksesta ja samalla toivon, että asia etenee mahdollisimman pian, että uudet vuokrauserusteet saataisiin mahdollisimman nopeasti voimaan. Se lisää yrittäjän uskoa tulevaisuuteen ja käynnistää uudet kone- ja rakennusinvestoinnit elvyttäen samalla kaupungin toimintaa. En tee asiasta mitään toivomuspontta, mutta uskon, että muutenkin asiat hoidetaan loppuun nopealla aikataululla.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan kiittää Kauko Koskista erinomaisesta aloitteesta. Kaikki eivät ole duunissa palvelualoilla ja toimistossa. Hyvin moni nyrkkipaja nyt joutuu jo nykypäivänä muuttamaan kuntarajojen ulkopuolelle, joten tämäkin kuvio on ihan syytä huomioon ottaa kaupungissa, kun kokonaispuolisesti ajatellaan. Kaikkea ei voi, asuntoja ei voi rakentaa joka paikkaan ja unohtaa tätä kuviota.

16.5.2018

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskisen aloite oli mainio ja vastauskin ihan mukiinmenevä Tattarisuon yrittäjien kannalta. Reunaehtona toteaisiin vielä sellaisen toiveen, että kun kaupunki harvensi kaikki puut siitä Tattariharjuntien varresta ja Alppikylän asuntoalueen välistä, se on karmea näky nyt se teollisuusalue ikävä kyllä. Siihen pitäisi saada toteutettua jokin aita nopeasti. Nimittäin se on kaupunkikuvallisesti aika rujan näköinen. Olisi syytä käydä siinä toimenpiteisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén

Edelliselle puhujalle voisi todeta, että sillä alueella on paljon käynnissä asioita. Varmaan tämäkin puheenvuoro täällä on kaupunkiympäristölautakunnan väkeä ja Sinnemäen Annikin on tuolla, niin varmaan viesti meni perille. Tästä olisin sanonut sen verran, että on erittäin tärkeä tämä Tattarisuon teollisuusalue. Olen nimittänyt sitä aiemmissa päätöksenteoissa Helsingille elintärkeäksi low tech -yrittämisen alueeksi ja työpaikkakeskittymäksi. Eilen puhuttiin myös rojupellosta. Yleiskaavassa edelleen käyttötarkoitus jätetty entiselleen, ja sillä on ollut ihan tietty merkitys ja viesti näille yrittäjille, että Helsinki ei ole poistamassa Tattarisuon teollisuusaluetta.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Kauko Koskiselle erinomaisesta aloitteesta Tattarisuon teollisuusalueen yrittäjien toimintaedellytysten varmistamiseksi. Nähdäkseni sillä on jopa kulttuurihistoriallinen arvo, että siellä säilyy tämänkaltainen teollisuus ja yrittäjyys kuin siellä tällä hetkellä on. Ei muuta.

16.5.2018

112 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE SELVITYKSESTÄ LISÄVAIHTOEHDOSTA
KASVIHUONEPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISEEN

Valtuutettu Harjanne

Arvon puheenjohtaja. Valtuutetut.

Pormestari Vapaavuori totesi niin sanotussa supervaltuustossa, että sote-uudistus on isoin asia, mitä kukaan meistä tulee valtuustourallaan koskaan käsittelemään. Se on omalla tavallaan totta, mutta se, mistä me, nykyinen päättäjäsukupolvi, todella joudumme tilillä, on se, saamme me ilmastonmuutoksen ja massasukupuuton ajoissa kuriin. Helsingin kasvihuonekaasupäästöistä yli puolet tulee lämmityksestä, joka tehdään pääosin fossiilisilla polttoaineilla. Mittakaava on valtava ja haaste melkoinen, mutta toisaalta tässä on oikeasti paikka vaikuttaa. Lämmityksestä vastaa kaupungin omistama Helen, jota ohjaamalla voimme pudottaa Helsingin päästöt murto-osaan ihan omilla päätöksillä. Esimerkiksi liikenteen päästöjen hillintä on paljon mutkikkaampi haaste.

Nyt käsiteltävää aloitetta ei tehty siksi, että olisimme erityisen innoissamme ydinvoimasta. Se tehtiin siksi, että jos ilmastonmuutos otetaan tosissaan, ei meillä ole varaa nirsoilla. Tällä hetkellä fossiilisista luopuminen on tapahtumassa siirtymällä laajamittaiseen puunpolttoon. On hyvin tiedossa, että puulla ei päästä päästöistä eroon, ja puunpolttoon liittyy liuta muitakin ongelmia ja riskejä. Kuunnellaan tiedettä. Ei leikitä, että hypetetty biotalous olisi ratkaisu. Ei se ole. Se vie meidät ojasta allikkoon. Jos ja kun ymmärrämme hylätä laajamittaisen puunpolton vaihtoehtona, tulee meille matematiikka vastaan. Hukkalämpöä maalämpöä kannattaa hyödyntää niin paljon kuin mahdollista, ja energiatehokkuutta on parannettava. Nämä eivät vain millään riitä, kun samalla pitäisi muun muassa sähköistä vielä liikenne. Otaniemessä pilotoidun geotermisen voiman skaalattavuus on vielä kysymysmerkki. Helsingin vähäpäästöinen lämmittäminen on yhtälö, jota on valitettavasti vaikea ratkaista ilman ydinvoimaa. Jos joku on eri mieltä, toivoisin numeroita tiskiin.

Ydinvoimaa kaavailtiin lämmittämään Helsinkiä jo vuosikymmeniä sitten. 80-luvun alussa ydinkaukolämpö arvioitiin edullisimmaksi vaihtoehdoksi, vaikkei hiilipäästöillä ollut vielä edes hintaa. Painimme nyt on-

16.5.2018

gelman kanssa, johon löydettiin ratkaisu jo niihin aikoihin, kun minä synnyin. Ydinvoimaloita ei silloin kuitenkaan tilattu, kaiketi koska poliitikot pelkäsivät kaupunkilaisten vastustusta ja siihen liittyvän pilotoinnin riskejä. Silloin päättäjillä oli varaa jänistää. Enää ei ole. Aloitteavastauksissa todetaan, että pienoisreaktoreiden kaupallistamiseen menee vielä pitkä aika. Mitään teknistä syytä tähän ei ole, ja kaupallinen kehitys voi olla nopeaakin. Esteet ovat pääosin poliittisia, ja pulmana ennen kaikkea on se, ettei ennakkoluulottomia tilaajia ole vielä jonoksi asti. Tässä Helsinki voi olla koko ajan suurempi ilmastomuutoksen ratkaisija ja patistaa Heleniä hyödyntämään uutta ydinvoimaa eturivissä eikä perässä hiihtäen. Siinä on riskinsä, mutta jo ? Hanasaaren sulkemalla ja nyt asetetulla ilmastotavoitteella olemme valinneet, ettemme tee energiapolitiikkaamme markkinoiden ehdoilla.

Toisena haasteena mainitaan ydinvoiman vaatimat suojaetäisyydet. Ne eivät ole luonnonlakeja, ja turvallisuus voidaan taata myös ilman jäykkää etäisyysvaatimusta. Helsinki on jo nostanut profiiliaan kansalliseen lainsäädäntöön vaikuttaen, ja tässä voisi olla yksi paikka tehdä sitä lisää. Helsingin pitää kantaa ilmastovastuunsa rohkeasti, ennakkoluulottomasti ja tieteeseen nojaten. Se tarkoittaa sitä, että suunnitelmat puunpoltosta on haudattava ja ydinvoimaan on suhtauduttava kiihottomasti yhtenä teknologiana muiden joukossa. Kaikkein tärkeintä on kuitenkin se, ettei kuvitella pää hiekassa, että ilmastohaaste olisi jo ratkaistu, vaan lähdetään vauhdilla rakentamaan aidosti vähäpäästöistä tulevaisuutta, oli sen teknologinen pohja mikä hyvänsä.

Siksi esitän seuraavaa pontta:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta siirtyä vuoteen 2035 mennessä tutkitusti vähäpäästöiseen kaukolämpöjärjestelmään, joka ei perustu laajamittaiseen biomassan polttamiseen.

Toivottavasti olette mukana.

Valtuutettu Pennanen

Puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Tein tämän ydinkaukolämpöaloitteen sen vuoksi, koska meillä oli Helsingin ilmastostrategiassa tosi iso ongelma. Meillä on kaupungissa suuret päästöt esimerkiksi Tukholmaan verrattuna, eivätkä ne ole laskeutuneet viime vuosina. Enemmistö Helsingin päästöistä tulee kaukoläm-

16.5.2018

möstä, ja siitä enemmistö tehtiin kivihiilellä viime vuonna. Kivihiilen korvaajaksi on kaavailtu biomassan polttoa. Sen päästöt ovat toki kivihiiltä pienemmät, mutta ne ovat silti suuret, noin 230 grammaa per kilowattitunti. Lisäksi biomassan suurimittainen poltto on ongelma, kun siinä hakataan metsää. Jos koko Helsinki lämmitetään biomassalla, se tarkoittaa 17 keskuspuiston alan avohakkuuta joka vuosi. Se on paljon metsää. Vähäpäästöisimpiä energialähteitä ovat tuuli ja ydinvoima. Niiden koko elinkaaren päästöt ovat noin 12 grammaa per kilowattitunti eli noin 5 %, vain 5 % biomassan päästöistä. Aurinkovoiman päästöt ovat pari kertaa suuremmat. Tuuli- ja aurinkovoimalla ei valitettavasti voida kuitenkaan tuottaa täällä lämpöä talvella, kun on pimeää eikä hirveästi tuulekaan. Käytännössä ainoa toimiva vähäpäästöinen lämmönlähde on ydinvoima silloin. Maalämpö on toki mielenkiintoinen mahdollisuus, mutta se on valitettavasti vielä kokeiluasteella.

Tässä aloitteessa pyydettiin selvittämään ydinvoiman tuotantoa uuden sukupolven sarjatuotetuilla pienreaktoreilla, jotka ovat passiivisesti turvallisia, mikä tarkoittaa sitä, että vaikka henkilökunta lähtee pois ja kaikki sähkökatkeavat joka paikasta, se sammuu vain itsestään eli erittäin turvallista. Sarjatuotetut pienreaktorit tarkoittavat sitä, että ne tehdään saman tapaan kuin esimerkiksi lentokoneet: tehtaassa tehdään monta samanlaista kerralla – ei niin kuin Olkiluoto 3, että rakennetaan yksi hieno prototyypisysteemi paikan päällä ja ihmetellään, mihin ne putket laitetaan. Jos lentokoneet tehtäisiin niin kuin Olkiluoto 3, lentäminen olisi erittäin kallista ja koneita saisi odottaa pitkään. Tämä on nyt ihan eri meininki.

Minä kiittäisin Heleniä hyvästä vastauksesta aloitteeseeni. Tässä oli hienoa kuulla, että Helen on valmis ottamaan ydinkaukolämmön vaihtoehdoksi ilmastostrategiaan, ja sen huomasi myös käytännössä. Se ei ollut pelkkää tyhjää puhetta, koska Emma Karin hyvään hiilestäluopumisaloitteeseen, siinä vastauksessa mainittiin myös ydinkaukolämpö Helenin toimesta. Selkeästi on siellä oikeasti herätty asiaan. Tässä Helen mainitsee ydinkaukolämmölle 2 ehtoa: taloudellinen kannattavuus ja voimaloiden suoja-alueiden tarpeeksi pieni koko. Lisäksi näitä pienreaktoreita pitäisi tietysti olla kaupallisesti saatavilla. Toisin kuin Helenin vastauksessa kerrotaan, niin kuin Attekin mainitsi, vuonna 81 todettiin Helsingin seudun lämpövoima oy:n selvityksessä ydinkaukolämpö edullisimmaksi vaihtoehdoksi pääkaupunkiseudun lämmitykseen. Nykytilanteen kannalta on mielenkiintoisempaa se, että VTT viime joulukuussa julkaisi tutkimuksen, jonka mukaan pienreaktori on pääkaupunkiseudun lämmöntuotannossa taloudellisesti kannattava jo ennen sarjatuotannon etuja, eli se ensimmäinen kappale olisi jo kannattava. Vaikuttaa erittäin kannattavalta. Turvamääräysten suhteen Säteilyturvakeskuksen pääjohtaja sanoi Ylen uutisissa, että lupaprosesseja voi-

16.5.2018

daan uudistaa, jos Suomeen tulee pienreaktoreita. Nykyinen lupaprosessi on hänen mukaansa niille tarpeettoman raskas. Kaupallisen saatavuuden suhteen kaukolämmön tuotanto on hyvin sopiva. Niin sanottu kuulakekoreaktori on Kiinassa menossa tänä vuonna tuotantokäyttöön, ja Yhdysvaltojen NuScale on tänään tulleen uutisen mukaan läpäissyt suurimman osan tyyppihyväksyntään vaadittavista testeistä. Ollaan tuossa tuotantokäyttöön muutamassa vuodessa.

Jotta Helsingin ilmastostrategia ei ajautuisi ilmaston saastuttamiseksi arvokkaita metsiä polttamalla – me emme halua sitä – kannatan valtuutettu Harjanteen pontta vähäpäästöisen kaukolämmön tarkemmasta selvittämisestä ilman laajamittaista metsien hakkuuta. Tässä on syytä ottaa huomioon uusin tieteellinen tutkimus ja säädösten mahdollinen muuttuminen. Nyt Helsingillä on oikeasti mahdollisuus toimia tiennäyttäjänä kaikille maailman pohjoisille kaupungeille päästöjen nopeassa vähentämisessä samalla luontoa suojellen.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala

Kiitoksia herroille näistä tunteen palolla esitetyistä hienoista puheenvuoroista. Ensinnäkin haluaisin tukea Aten ponsiesitystä, siksi lähinnä, että Aten puheenvuorossa esitettiin karuja tosiasioita – mutta ne tosiaankin ovat tosiasioita. Puuta ja muuta biomassaa polttamalla emme pääse ilmastopäästöistä eroon, etenkin kun Helsinki ei ole Euroopan tai edes Pohjois-Euroopan ainoa suurkaupunki, joka yrittää vähentää kaukolämpöpäästöjään.

Petrus mainitsi tuossa kommentissaan yhdysvaltalaisen NuScale Powerin. Se on yritys, joka on kerännyt noin miljardi taalaa riskirahoitusta ja on rakentamassa prototyyppimodulaarista ydinvoimalaa, jonka oletavat valmistuvan vuonna 2025 Utahiin. Vaikka 2025 tuntuu siltä, että se on jossain kaukana tulevaisuudessa, se on itse asiassa ihan todella pian. Se on muutaman vuoden päässä, ja 2025 heillä on todennäköisesti 12 yksikön toimiva voimala käynnissä. Silloin tiedetään jo, onko tällainen teknisesti ja taloudellisesti toimiva ja tehokas muoto. Silloin meidän pitää olla jo valmiina ostamaan sellainen, jos näin on. Tiesittekö muuten, että Tukholmaa lämmitettiin ydinvoimalla vuodesta 64 vuoteen 74?

Modulaarinen ydinvoimala on aivan eri asia kuin vanha ydinvoima monellakin tapaa, ja siihen tulee sen takia suhtautua eri tavalla ja sen kehitystä kannattaisi Helsinginkin seurata. Mutta vielä tarkemmin kannat-

16.5.2018

taisi seurata kehitystä Espoossa. Todennäköisesti nyt jo lähikuukausina saadaan tulokset siitä, miten geoterminen lämpö toimii Suomen ja pääkaupunkiseudun olosuhteissa. Se on ydinlämpöä maan ytimestä. Jos ST1:n reikä onnistuu ja toimii, toivon, että Helen ja Helsinki poraavat omia reikiään jo ensi vuonna.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan myös Harjanteen esitystä, koska Helsingin energiapolitiikka täytyy kiireesti ottaa käsittelyyn nyt, että saamme sellaista politiikkaa, joka on nykyaikaista. Biomassan polttaminen, jota kutsun risun polttamiseksi, ei todellakaan ole oikea tapa, koska risuista tulee enemmän hiilidioksidia niin kuin kaikki tietävät kuin kivihiilestä. Nyt meidän täytyy ottaa kaikki keinot käyttöön, muun muassa aurinkoenergia.

Valtuutettu Parpala

Arvon puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kiitos Harjanteelle ja Pennaselle asian voimakkaasta rajaamisesta eteenpäin. Kyllähän se niin on, että vaikka tätä aloitetta voi helposti pitää propellipääpuuhasteluna, fakta on se, että kaikki keinot on otettava käyttöön, ja se, mitä me voimme valtuustosta käsin tehdä vähintäänkin on se, että annamme voimakkaan signaalin, että tuotekehitykseen on syytä panostaa ja kaikilla rintamilla, missä se on mahdollista, myös olla kehityksen eturintamassa, koska se on se, mitä ilmastonmuutoksen vastainen taistelu meiltä vaatii.

16.5.2018

113 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU PIA KOPRAN ALOITE ASUKAS- JA YHDISTYSTILOJEN SAAMISEKSI TAPULIKAUPUNKIIN

Valtuutettu Kopra

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloitteessa esitettiin, että Helsingin kaupunki tekee hankeselvityksen asukas- ja yhdistystilojen saamiseksi Tapulikaupunkiin. Asukastiloja tarvitaan muun muassa asukkaiden kokouksiin, yhdistysten ja seurojen käyttöön, erilaisiin harrastuspiireihin eläkeläisille, asukkaiden tapahtumiin, erityisnuorisotyöhön, asuntoyhtiöille ja muille alueen toimijoille. On hyvä, että kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Helsingissä on tarjolla eri toimijoiden vastuulla olevia matalan kynnyksen asukastiloja ja kokoontumismahdollisuuksia tasapuolisesti. Tapulikaupunkia ei saa jättää eriarvoiseen asemaan suhteessa muihin kaupunginosiin. Tapulikaupungissa ei kuitenkaan edelleenkään ole sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimaa asukastaloa, mutta alueelle kyllä jalkaudutaan, vaikka se ei välttämättä ihan riitä edistämään kaupunkilaisten hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta aivan samalle tasolle kuin muissa kaupunginosissa. Tähän tulee kiinnittää tulevaisuudessa enemmän huomiota.

On myös positiivista, että kaupunki pyrkii edistämään vajaakäytössä olevien, muiden kuin kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöä ja että uusissa rakennuksissa huomioidaan jo rakennusvaiheessa tilojen ilt- ja viikonloppukäytön mahdollisuudet. Sähköinen varaamopalvelu varmasti edistää kaupungin tilojen varaamista. Sovelluksessa tulisi olla myös selkeä valikko käytettävissä olevista tiloista myös kaupunginosittain varaamisen helpottamiseksi, koska vaikuttaa vähän siltä, että kaikkia tiloja ei jostain syystä ole laitettu tänne varaamopalvelusovellukseen. Pidän myös tärkeänä, että kaupunki avustaa yhdistysten toimintaa myöntämällä avustuksia asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin. Vaikka Tapulikaupungin alueella on jonkin verran tiloja edellä mainittuihin toimintoihin, tarvitaan alueelle edelleen lisää asukastiloja, jotta alueellinen tasa-arvo toteutuu. Kiitän kaupunginhallitusta yhteisestä tahtotilasta tässä tärkeässä asiassa ja loppulausunnosta, jossa pyydetään kaupunkia etsimään ja tarjoamaan asukastiloja Tapulikaupungissa tai sen välittömässä läheisyydessä. Toivottavasti sitten kun ti-

16.5.2018

lat ovat löytyneet, ne lisätään myös varaamopalveluun helsinkiläisten palvelujen parantamiseksi.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitos Pia Kopralle.

Ihmettelen vain sitä, mikä on sellainen käsitys, että joka kaupunginosassa tasapuolisesti olisi matalan kynnyksen asukastalo. Ei Lauttasaarensakaan – yli 20 000 asukasta – ole koskaan ollut mitään matalan kynnyksen asukastaloa, puhumattakaan, että se olisi alueellisen tasa-arvon mittari. Näitä tiloja varataan silloin kun niitä tarvitaan.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Epäilen, että syy, miksi Lauttasaarella ei ole ollut näitä asukastiloja, on se, että sieltä on ollut vuosien saatossa niin vähän valtuutettuja ja he ovat olleet niin epäaktiivisia.

Valtuutettu Kopra (vastauspuheenvuoro)

Todellakin tuskin tasa-arvo nyt täysin toteutuu kaikilla alueilla, mutta ehkä siihen kuitenkin pitäisi pyrkiä kaikkien.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tapulikaupunki on varmaan yksi Helsingin haavoittuvimpia, ja jos katsotaan mittareilla työttömiä, pienituloisia, eläkeläisiä, maahanmuuttajia, lapsiperheitä. Itse olen istunut toista vuotta työryhmässä, kun mietittiin, että pelastetaan Tapulin seurakuntakoti, jossa tapahtuu työttömille ruuan ja leivän jakelu. Lauttasaari ja Tapulikaupunki eivät ole ihan vertailukelpoisia. Olen todella iloinen tästä kaupunginhallituksen lausunnosta, että siellä tarvitaan tällaista yhteisöllistä asukastilaa.

Kiitos.

16.5.2018

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Mietin tässä, että voisin ottaa valtuutettu Urhon pienelle Tapuli-kierrokselle tutustumaan, minkälaista arki siellä on. Siellä tosiaan, olen iloinen siitä, että meitä täällä valtuustossa on nyt monta, jotka edustavat Koillis-Helsinkiä, ja olemme tehneet paljon yhteistyötä sen eteen, että sinne saataisiin asukastila ja seurakuntakoti säilyä, mutta tosiaan siellä tarvitaan sentyyppistä toimintaa, että välttämättä se pelkkä tila ei riitä vaan ihmiset tarvitsevat myös tukea yhteisöllisyyden luomiseen. Itse asiassa jännää tässä vastauksessa oli, mikä tähän alun perin annettiin, että täällä toimii yhdyskuntatyöntekijä, mutta virkamiehet jättivät mainitsematta, että tämän aluetyöntekijän vastuulle kuuluu myös 30 lähiötä. Siinä panosta ei kovin paljon yhdelle alueelle pysty antamaan.

Olen tosi iloinen siitä, että kaupunginhallitus nyt linjasi todella selkeästi, että kaupungin pitää etsiä ja tarjota asukastiloja Tapulikaupungista tai sen välittömästä läheisyydestä. Nyt ikävä kyllä meillä on se tilanne, että pormestaristosta ei ole ketään täällä edustettuna, mutta olisin kysynyt, millä tavalla tätä kaupunginhallituksen linjausta lähdetään nyt konkreettisesti edistämään.

Valtuutettu Urho (vastauspuheenvuoro)

Veronika Honkasaloa voin ilahduttaa. Tunnen Tapulikaupungin aika hyvin. Olen ollut 3 kaudella opetuslautakunnan työssä mukana ja kaikilla näillä 3 kaudella käynyt kaikki kaupunkimme koulut sen 4 vuoden sisällä. Viime kaudella olin kaupunginhallituksen edustaja ja kävin myös Tapulikaupunkiin liittyvissä kouluissa.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kehotan valtuutettu Urhoa tutustumaan Tapulikaupunkiin laajemminkin kuin kouluihin.

Tosiaan tämä alue kyllä tarvitsee ehdottomasti asukastilat. Haluan kiittää tietysti kirjaston ja nuorisotalon henkilökuntaa, jotka ovat ikään kuin henkireikä tälle alueelle. Muuten ikävä kyllä nämä asukastilat ovat aika pitkälti lähikuppiloiden varassa. Täällä on erinäköisiä hankkeita tulossa tässä kaupungissa esimerkiksi Malminkartanon suhteen, jota koitetaan

16.5.2018

vähän elävöittää hyvässä mielessä eikä niinkään negatiivisessa valossa, miten ikävä kyllä tässä kaupungissa usein menee, että kun uutisoidaan Helsingin lähiöistä, kirjoitellaan ikävistä jutuista, mutta unohdetaan positiivinen kuvio, joka siellä on. Toivon tosiaan, että Tapulikaupunkiin tullaan tekemään myös satsauksia lähivuosina monessakin suhteessa. Siellä ei ole tosiaan sitä osastoa, jotka ehkä eniten pystyisivät itseään puolustamaan, ja yleensä näille alueille ikävä kyllä isketään. Sinne myös tulee täydennysrakentamista aika paljon, joka tietysti monimuotoistaa onneksi tätä aluetta mutta myös ehkä osaltaan luo tarvetta palveluille ja niiden pysymiselle.

Tämä on erittäin hyvä aloite. Kiitoksia, Kopra, tästä.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Ensinnäkin suuret kiitoksen kaupunginhallitukselle hyvästä vastauksesta tähän aloitteeseen ja valtuutettu Kopralla kiitoksia aloitteen tekemisestä. Valtuutettu Honkasalon kanssa olemme ne 2 valtuutettua, jotka asuvat lähimpänä tätä aluetta. Valtuutettu Honkasalo ehkä jopa Tapulikaupungissa – mihin raja lienee vedetäänkään. Helsingissä kaupunginosien rajojen vetäminen ei aina ole ihan selvää ja yksiselitteistä. Itse asun siinä tien toisella puolella, jos näin voisi sanoa, mutta hyvin lähellä.

Pitää kiittää tässä myös alueen asukkaita siitä, että Tapulikaupungissa ja Puistolassa on virinnyt asukkaiden aktiivisuutta. Jos apulaispormestari Pakarinen olisi paikalla – ja voin häntä kiittää, vaikkei hän paikalla olekaan. Kiitän myös häntä siitä, että Puistola–Tapulikaupunki-alueella on pidetty nyt viimeisen puolen vuoden aikana useita asukastilaisuuksia, jossa on alueen palveluverkkoa ja alueen kehittämistä pohdittu yhdessä alueen asukkaiden kanssa, alueella toimivien järjestöjen kanssa ja valtuutetut ovat osallistuneet myös aktiivisesti tähän pohdintaan.

Täällä valtuutettu Vepsä ja valtuutettu Honkasalo viittasivat myös siihen, että siellä alueella seurakuntakoti ja Malmin seurakunta olivat säästöpainneiden puristuksessa lakkauttamassa. Sen säilyminen oli myös alueen asukkaiden ja alueen valtuutettujen – nimenomaan kaupunginvaltuutettujen – ansiota aika pitkälti, että saimme sen pelastumaan ja Malmin seurakunta löysi toisenlaisia toimintamalleja ja se toiminta myös jatkuu. Sillä alueella on ollut erittäin hedelmällistä myös se, että alueen yhteistä aktiivisuutta on nyt osoitettu hyvin yli erilaisten rajojen. Riippumatta siitä, kuulutko kirkkoon tai et kuulu, on oltu puolusta-

16.5.2018

massa seurakuntakotia. Riippumatta siitä, oletko työtön, oletko eläkkeellä, oletko työssäkäyvä, oletko perheellinen tai perheetön ja myös nyt viime aikoina riippumatta siitä, kummalla puolella rataa asut, asutko Puistolán vai Tapulikaupungin puolella. Tässä prosessissa, joka Tapulikaupungin alueella on nyt käynnistynyt, olisi minusta opittavaa myös monessa muussa kaupunginosassa Helsingissä.

Toivon, että tämä aloitevastaus nyt yhtenä on myös synnyttämässä positiivista kierrettä, jota näillä alueilla, kuten valtuutettu Vepsä kuvasi, joissa ollaan ehkä heikommilla, joissa on tiettyjä sosiaalisia ongelmia voi olla. Siellä on työttömyyttä, on pienituloisuutta ja jossa tarvitaan tukea, tarvitaan sitä nostamista ja kantamista, mutta ei tarvita puolesta tekemistä vaan sitä, että aktivoidaan asukkaat osallistumaan itse ja tekemään itse oman alueen hyväksi. Tätä kierrettä on nyt Tapulissa syntynyt. Me voimme olla omalta osaltamme ruokkimassa sitä ja synnyttämässä hyvää sille alueelle.

Apulaispormestari Vesikansa

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vastaan nyt muiden apulaispormestarien puolesta, koska tällä hetkellä sijaistan muita. Valtuutettu Honkasalo kysyi, miten tämä laitetaan käytännössä toteen ja mitä konkreettisesti tehdään. Asukastalojen tilat ovat erittäin tärkeä kysymys, ja niitä todella lähdetään nyt kartoittamaan sieltä alueelta. Selvitetään tietenkin sekä yhteiskäyttömahdollisuuksia omissa tiloissa, muissa tiloissa ja lähdetään katsomaan kaupunginhallituksen kirjauksien jälkeen, mitä tiloja löytyy, ja siinä tietenkin kartoitetaan myös tilan tarpeita ja erilaisia verkostoja, jotka tätä asukastilaa tarvitsevat.

Ehkä sen lisäksi vielä soten näkökulmasta. Asukastalojahan on ollut myös sotessa, ja mikäli nyt sote- ja maakuntauudistus toiveistamme huolimatta toteutuu, tämä on päätös, jota meidän täytyy jatkossa myös huolehtia. Mitä tapahtuu niille asukastaloille, koska ne eivät tule olemaan sellaista toimintaa, joka siirtyy mahdolliseen tulevaan maakuntaan? Miten jatkossa tämä asukasosallisuus ja myös ne asukastalot, jotka nyt ovat sosiaali- ja terveystoimessa tässä kaupungissa jatkossakin toimivat? Ne eivät ole tärkeää juuri terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja erittäin tärkeää kaupunkilaistoimintaa, jolle on hyvä löytää hyvä toimiva malli, mutta tietenkin toivomme, että valtuuston päätös sote-uudistuksesta menee toiveidemme mukaisesti.

Kiitos.

16.5.2018

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen verran totean, että tosiaan tyhjiä kiinteistöjä löytyy kyllä alueelta, että siitä ei ole kiinni. Myös historiaa näissä asukastalokuvioissa on alueella legendaarinen Tapulintupa, joka sittemmin säästösyistä pistettiin matalaksi, kun ei ollut ketään puolustamassa, edes yhtä tai kahta valtuutettua tai ketään muuta. Itselläni on myös kokemuksia seurakuntakodista, vaikka olen uskontokuntiin kuulumaton, että erittäin terveelliset. En kokenut, että minua mihinkään käännytettiin, kun siellä Eri-keeper-purkin ja höyhenien kanssa liimailin kartonkiin.

Kiitos.

Valtuutettu Alametsä

Kiitos.

Tähän loppuun vain haluaisin kiittää Kopraa ja myös kaupunginhallitusta tämän aloitteen tekemisestä ja tukemisesta. Muistetaan lähiöt täällä, koska siitä saan ainakin itse paljon palautetta, että lähiöt tuntuvat monesti unohtuvan tai ei kehitetä alueita niin hienoiksi tai niin viihtyisiksi kuin muualla kaupungissa. Tämä on yksi hieno askel siihen, että Tapuli kaupungissa – itsekin asun Puistolassa – päästään enemmän tähän suuntaan. Loppuun vain sellainen vetoamus, että ajatellaan kaupunkia muutenkin kuin niiden alueiden kohdalta, missä itse asumme tai liikumme.

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän loppuun sellainen kiitospaketti. Olen ollut mukana siinä aiemmin mainitussa seurakuntakodin pelastusoperaatiossa, kuten täällä Terhi Peltokorpi ja Sinikka ja muut kertoilivat. Hieno aloite valtuutettu Kopralta ja hyvät puheenvuorot valtuutetuilta Vepsä, Honkasalo, Peltokorpi, Alametsä ja Muttilainen. Päätänpä tähän.

Kiitos. Hyvää yötä.

16.5.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig